

**YABANCI DİL OLARAK FRANSIZCANIN
ÖĞRETİMİNDE KISA ÖYKÜLERİN KULLANILMASI**

Güler DEMİREL

Yüksek Lisans Tezi

Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı

Yrd. Doç. Dr. Sadık TÜRKOĞLU

2015

(Her Hakkı Saklıdır)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FRANSIZ DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

YABANCI DİL OLARAK FRANSIZCANIN ÖĞRETİMİNDE KISA
ÖYKÜLERİN KULLANILMASI

(Using short stories in teaching French as a foreign language)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Güler DEMİREL

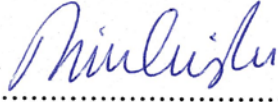
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sadık TÜRKOĞLU

ERZURUM
Temmuz, 2015

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Yrd. Doç. Dr. Sadık TÜRKOĞLU danışmanlığında, Güler DEMİREL tarafından hazırlanan “YABANCI DİL OLARAK FRANSIZCANIN ÖĞRETİMİNDE KISA ÖYKÜLERİN KULLANILMASI” başlıklı çalışma 09/ 07 / 2015 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından, Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

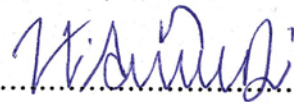
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Sadık TÜRKOĞLU

İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Deniz KÜZECİ

İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Hüseyin AYDOĞDU

İmza:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.. / .. / ..

13 Temmuz 2015

Prof. Dr. H. Ahmet KIRKKILIÇ

Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Yabancı Dil Olarak Fransızcanın Öğretiminde Kısa Öykülerin Kullanılması” başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- ☒ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Atatürk Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

01 /06 / 2015

Güler DEMİREL

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ
YABANCI DİL OLARAK FRANSIZCANIN ÖĞRETİMİNDE KISA
ÖYKÜLERİN KULLANILMASI

Güler DEMİREL

2015, 101 sayfa

Bu çalışmanın amacı, kısa öykü türünün Fransızca öğretimi üzerindeki olumlu etkilerini göstermektir. Yabancı dil öğretiminde kalıcılığı sağlamak gerekmekte, aksi takdirde kısa süreli bir öğrenme gerçekleşir. İşte bu noktada edebi bir metin türü olan kısa öykülerde işlenen temaların insana özgü ve güncel olması akılda daha çok kalmasını sağlarken, kullandığı yoğun, şiirsel ve sade anlatımı ise zihinleri harekete geçirmektedir. Romana göre kısa oluşu sıkıcılığı ortadan kaldırırken, şiire göre sade oluşu anlamayı kolaylaştırmaktadır. Sonuç olarak kısa öykünün Fransızca öğretiminde de olumlu neticeler verebileceği düşünülmüş ve araştırmaya değer görülmüştür.

Bu çalışma nitel veri toplama yönteminin kullanıldığı uygulamalı eylem araştırması modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın evrenini Fransızca öğretmenliğinde okuyan tüm öğrenciler oluştururken, örneklemini Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Fransızca Öğretmenliği ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflar oluşturmaktadır. Oluşturulan bu örneklem grubuyla işlenen dersler çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Derste ünlü Fransız öykücü Maupassant'ın bir kısa öyküsü işlenmiş ve buna göre öğrencilerin sınıftaki tutumları gözlenmiştir. Dağıtılan ödev formlarıyla da öğrencilerin okuduklarını ne ölçüde anlayabildikleri ve anladıklarını ne ölçüde yazılı olarak anlatabildikleri gözlenmiştir. Ayrıca kelime ve dilbilgisini işlenen öyküyle ne ölçüde anlayabildikleri analiz yoluyla gözlenmiştir.

Çalışmanın sonunda kısa öykü türünün hedef dilde yazılı anlama ve yazılı anlatma üzerinde faydalı olabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kısa öykü türü, yabancı dil öğretimi, yazılı anlatma, yazılı anlama

ABSTRACT
MASTER'S THESIS
USING SHORT STORIES IN TEACHING FRENCH AS A FOREIGN
LANGUAGE

Güler DEMİREL

2015, 101 pages

The aim of this research is to show the positive effects of short stories on teaching French as a foreign language. It is necessary to supply permanence in teaching a foreign language otherwise there would be a learning of short duration. At this point as the short stories provide the learner to remember more with the actual and human themes, they also motivate the learner's mind via the intensive, poetic and simple explanation. While being shorter than the novel, it prevents the boredom, being simpler than the poem; it makes it easier to understand. Consequently, it is thought that the short stories could be useful in teaching French and it is found valid to be researched.

This is a descriptive research in the standard of applied action in which qualitative data collection is used. The population of this study contains all the students in the department of French profession of teaching. The sample of this study involves the second, the third and the fourth degree in Atatürk University in Kazım Karabekir Faculty of Education. Our sample and the courses given to this sample group are the basis of this study. We tried to analysis by the observation the attitude of the students in class according to a short story of famous French short story-teller Maupassant. We observed how could the students understood and expressed what they read via the homework sheets. Additionally we also observed how could they understood the grammar and vocabulary by the given short story.

As a result of the study, we came to a conclusion that the short stories can be useful in reading and writing in the target language.

Keywords: Short story, teaching a foreign language, reading, writing

ÖNSÖZ

Çalışmamın başından sonuna kadar bilgisi ve tecrübesiyle bana her türlü desteği veren, yanlışlarımı yapıcı bir dille eleştirirken doğrularımı en samimi bir şekilde takdir ederek beni olumlu yönde teşvik eden, sabrı ve samimiyetiyle çalışmamı takip eden çok değerli saygı değer danışmanım, hocam Yrd. Doç. Dr. SADIK TÜRKOĞLU'na teşekkürü bir borç bilirim.

Başta bu tezin hazırlanmasında bana desteklerini esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. DENİZ KÜZECİ, Doç. Dr. YAVUZ KIZILÇİM ve Yrd. Doç. Dr. HÜSEYİN AYDOĞDU olmak üzere eğitim hayatım boyunca tecrübe ve bilgileriyle bana ışık tutan tüm hocalarıma ve bu hareketli süreçte beni yalnız bırakmayan tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Doğumumdan bugüne kadar beni her durumda gözetip kollayan, başarılarımla benden daha çok mutlu olan çok sevgili aileme, bu çalışmamda da gösterdikleri destek ve sabırları için teşekkür ederim.

Erzurum-2015

Güler DEMİREL

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	İ
TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI	İİ
ÖZET	III
ABSTRACT	IV
ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	IV

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	2
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sayıtlar ve Sınırlılıklar	5

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR	6
2.1. Kuramsal Açıklamalar	6
2.1.1. Türkiye'de Yabancı Dil Öğretiminin Tarihsel Gelişimi	6
2.1.2. Yöntemler	8
2.1.2.1. Dilbilgisi-Çeviri yöntemi	9
2.1.2.2. Düzvarım Yöntemi	9
2.1.2.3. Kulak-dil alışkanlığı yöntemi	10
2.1.2.4. Bilişsel yaklaşım	10
2.1.2.5. Doğal yöntem	10
2.1.2.6. İletişimci yaklaşım	10
2.1.2.7. Seçmeli yöntem	11
2.1.3. Yazınsal metinler	11
2.1.4. Kısa Öykü Türü	12
2.1.5. Dilbilim Açısından Kısa Öykü	14
2.1.6. Yabancı Dil Derslerinde Kısa Öykü	17

2.2. İlgili Çalışmalar.....	20
-----------------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM.....	26
3.1. Araştırmanın Modeli	26
3.2. Evren ve Örneklem	27
3.3. Veri Toplama Araçları	27
3.4. Verilerin Toplanması	28
3.5. Verilerin Çözümlemesi	28

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR.....	29
4.1. Maupassant ve Kısa Öyküleri	29
4.2. Maupassant'ın Öykü Biçimi	29
4.3. Sicim (La Ficelle).....	31
4.3.1. Biçim	31
4.3.2. Kesitler	31
4.3.3. Anlatı Düzeyi	33
4.3.4. Kişiler	33
4.3.5. Kiplikler	34
4.3.6. Dil Yapısı	35
4.3.7. İçerik.....	38
4.4. Saç (La Chevelure).....	40
4.4.1. Biçim	40
4.4.2. Kesitler	41
4.4.3. Anlatı Düzeyi	42
4.4.4. Kişiler	42
4.4.5. Kiplikler	43
4.4.6. Dil Yapısı	43
4.4.7. İçerik.....	48
4.5. Bulgular.....	48
4.5.1. Avant de Lire (Okuma Öncesi) den Elde Edilen Bulgular.....	48

4.5.2. Après de Lire (okuma sonrası)'den Elde Edilen Bulgular.....	51
4.4.3. Tartışma.....	57

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65
5.1.Sonuçlar	65
KAYNAKÇA.....	68
EKLER.....	70
EK. 1. GUY DE MAUPASSANT'IN LA FİCELLE ADLI KISA ÖYKÜSÜ	70
EK. 2. GUY DE MAUPASSANT'IN LA FİCELLE ADLI KISA ÖYKÜSÜNÜN TÜRKÇE TERCÜMESİ	78
EK 3. ÖĞRENCİLERE DAĞITILAN OKUMA ÖNCESİ SORULARI	86
ÖZ GEÇMİŞ	91

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Sürekli değişen ve gelişen dünyamızda hayatımızın vazgeçilmez bir unsuru haline gelen bilgi, kişi tarafından sürekli edinilmeli, kullanılmalı ve üretilmelidir. Kişinin bu yeteneklere sahip olması ezberden çıkarak daha çok üretme ve kullanma yöntemini benimsemesiyle gerçekleşebilir. Gelişen ve değişen bilim ve teknoloji, eğitimde de yeni yöntem ve yaklaşımları zorunlu kılmıştır. Yabancı dil eğitimi alanında da mevcut yöntemler olmasına rağmen artık daha modern ve çağdaş yöntemler geliştirilmekte ve bu konuda birçok çaba sarf edilmektedir. Önerilen yeni yaklaşımlar öğrenciyi, öğrendiği dili ezberden öteye geçirerek daha çok kullanmaya ve üretmeye teşvik etme yönünde olmuştur.

Etkili bir düşünme ve iletişim aracı olan dil, seslerden oluşan sistemli bir yapıya sahiptir ve insanların oluşturduğu toplumlarda kullanılır. Dünya üzerinde birçok ulusun olması sebebiyle dil ortaya çıkmıştır. Bugün yeryüzünde konuşulan dil sayısı hakkında kesin bir sayı vermek zordur, ancak ortalama üç bin ile üç bin beş yüz arasında değiştiği söylenmektedir (Demirel, 2010, s.2, 3). Bu kadar çok dilin olması ve giderek artan uluslar arası ilişkiler anadili yetersiz kılmakta ve yabancı dil öğrenme ihtiyacı doğmaktadır.

Öğrenilecek yabancı dilin seçimi isteğe bağlı değildir. Bunu belirleyen ölçütler vardır. Bu ölçütlerin başında o dili konuşan ülkenin politik ve ekonomik durumu gelmektedir. Bunu askeri sözleşmeler, tarihsel, kültürel ve ticari ilişkiler izler. Bugün İngilizcenin dünya çapında yaygın olması o ülkenin politik üstünlüğünden gelmektedir.

Dünyadaki gelişmeleri incelemek ve yapılan bilimsel çalışmaları takip etmek için onları kaynak dilde izlemek gerekir. Yabancı dilin çağdaş uygarlığa açılan bir pencere olması sebebiyle dünyada yürütülen çalışmalar ancak bu şekilde izlenir, çünkü anadilde yeterince eser olmayabilir ve dolayısıyla yabancı dil öğretiminin önemi artmıştır. Mevcut yöntemlerin yanında bir çok yeni yöntemler geliştirilmekte ve bu

konuda oldukça çok sayıda çalışmalar yapılmaktadır. Daha çağdaş ve ezbercilikten öte öğrenileni uygulamaya yönelik yöntem ve yaklaşımlar önerilmektedir.

Fransız dili eğitiminin de bu önem çerçevesinde incelenmesi ve çeşitli yöntem ve yaklaşımlarla geliştirilmesi kaçınılmazdır. Klasik ezber yöntemlerin aksine Fransızcanın en iyi şekilde öğrenilmesi ve kullanılması amaçlanmıştır. Öğrencinin Fransızca'yı dilbilgisi, çeviri ve ezberden öteye geçirerek Fransızca düşünme ve Fransızca konuşma yetilerini geliştirmek için sürekli yeni yöntem ve yaklaşımlar önerilmektedir. Yabancı dili en iyi öğrenmenin yolu kuşkusuz yerinde öğrenmektir. Ancak bu imkan her zaman sağlanamayabilir. Bu nedenle Fransızca'yı ve Fransız kültürünü en iyi ve en etkili bir şekilde öğrenmek ve bunun yanında Fransızca düşünmek ve yorum yapmak en öncelik verilen hedeflerdir.

1.1. Problem

Yabancı dil, günümüzde ülkemiz de dahil tüm dünyada önemini büyük ölçüde belli etmiştir. Artan uluslar arası ilişkiler yabancı dili zorunlu kılmış, onu önemli bir yere getirmiştir. Ülkemizde Cumhuriyet yönetimi ilan edildikten sonra, Türkiye dış ilişkilerinde daha çok kendisiyle aynı rejimde olan ülkelerle ilişkiler kurmuş ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmayı kendine hedef edinmiştir. Öte yandan Türkiye, bölgesel ve siyasal konumu gereği birçok ülkeyle politik ilişkiler kurmuş, antlaşmalar imzalamış, ekonomik ve kültürel ilişkilere de önem vermiştir. Tüm bu uluslar arası girdiği ilişkiler dolayısıyla Türkiye'de yabancı dillerin öğrenilmesi bir gereksinime dönüşmüş ve bunun sonucunda yabancı dil öğretimi okul programlarında yer almıştır (Demirel, 2010, s.3,4). Yabancı dilin bu kadar önemli olmasıyla onun öğretimi için de çeşitli yöntemler geliştirilmiş ve önerilmiştir.

Bir yabancı dil öğretimi söz konusu olduğunda öncelikle dört temel beceriden söz edilmelidir: Öğrenilen yabancı dilde konuşmak, dinlemek, okumak ve yazmak. Bir kişinin yabancı bir dili öğrenmesi, kendi dilinden farklı şekiller bütünlüğünü ve diziliş sistemini benimsemesi anlamına gelir, başka bir deyişle beyin bir sistemden başka bir sisteme geçer. İşte bu noktada yeni bir ifade sistemine geçilirken anadilden yararlanılıp yararlanılmaması konusunda çeşitli görüşler vardır. Anadilden yararlanılabilir görüşünü savunan klasik, geleneksel ya da dilbilgisi çeviri de dediğimiz yöntem (indirect metot)'e, yararlanmayalım görüşünü savunan bilişsel öğrenme, iletişimci yaklaşım ya da kulak dil

alışkanlığı dediğimiz yöntem (direct metot) görüşü karşı çıkmıştır. Yine de yeni yöntemlerin istenen neticeyi tamamen vermekte yetersiz kalması ve hatta başarısız bulunması eski yöntemin de tamamen devre dışı bırakılmaması gerektiğini göstermiştir (Sunel, 1989, sayı 4).

Yöntem konusunda yapılan çok sayıda çalışmalara rağmen, öğrencinin ilgisi ve katılımı açısından yapılan çalışmalar yetersiz kalmıştır. Bu da araştırmacıları bu konuda yeni yaklaşımlar üzerine çalışmaya itmiştir. Fransızcanın öğretilmesinde de aynı gözlemler ve sonuçlar mevcuttur. Yapılan çalışmalar, öğrencinin Fransızca'yı, dilbilgisi kurallarını en az hatayla öğrenmesi, okuduklarını anlayabilmesi, kendi cümlelerini sözlü ve yazılı anlatabilmesi ve aynı zamanda Fransızca öğrenirken Fransız kültürüne de aşinalık kazanması amacı doğrultusunda olmuştur. Tüm bu yetilerinse dil kurallarını en düzgün bir şekilde barındıran, hedef dildeki kültürü en açık bir şekilde yansıtan, kısa ve öz üslubuyla öğrenciyi düşünmeye iten edebi metinler yoluyla edinilebileceği görüşü mevcuttur. Özellikle kültürler arası yaklaşımın odağında da edebi metinlerle öğrencinin yalnızca dil becerilerini geliştirmekle kalmayacağı, öğrendiği dilin kültürünü de tanıma ve öğrenme imkanını bulduğu iddia edilmiştir. Böylece kültürler arası iletişim ders ortamında somut bir şekilde hayata geçmektedir (Ünal, 2005).

Öğrencinin okuduğu metinde kendine dair bir şeyler bulması onun derse katılımını sağlayacak onu pasif konumdan çıkaracaktır. Özellikle metinlerde yer alan kişiler olağanüstü olmamalı ve gerçekçi olmalıdır ki öğrencinin merakı uyanabilsin. Çünkü eğer derste kullanılan metin öğrencinin dünyasına çok uzaksa öğrenci dersi çok sıkıcı bulur ve dersin dışındaki kendi dünyasıyla meşgul olmaya başlar. İşte bu noktada kısa öykülerin hemen hemen herkesin ilgisini çekecek bir özelliğe sahip olması onun dil derslerinde kullanımını mümkün kılar. Çünkü kısa öykülerde de öğrencinin günlük hayatta görebileceği olaylar ve kişiler yer alır.

" Fransız dili öğretiminde kullanılan metinlerin etkileyici ve kalıcı olmaları için,öğrenene yakın ve özgün olmaları gerekir. Metinler içinde yer alan kişiler hep ideal olmamalı, ilişkileri gerçekçi olmalıdır. Olaylar öğrenenin yaşadığı dünyadaki gibi geçmelidirler. Fakir, sakat, boşanmış insanlar da sorunsuz kişilerin yanında var olmalı, kavga etmeli, gerektiğinde kötü söz söylemeli, para sıkıntısı çekmelidir (Ataseven, 1986, s.190)".

Edebi metinlerin özellikle seçilmesinin bir diğer sebebi de öğrencinin düşünce dünyasını harekete geçirmesidir. Çünkü öğrenci okuduğu yazınsal metinlerde zengin bir düşünce birikimine rastlar. Bülbül (2011), yazınsal metinlerin dil eğitimi üzerindeki etkilerini incelediği çalışmasında, dil eğitiminin yazınsal metinler üzerinden gerçekleşmesi durumunda, yazınsal değerlerin hem okurun dil eğitimine olumlu katkılar sağlayarak zenginlik katacağını ve hem de onun soyut dünyasını etkin kılarak yeni düşünce üretimlerine olumlu ortamlar oluşturacağını savunmuştur.

Yabancı dilde anlama ve anlatabilme yetisini kazanmanın en uygun yolu o dilde yazılmış edebi metinlerin kullanılmasıdır. Ünal (2005), yaptığı bir çalışmada, edebi metinlerle öğrencinin içinde bulunduğu dünyayla kendi dünya görüşlerini ilişkilendirme imkanını bulabildiğini, dil becerilerini doğal bir biçimde geliştirebildiğini savunmuş ve böylelikle öğrencinin edebi metinlerle yalnızca dil becerilerinin geliştirmekle kalmayacağını aynı zamanda hedef dildeki kültürü de öğrenme imkanını bulacağını belirtmiştir.

Son yıllarda yapılan çeşitli yaklaşımlar Fransızca öğretimi üzerinde farklı sonuçlar doğurmuştur. Yabancı dil derslerinde edebi metinlerin kullanımının öğrenciyi derste daha iyi motive edeceği ve derse olan ilgilerinin artacağı dolayısıyla derste gerçekçi bir iletişim ortamı oluşturması nedeniyle özellikle tercih edilmesi gereken materyallerdir (Ünal, 2005). Yapılan çeşitli çalışmalara göre edebi metinlerin yabancı dil derslerinde kullanımının doğru olduğu kabul edilmektedir ve bugün birçok derste bu materyallerin kullanımı mevcuttur.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı daha önce yapılan benzer çalışmaların ışığında Fransız dili öğretiminde edebi metinlerin kullanımının faydalarını belirtmek ve Fransız dili öğretmenliğinde okuyan öğrenciler üzerinde uygulamalı eğitim yöntemiyle kısa öykülerin Fransız dili derslerindeki olumlu etkileri saptanmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin kısa öykü türüyle yazılı anlama ve yazılı anlatma yetilerinin geliştirilmesi amacı doğrultusunda yapılan bu çalışmada edebi bir metin türü olan kısa öykü türünün öğrencilerin derse olan motivasyonları ve katılımları üzerindeki etkisi ölçülmüştür. Öğrencinin hedef dili öğrenirken klasik dilbilgisi çeviri yönteminden çıkarak kendini yazılı olarak doğru bir şekilde ifade edebilme yetisini geliştirmesinin yanında hedef

dilde düzenli bir okuma alışkanlığı elde edebilmesi üzerindeki olumlu etkiler saptanmaya çalışılmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Yabancı dil öğretimi alanında yeni yaklaşım ve araştırmalar sürekli gelişmektedir. Dersin hangi yolla en etkili ve verimli bir şekilde işlenmesi uzun zamandan beri bir araştırma konusu olmuştur. Sürekli yeni çalışmalar yapılmasına karşın eski yöntemler de tamamen terk edilememiş ve kesin mutlak bir yönteme ulaşılamamıştır. Bu nedenle yeni araştırmalara açık bir konudur.

dil derslerinde kullanımını kapsayan bir araştırmada öğrenciden yazılı ve sözlü dönütlerin istenmesi kaçınılmazdır. Nitekim bu araştırma yönteminde de "bir ders kapsamında yazılan yazılar ya da öğrencinin yansıtmasına ya da yorumuna yer veren ödevler, öğrencilerin tutumları, motivasyonu, algıları ve tepkileri konusunda önemli veri kaynakları olabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.301). Bu yöntemin seçilmesini ilgili veri kaynaklarına ulaşma imkanının kısıtlılığı ve problemin çözümüne daha uygun olduğu yönünde varılan kanı belirlemiştir. Araştırmanın konuyla ilgilenenler açısından faydalı olacağı düşünülmüştür.

1.4. Sayıtlar ve Sınırlılıklar

Yapılan uygulamalı öğretim yönteminin tatmin edici olacağı ve öğrencilerin bu çalışmaya içten bir şekilde katılacakları varsayılmıştır.

Araştırma; Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Fransız Dili Eğitimi bölümü ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıfları olmak üzere toplam on sekiz öğrenciyle sınırlandırılmıştır. Öğrenci sayısının bu derece az olmasında çeşitli sebepler mevcuttur. Bu sebeplerin başında da Türkiye'de Fransız Dili mezunlarının atama sayısının azlığı gelmektedir. Mezun olduktan sonra iş bulma imkanının, öğrencilerin bölüm seçmelerinde etkili olan en önemli faktör olması sebebiyle de gerek Fransızca Öğretmenliği gerekse de Fransız Dili ve Edebiyatı bölümlerinde ciddi manada öğrenci azlığı yaşanmaktadır. Bu nedenle bu araştırmada da sınırlılık oldukça küçük bir sayıyla sınırlı kalmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Bu bölümde kuramsal açıklamalara ve ilgili çalışmalara yer verilmiştir

2.1. Kuramsal Açıklamalar

2.1.1. Türkiye'de Yabancı Dil Öğretiminin Tarihsel Gelişimi

19. yüzyıla kadar Osmanlı Devleti'nde herhangi bir Avrupa dili bilenler genelde gayrimüslim Osmanlı vatandaşlarıydı. Bu vatandaşlar elçiliklerde ve konsolosluklarda tercümanlık görevi alıyorlar ve yabancı ülkelerin koruması altında bir çok ayrıcalığa sahip oluyorlardı. Ancak 1821'deki Yunan isyanında bu kimselerin de rol aldığı tespit edilince Osmanlı Devleti yabancı dil bilen Türk vatandaşları yetiştirmek üzere çalışmalar yürütmüştür. Giderek değişen Devlet'in durumu yabancı dil gereksiniminin farkına vardırmıştır. 1891-1928 arası dönemde yabancı dil öğretim nedenleri şöyle sıralanabilir;

1. Uluslararası edebiyat, bilim ve siyaset/diplomasi dillerini öğrenme ihtiyacı.
2. Bilimin gelişmesi, bilginin artması ve ticaretin gelişmesi
3. Avrupa'nın bir çok alanda Türkiye'den önde olması
4. Türkiye'de gelişmeyen bazı bilim dallarının ürünlerinden faydalanma
5. Uygarlık yolunda güvenle ilerlemek ve Batı uygarlığının bir parçası olmak düşüncesi.

Tüm bu amaçlar doğrultusunda yapılan çalışmalara rağmen istenen başarı elde edilememiştir. Bu başarısızlığının nedenleri;

- a) Konuşmaya önem verilmemesi
- b) seçilen ve uygulanan yöntemlerin uygun olmaması
- c) Öğretim amacının belirtilmemiş olması

- d) Bilimsel bir bakış açısıyla ele alınmaması
- e) Yabancı dil öğretmenlerinin yetersizliği olarak sıralanabilir
(Demiryürek, 2013, s.130, 140).

"Türkiye'de yabancı dil öğretiminin gelişimi, Osmanlı İmparatorluğu'nun ve Cumhuriyet dönemlerinin birbirinden farklı özellikler göstermesi nedeniyle Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet sonrası olmak üzere iki ayrı zaman kesiti içinde ele alınmıştır" (Demirel, 2010, s. 4, 11).

a) Cumhuriyet'ten Önceki Dönem: Bu dönem, Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ile Cumhuriyet'in ilanına kadar olan 624 yıllık uzun bir süreyi kapsar ve bu uzun süre de kendi içinde Tanzimat'a kadar olan dönem ve Tanzimat dönemi olmak üzere ikiye ayrılır. Bu ayrıma; eğitimin Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'tan sonra bir kamu görevi olarak kabul edilmesi ve Tanzimat'a kadar olan dönemdeki eğitimin din esaslarına göre yürütülmesi, ancak Tanzimat'tan sonra Batı usullerine göre sürdürülmeye başlamasıdır. Tanzimat'tan önceki dönemde medreseler, sıbyanlar, ve bir de saray hizmeti için görgülü ve bilgili adam yetiştirmek amacıyla açılan Enderunlar vardı. Sıbyanlarda dilden çok dini eğitim hakimdi. Medreselerde de en önemli yeri Arapça alıyordu. Bugünkü İngilizcenin yerinde Arapça vardı. Enderunlarda ise yabancı dil olarak Arapça ve Fransızca öğretilmekteydi. Ayrıca devşirmelere ikinci dil olarak Türkçe öğretiliyordu.

Tanzimat'ın ilan edilmesiyle Osmanlı Devleti'nde ilk batılılaşma ve çağdaşlaşma hareketleri başlamıştır. Orduda yapılacak yenilikler batıya göre olacağından dışarıdan yabancı öğretmenler getirilmiştir. Ancak bu okullara öğrenci bulmak zor olduğundan 13-16 yaş arası çocuklara ilk iki yıl okuma-yazma, genel kültür ve Fransızca okutulmuştur. Böylece ilk batılılaşma hareketi orduda olmuş ve yabancı dil öğretimi ilk kez eğitim programına girmiştir. Osmanlı Devleti'nde öğretilen ilk yabancı dil Fransızca olmuştur. Daha sonraki yıllarda Osmanlı'da önceki adı "Amerikan Koleji" şimdiki adıyla "Robert Koleji" olan ilk özel yabancı okul açılmıştır. Osmanlı Devleti'nin ilk yabancı dille öğretim yapan ilk özel Türk Lisesi ise 15 Haziran 1973'te açılan Darüşşafaka lisesidir.

b) Cumhuriyet Dönemi: Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar geçen süredir. Bu süreçte atılan en önemli adım Tevhid-i Tedrisat (Öğretimin Birleştirilmesi) kanunudur. Bu kanunla medreseler kapatılmış, yerine bugünkü çağdaş okullar açılmıştır. Artık Arapça ve Farsça yerine İngilizce, Almanca ve Fransızca okutulmaya başlanmış, Arapça Yalnızca İmam Hatip Liseleri'nde işlenmeye devam etmiştir. Daha sonra ise Türkiye eğitimde yer vereceği yabancı dili siyasi ve ekonomik durumlara göre düzenlemiştir.

Yabancı dille eğitim yapan tek lise 1956 yılına kadar Galatasaray Lisesi iken daha sonraları Anadolu Lisesi adıyla anılan kolejler açılmaya başlandı. Yabancı dille eğitim yapan yabancı kolejler kapatılmamış ancak yenileri de açılmamıştır. Bu nedenle yabancı kolejlerin sayısında artış olmamış yeni özel Türk okulları açılmış ve yaygınlaşmıştır (Demirel, 2010, s. 9, 10).

Türkiye'de yabancı dil öğretiminin tarihsel gelişim sürecinde 1990 ile 1999 yılları arasında iki önemli gelişim ortaya çıkmıştır. Bunlardan birincisi; ilköğretimlerin sekiz yıla çıkmasıyla ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda İngilizce öğretimi zorunlu hale gelmiş ve bu şekilde yabancı dil öğrenme yaşı 9'a düşmüştür. İkinci olarak da İngilizce, Almanca ve Fransızca yanında İspanyolca, İtalyanca, Çince, Japonca ve Rusça ikinci yabancı dil olarak öğretilmeye başlamıştır (Demirel, 2010, s. 17). Daha sonra 2013 ile 2014 eğitim öğretim yılından itibaren ilkokul 2. sınıflarda yabancı dil dersleri verilmeye başlanmıştır.

2.1.2. Yöntemler

Yabancı dil öğreniminde yeni bir ifade sistemine geçiş söz konusudur. Yani yabancı dil öğrenirken kişi tamamen yeni bir şekiller bütünü ve diziliş sistemini benimsemek durumundadır. Bu yeni sisteme geçişte anadilin ifade sisteminden yararlanılır. Başka bir deyişle kişi öğrendiği dili anadiline çevirerek anlar. İşte buna dilbilgisi-çeviri de dediğimiz geleneksel yöntem denir. Türkiye'de uzun yıllar boyunca bu yöntem kullanılmış, ancak 1930'lara gelince konuşma diline önem verilmesi üzerine düzvarım (direct) yöntem kullanılmıştır. Daha sonra da kulak-dil alışkanlığı (audio-lingual) yöntemi yaygınlaşmış, son yıllarda da iletişimci yönteme yer verilmeye başlanmıştır. Türk ve Avrupalı uzmanlar tarafından Ekim 1982 yılında düzenlenen

"Yabancı Dil Öğretim Programları" konulu seminerde yedi tane yöntem benimsenmiştir. Bunlar;

1. Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method)
2. Düzvarım Yöntemi (Direct Method)
3. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (Audio-Lingual Method)
4. Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı (Cognitive-Code Approach)
5. Doğal Yöntem (Natural Method)
6. İletişimci Yaklaşım (Communicative Approach)
7. Seçmeli Yöntem (Eclectic Method) (Demirel, 2010, s. 35)

Bu bölümde yabancı dil öğretiminde kullanılan bu yöntemler ana hatlarıyla tanıtılacaktır.

2.1.2.1. Dilbilgisi-Çeviri yöntemi

Akla ve mantığa dayalı bir öğretim yöntemidir. Hedef dil anadile çevrilerek öğrenilir. Hedef dilin öğrenilmesi belirlenmiş cümle kalıplarının öğrenilmesi ile mümkün olduğu görüşü kabul edildiğinden, dilbilgisi kuralları çok detaylı bir şekilde öğretilir ve önemli bir yer tutar. Hedef dildeki sözcük dağarcığını geliştirmek için uygun metinler seçilir ve bu metinlerle öğrencinin hem sözcük dağarcığını hem de dilbilgisini geliştirmek amaçlanır. Gramer alıştırmaları için seçilen metinlerin anlamı pek fazla bir önem taşımaz, önemli olan öğrencinin bu metinle öğrendiği dilbilgisi kurallarını pekiştirmesidir. Telaffuz ya da konuşma çok önem taşımaz çünkü önemli olan hedef dilin kurallarını doğru ve düzgün bir şekilde anlamak ve kullanmaktır (Demirel, 2010, s. 36, 37).

2.1.2.2. Düzvarım Yöntemi

Bu yöntemde konuşma ve telaffuz esastır. 1950'lerde dilbilgisi-çeviri yöntemine tepki olarak doğmuştur. Bu yöntemle öğrencinin konuşarak öğrenmesi hedeflenmiştir. Yabancı bir dilin öğrenilmesi ana dilin öğrenilmesiyle aynı olduğu görüşü savunulur. Sözcükler veya gramer kuralları görsel araçlarla sözlü olarak anlatılır. Sınıf içinde

anadilde konuşmaya yer verilmez. Okuma parçaları hedef dilin kültürünü yansıtan metinlerden seçilir ve alıştırmaya amacından çok zevk için okunur (Demirel, 2010, s.40).

2.1.2.3. Kulak-dil alışkanlığı yöntemi

Dilin doğal öğreniminin dinleme ile başladığını, konuşma, okuma ve yazmanın daha sonra sırasıyla geliştiğini savunur. Verilen diyaloglar ya da metinler ezberlenir ve sürekli tekrar edilir. Bolca alıştırmaya yapılır. Dilbilgisi açıklamalarına hemen hemen hiç yer verilmez çünkü önemli olan bol tekrar etmek suretiyle öğrenilen kalıpların alışkanlığa dönüşmesi ve bu kalıplardan yola çıkarak yeni ifadeler üretilmesidir (Demirel, 2010, s.40, 44).

2.1.2.4. Bilişsel yaklaşım

Anlamalı öğrenme yöntemi de denilen bilişsel yöntem, öğrenilen her bilginin depolanarak yeni bilgilerle anlamalı bir bağ kazanmasını savunur. Alışkanlık ve ezber anlayışının aksine kuralların bilinçli olarak öğrenilmesi amaçlanır. Duyduğunu anlama becerisi önemlidir ve telaffuz için ayrı bir öğretim tekniği geliştirmek gerekmez. Dört temel beceri sıraya göre değil önemine göre geliştirilmelidir. Hedef dildeki ve anadildeki kültür bilgisi önem taşır. Öğretmen öğrenciye kolaylaştırıcı yol göstermeli onu sıkmamalıdır (Demirel, 2010, s. 45, 46).

2.1.2.5. Doğal yöntem

İnsan gelişimi ile öğretim kuramı arasında bir ilişki kurulması sonucu doğmuş olan bu yöntem hedef dilin anadili öğrenmesiyle aynı tutar. Öğretmen derste sürekli hedef dilde konuşarak anlatmasıyla öğrencinin zamanla konuşulanları kendiliğinden anlaması amaçlanmıştır. Yanlışıklara takılmadan öğrenciyi teşvik etmek esastır. Öğrencinin hedef dili anadili öğrendiği gibi öğrenebileceği görüşü savunulur. Ancak her yaş grubunun aynı şekilde öğrenebileceği düşüncesi yanlış kabul edilmiş ve bu konuda yaşa göre düzenlemeler yapılmıştır (Demirel, 2010, s. 46, 48).

2.1.2.6. İletişimci yaklaşım

Bu yönteme göre dil, kurallardan çok bir iletişim aracıdır. Öğrenci öğrendiği dilde düşünebilmeyi ve kendini ifade etmeyi öğrenir. Yorum getiren cümlelere ve

konulara ağırlık verilir. Öğrenci merkezli olan bu yöntemde karşılıklı diyalog ve grup çalışmaları yer alır.

2.1.2.7. Seçmeli yöntem

Yöntemler karması ya da yöntem zenginliği de denilen bu yöntemde gerekli durumlarda her öğretim yönteminden yararlanılabilir. Gerektiğinde dilbilgisi, gerektiğinde düzvarım ya da herhangi diğer yöntemler kullanılabilir.

2.1.3. Yazınsal metinler

Sözlü iletişimin yetersiz kalması yazılı iletişimi gerekli kılmıştır. Söz uçar yazı kalır sözünden de yola çıkacak olursak; tarihi olayların kaydı gibi birçok önemli gelişme gelecek nesillere yazılı iletişim yoluyla aktarılır. Bu şekilde doğan yazılı iletişim giderek gelişmiş ve bir çok farklı türde yazınsal ürünler ortaya çıkmıştır. Bu yazınsal metinler içerik ve biçimsel olarak birbirinden farklıdır.

Öncelikle düzyazıyı ele alırsak; dorudan bir mantık çerçevesinde işlenmiş bir söz dizimi görürüz. Çünkü düzyazıda gündelik konuşma, açık bir dil ve herkesin anlayacağı bir üslup vardır. Düzyazı türünü; öğretici yazılar, gerçek yaşam kaynaklı yazılar ve edebi yazılar olmak üzere üç şekilde ele alabiliriz.

Öğretici yazıda amaç, okuyucuyu bir konuda bilgilendirmek ve ona dolaysız bir şekilde konuyu aktarmaktır. Makale, eleştiri, röportaj, köşe yazısı ve deneme öğretici yazılar grubuna girer. Bu grupta yalın ve anlaşılır bir dil kullanılır. Böylece her okuyan ondan faydalanabilir çünkü herhangi bir imge, şiirsellik veya kurgu yoktur.

Gerçek yaşam kaynaklı yazılardaysa tıpkı öğretici yazılar gibi okuyucuyu bilgilendirmek amaçlanmıştır ancak bunun yanında bir de yazarın yaşamından kesitler sunulur. Günlük, anı, mektup, gezi yazısı ve biyografi bu gruba girer. Bu yazılarda okuyucu yaşanmış bir olayla karşılaşır. Bu yazıların birçok edebi ürüne kaynak olduğu da herkesçe bilinir. Hatta birçok edebi ürün anılardan esinlenmiştir.

Edebi yazılara gelince, bu yazılar diğer ikisinden farklı olarak daha düşsel ve kurgusal bir ifade kullanır. Herhangi bir şekilde ispat edilemez çünkü bunlar yazarın düş dünyasında gelişip doğan yazın ürünleridir. Ancak yine her yazın ürünü gibi edebi yazılar da yazıldığı toplumdan ve dönemden etkileneceği için yine de okuyucuya

yazıldığı dönemin tarihiyle ilgili ışık tutar. Roman ve ilerde daha da detaylı anlatılacak olan öykü türleri bu gruba girer. Bu türlerde yazar olmuş ya da olabilecek olayları kafasında yeniden kurgulayarak okuyucuya sunar.

Düzyazının dışında en önemli bir diğer yazın türü şiirdir. Şiir içeriği ve biçimiyle düzyazıdan ayrılır. Duygusal ve düşsel bir devinim ürünüdür. Düzyazının zıddı, vezinli ve kafiyeli bir edebiyat türüdür şiir. Kafiye şiire ahenk zenginliği sağlar. Şiirde mana düzyazıdaki gibi doğrudan verilmez. Az sözcükle birçok çağrışımlar yapılır mecazlı söyleyişler yoğunudur.

2.1.4. Kısa Öykü Türü

Olmuş ya da olabilecek olayların kurgulanarak yeniden yazıldığı ürünlere öykü denir. Roman da aynı özellikler taşır ancak öyküyü romandan ayıran bir çok özellik vardır ve bunlara detaylı bir şekilde değinilecektir. Romana göre daha yoğun ve kısadır.

Serim (giriş), düğüm (gelişme) ve çözüm (sonuç) olmak üzere üç bölümden oluşur. Serim bölümünde olayın geçtiği yer ve kişiler betimlenir ve karşılıklı konuşmalara yer verilerek okuyucunun öncelikle olay hakkında bir fikir sahibi olması sağlanır. Düğüm bölümünde olaylar gelişir ve okuyucunun merakı harekete geçer. İsim cümleleri, fiil cümleleri ve farklı yapıda cümleler kullanılarak olayda çeşitlilik sağlanır. Çözüm bölümünde ise olay, okuyucuyu memnun edecek bir şekilde yazar tarafından sonuca bağlanır. Öykünün sonunda bazen bir cümle ya da bir paragrafla ana fikir belirtilir.

İlk çağda Anadolu'da masal ve tarihi olayları anlatan eserlerle oluşmuş olan bu tür, orta çağda Hindistan'da Bin Bir Gece masalları ile sağlam temeller üzerine oturtulmuştur. Eski Yunan'daki fabllar ve kısa romanlar ve Bin Bir Gece masalları bu türün ilk örnekleri sayılır. Avrupa'da ise bu türe edebi kimliği ilk kez kazandıran 16'ncı yüzyılda Decameron adlı eserin yazarı Boccacio'dur. 17'nci yüzyılda da öykü Voltaire tarafından geliştirilmiş ve daha sonra da Rönesans'ın etkisiyle 19'ncü yüzyılda Avrupa edebiyatının en yaygın türü haline gelmiştir. Fransa'da Guy de Maupassant ve Alphonse Daudet, İngiltere'de Stevenson ve Rudyard Kipling, Rusya'daysa Anton Çehov bu türde eser veren en önemli isimlerdir. Bizde ise, destan, halk hikayeleri ve masallarla çok eskiye dayanan bu tür, 14'ncü ve 15'nci yüzyılda Dede Korkut hikayeleriyle varlığını sürdürür. Tanzimat'tan sonra da modern haliyle edebiyatımıza girmiştir (Erdal, 2008).

Bizdeki en önemli temsilci Ömer Seyfettin, Falaka, Başını vermeyen Şehit, Pembe İncili Kaftan gibi çok sayıda eseriyle dönemin sosyal olaylarını yansıtarak öykücülüğümüze önemli katkı sağlamıştır. Dünya edebiyatında Maupassant ve Çehov biçimi olmak üzere iki önemli öykü biçimi hakimdir.

Maupassant Biçimi: Kişi ya da durumdan ziyade olaya odaklı Maupassant hikayeleri, bitmiş bir olayı anlatır. Mesaj verme gayesi taşıyan Maupassant mesajını dolaysız ve yalın bir halde sunar. İçerik biçimden önce gelir. İlginç ve nadiren görülen olaylar konu edilerek okuyucuyu şaşırtarak üzerinde etki bırakmak amaçlanmıştır. Çarpıcı ve gizemli olaylar, mucizevi karşılaşmalar ve deliller vardır. Maupassant için öyküye değer veren sıradanlık değil anormalliktir.

Toplumsal yergi isyan ve özgürlük tutkusu ana temalardır. Alışılmış düzen, kilise ve töreler sorgulanır. Papazlar, burjuvazi, sahte ahlak anlayışı kısacası toplumun kabul ettiği her şeyi sorgular. Dile getirilemeyen gerçekler ve ikiyüzlülükler hep dile getirilir. Maupassant'ın işlediği konular genellikle aşk, ihtiras, korku ve cinselliktir. Bu arzularının peşine düşen insanın düştüğü durumlar dile getirilir. Hayatının sonunda da delirmiş olan Maupassant öykülerine yaşamını hep yansıtmıştır (Tosun, 2011, s. 19, 20).

Çehov Biçimi: Maupassant gibi bitmiş bir konu işlemek yerine bitmemiş olaylar sunarak okuyucuya hayal kurması için açık bir kapı bırakır. Süslü anlatım ve betimlemelerden kaçınır. Ona göre dilin yalın ve öz olması önemlidir ve ancak bu şekilde samimiyeti yakalamak mümkündür. Olay ya da konudan ziyade kişi önemlidir. Bu yönüyle Çehov'un öyküleri kendi psikolojisinin bir yansıması olarak görülür. Olağanüstü olaylar yerine daha sıradan konular işlenir. Bazen bir diyalogla geçer bazen de bir durumun tespitidir. Sıcak ve samimi bir üsluba sahiptir. Çehov okuruna güvendiği için çoğu öykülerini noktalamaz ve okuyucunun kendi kafasında devam etmesini ister. Okurun zihinsel ve duygusal işleyişini harekete geçirerek sonunu kendisi bulsun ister. Öykülerinde Rus köylüsünü ve memurunu konu edinir. Genelde sıradan insan tiplerini işler ve hayati ve insani gerçekleri konu edinir. İnsani olgulardaki temel tezi "mutlak özgürlük"tür (Tosun, 2011, s. 19, 20).

Öyküde yazar, okuyucunun bilincine nüfuz eder. Kurguladığı kahraman ve olaylarla okuyucu öyküde kendisini ve çevresini bulmaya başlar. Yazar kendini

özellikle belli etmez çünkü bu şekilde okuyucuya zengin bir çağrışım ve yoğunluğuyla mesajını iletmeyi amaçlamıştır. "Okur, olayları değil, olayların insan psikolojisindeki karşılığını, ondaki etkilenme sürecini, yarattığı çağrışımları ve duyguları izleme imkanı bulur" (Tosun, 2011, s. 59).

2.1.5. Dilbilim Açısından Kısa Öykü

Dilbilim ve göstergebilim diğer bilim dallarına göre çok yeni bir bilim dalıdır. Bilindiği gibi dilbilimin kurucusu F.de Saussure'dür. Göstergebilim Saussure'e göre "toplumsal yaşamın ortasında göstergelerin yaşamını inceler ve dilbilime göre daha geniş bir alana yayılmıştır" (Uçan, 2008, s.114). Diğer bir önemli dilbilimci C.S.Peirce ise göstergebilimi "genel anlamıyla mantık, göstergelerin neredeyse zorunlu ya da biçimsel doktrindir" (Uçan, 2008, s.114). Bu iki önemli dilbilimcilerin tanımlarının ardından göstergebilim, A.J.Gremias, R.Barthes, T.Todorov, Lévi-Strauss, J.C. Coquet, G.Genette, J.Kristeva, F.Rastier, C.Metz, J.Fontanille, C.Zilbergberg, vb. araştırmacıların çalışmalarıyla bir disiplin haline gelmiştir.

Bugünse göstergebilim, metinleri, yazınsal ürünleri, görsel nesneleri inceleyen ve anlamlandıran bir anabilim olarak karşımıza çıkar. Dilin bir iletişim aracı olduğundan daha önce de söz edilmişti. İnsanlar arası iletişimi sağlayan dil, bilimsel açıdan incelenirse dilbilim alanına girmek kaçınılmazdır. Yazınsal bir metin olan kısa öykü bu açıdan ele alınırsa denilebilir ki; metin dilden oluşmuştur ve dilse bir iletişim aracıdır. O halde her yazınsal ürün gibi kısa öyküde de bir iletişim vardır. Bir çok dilbilimci dili bir yetenek, bir tutum vb. şekillerde yorumlamışlardır.

Dilbilimin kurucusu Ferdinand de Saussure dili "bir göstergeler sistemi"(Uçan, 2006, s.35) olarak tanımlarken, J.R.Searle, "bir dili konuşmak, kurala dayalı bir davranış biçimi" olduğunu ifade eder. Fransız dilbilimci André Martinet, "dilin ana işlevinin bildirişim işlevi" olduğunu söylerken, N. Chomsky ise insanın doğuştan bir dil yetisi olduğunu ve bu yetisiyle sonsuz sayıda cümle üretebileceğini savunur (Uçan, 2008, s. 25). Tüm bu yorumlardan yola çıkılarak denilebilir ki: doğuştan sonsuz bir cümle üretme yetisine sahip olan insan, dili öğrenmez. Dili edinerek o dilin kurallarına dayalı bir davranış sergiler. Yazınsal metinler de kişideki bu yetiyi ortaya çıkaracak en uygun bir araçtır.

Genel anlamıyla dil, bir iletişim ve bildirişim aracıdır. Jacobson Buhler'in geliştirdiği şemada (Uçan, 2008,s. 26) altı unsurdan söz edilir: Gönderici, alıcı, gönderge, ileti, kanal ve kod. Gönderici iletisini alıcıya alıcının anlayabileceği bir bağlamla, iletisini gönderme imkanı bulduğu kanal yoluyla ortak kodların da kullanımıyla iletir.

*Bağlam(Gönderge İşlevi):*Vermek istediğimiz herhangi bir mesajdır. Soyut ya da somut olabilir. Örneğin bugün hava soğuk derken alıcıya havayla ilgili bilgi veririz (Uçan, 2008, s. 27).

*Gönderici(Anlatım işlevi):*Yazarın kendini açık veya dolaylı olarak anlatmakta kullandığı işlevdir. Yazar bir şeyi güzel ya da çirkin bulduğunu veya sevip sevmediğini dolaylı ya da dolaysız bir şekilde ifade eder. Bu işlevde sıfatlar ve zamirler çok sıkça kullanılır. Her yazın eseri yazarının mutlaka izlerini taşıdığından okuyucu okuduğu eserin yazarını tanıma imkanı bulur.

Yazınsal bir ürün olan kısa öykü türünü bu işleve göre yorumlarsak; yazar (gönderici) betimlemelerle ve karakterlerin ağzından kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek dilin anlatım (duygu) işlevinden yararlanır. Bu şekilde okuyucuyla duygu ve düşüncelerini paylaşır. Okuyucu yazarın yaptığı tiplerle dolaylı yünden okuyucuyla bağlantıya geçer. Öykülenerek anlatılan bu ifadeler sıradan bir bilgilendirme metninden daha kalıcı ve etkili olur.

"Bu adamı bir vehmin öldürmesi nasıl işti? Zavallı perili, insanı üzüyor, korkutuyor ve acındırıyordu. Hangi muammalı, korkunç ve yere vurucu rüya bu alnın arkasında duruyor ve onu biteviye kımıldanan derin çizgilerle kırıstırıyordu? (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB],1990, s.157)"

Bu alıntıdaki gönderge, vehimlerden delirmiş bir adamdır. Metinde bir duygusal işlev vardır. Yazar bu gönderge hakkındaki duygu ve düşüncelerini "zavallı, insanı üzüyor, korkutuyor" gibi sözlerle dile getirmiş ve anlatmak istediği karakteri betimleyerek okuyucuya sunmuş.

Alıcı(Çağrı İşlevi): Alıcı(okuyucu) odaklı bu işlevde okuyucu yönlendirilir ve okuyucuya tavsiyelerde bulunulur. Genellikle reklamlarda bu işlevi görmek mümkündür. Emir ve soru kipleriyle alıcıda etki uyandıracak söylemler kullanılır.

Kısa Öyküde de bu çağrı işlevi şu şekilde görülür. Her yazar okuyucuya bir mesaj vermek ister. Kısa öykülerde de yazarın vermek istediği mesaj doğrudan olmasa da dolaylı bir şekilde okuyucuya ulaşır. Örneğin Maupassant öykülerinde kiliseyi, alışılmış düzeni ve sahte ahlak anlayışı gibi konuları sorgulayarak isyanını dile getirir. Bu şekilde okuyucuya herhangi bir durum veya kimseye körü körüne boyun eğmeme, özgür düşünme gibi mesajlar vererek, dilin çağrı işlevini kullanır.

Kanal(İlişki İşlevi): Kanal, İletinin alıcıya gönderildiği yoldur. Kanalda bozukluk olursa iletişimde körlük ve gürültü oluşur. Okuyucuyu sıkacak gereksiz ayrıntılı betimlemeler, konu hakkındaki önyargılar ve alıcının dikkatini çekmeyecek bir ifade biçimi gibi engeller kanalda gürültü ve tıkanıklık oluşturacak ve böylece ileti alıcıya ulaşmayacaktır. Bu tıkanıklığı önlemek için alıcıya geri dönüşümlü sorular sorulur, alıcının dikkatini çekecek bir şekilde ifade biçimleri kullanılır.

Kısa öykü türünün adından da anlaşılacağı gibi kısa ve öz oluşu okuyucunun sıkılmadan öyküye odaklanmasını sağlar. Yazar özellikle yalın bir dille herkesin kendinden bir şeyler bulabileceği hayata dair konularla okuyucunun dikkatini çeker. Böylelikle okuyucuyla yazar arasındaki kanalda herhangi bir körlük ya da gürültü olmaz. Yazarın titiz konu ve dil seçimi, adeta okuyucuya geri dönüşümlü sorular sorar gibi okuyucunun öyküye odaklanmasını sağlar.

Kod (Üst-Dil İşlevi): Anlam karmaşasına yol açacak herhangi bir sözcük yazar tarafından açıklanarak okuyucuya ulaştırılır. Mesela bir iletide bir şehirden bahsedilirken alıcının o şehir hakkında bir fikri olmadığı sezilirse hemen o şehir hakkında kısa bir bilgi verilir. Buna dili dilin açıklaması da denir.

Yazınsal ürünlerin aynı zamanda bir kültür aktarımı olduğunu hatırlarsak denilebilir ki; bu ürünler sayesinde hiç görülmeyen bilinmeyen ülkeler hakkında okuyucu yazarın verdiği açıklamalar ve bilgilerle fikir sahibi olabilir. Bugüne kadar Paris'i hiç görmemiş bir Türk okuyucusu, o dilde yazılmış kısa öykülerle Paris kültürü hakkında bilgi edinir.

İleti (Yazınsal/Sanatsal İşlev): Metinde ileti bildirinin kendisine odaklıdır. Yazar metinde normal dilden farklı olarak kendine has yeni bir dil oluşturur. Şiirsel mecazlı söyleyişler kullanır. Başka bir deyişle yazınsal bir üründe biçim ve içerik yazarın tutumuna göre değişir şekil alır. Yazar istediği gibi kelime oyunları yapar anlama

yoğunluk katar. Böylece okuyucunun üzerinde normal ifadedekinden daha derin bir etki bırakır, onu düşünmeye yönlendirir (Uçan, 2008, s. 27, 32).

Kısa öykülerde yazar, şiirsel bir yoğunluk içinde yapıtını okuyucuya sunar. Böylece okuyucu yazarın kendine özgü diline alışır ve kendisi de aynı şekilde düşünmeye ve konuşmaya yönelir. Çünkü yazınsal ürünler kişiye normal günlük konuşmalardan daha etkili ve derin bir ifade yetisi kazandırır.

2.1.6. Yabancı Dil Derslerinde Kısa Öykü

Yabancı dil eğitiminde uzun zaman boyunca kullanılan dilbilgisi kuralları ve kelime ezberi yöntemi, yerini artık daha öğrenci merkezli bir eğitim sistemine bırakmış, ve böylece yabancı dil derslerinde görsel ve işitsel materyallerin kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu araçların yanında bir diğer en önemli araçsa yazınsal ürünlerdir. Kısa öykü türü ise birçok kendine has özelliği ve dil eğitimindeki önemli katkıları dolayısıyla bu yazılı ürünlerin başında gelir denilebilir.

Her alanda olduğu gibi öğrencinin dikkat eksikliği, derse olan ilgisizliği, çabuk sıkılması ve hatta derste uyuması, yabancı dil derslerinde de başarıyı düşürerek istenen verimin alınmasına engel olur. Bu ilgisizliğin sebeplerinin başında da ekonomik ve toplumsal sorunlar gelir. Çünkü "eğitim sistemimiz içinde, büyük öğrenci çoğunluğu, "olmak" tan çok iş sahibi olmak için, askerliğini bitirip "tahsilli" olarak toplumsal bir saygınlığa ulaşmak için üniversite öğrenimine yöneliyor" (Uçan, 2008, s. 92). Öncelikle öğrenciye hedef dilde okuma ve yazma becerilerinin kazandırılması en temel hedeflerdendir.

Ekonomik sorunların eğitim tercihini belirlediği ülkemizde okuma alışkanlığının düşük olması yabancı dil eğitiminde de olumsuz etkisini göstermektedir. Okuma alışkanlığı yalnızca yabancı dilde değil, anadilde de kişiye sayısız fayda sağlar. Bu yüzden öğrenciye öncelikle iyi bir okuma alışkanlığı kazandırılması gerekir. Okumak yalnızca bir dilin dilbilgisel çözümü değildir. Böyle düşünülürse okuma yazma bilen herkesin okuyan kesim dahilinde düşünülmesi gerekir. Halbuki okumak, sadece sözcükleri kurallara göre telaffuz etmek değil, sözcüklerin anlamını hissetmek onları kendi deneyimleriyle birleştirerek yeni düşüncelere yelken açmaktır. "Okumak aynı zamanda düşünmek demektir" (Uçan, 2008, s.70). Bu nedenle okumak dendiğinde yazınsal metinler akla gelmelidir.

Yazınsal metinler kişiye okuma zevki verir hatta bu eylemi alışkanlığa dönüştürür. İster anadilde olsun isterse yabancı dilde olsun, en çok okuyan kullandığı dile en çok hakim olandır. Okuyucu okurken yazarla bir iletişime geçerek kendi düşünce dünyasını harekete geçirir. Bunun sonucunda dağarına yenileri eklenir. Böylece "dil, yazınsal olarak bu yörüngeden geçerek okurun belleğine dizilir ve orada yer tutar. Kolay ve zevkle elde edilen bir değer olur" (Bülbül, 2011, s.28). Uçan (2008), dilbilim ve edebiyat eğitimi üzerine yaptığı çalışmasında her yazınsal ürünün, bir başka insan, başka şekilde anlamlandırma işi, dışarıya açılan bir pencere ve başka bir ufuk olduğunu belirtmiş, estetik değere sahip yazınsal ürünlerle karşı karşıya getirilen okuyucu/öğrencinin derin bir sezgi yeteneği, bir ufuk ve geniş bir bakış açısı yakalayabileceğini (s. 67) ifade etmiştir. İşte bu nedenle yabancı dil derslerinde yazınsal ürünlerin kullanılması öğrenciyi öğrendiği yabancı dilde düşünmeye itecek ona hedef dilde bir estetik değer kazandıracaktır.

Öğrenciye okuma alışkanlığı kazandırılırken onun seviyesi ve durumu göz önünde bulundurulmalı ona hitap edecek onun kendisiyle özdeşleştirebileceği yazınsal ürünler seçilmelidir. Aksi takdirde öğrenci okumaktan sıkılacak ve istenen sonuç alınamayacaktır. Mesela öğrendiği yabancı dile henüz tam anlamıyla hakim olmayan bir öğrenciden uzun bir roman okuması istenirse öğrenci daha ilk sayfada bıkacak ve okumayacaktır. Çünkü "romancının hacim sıkıntısı yoktur ve neredeyse istediği her şeyi değerlendirir" (Tosun, 2011, s. 208). Romanda uzun betimlemeler ve anlatımlar mevcuttur ve hatta, sonradan eklediği konular ve kişiler de olduğu için oldukça uzun bir yapıya sahiptir. Bu nedenle yazınsal bir ürün seçerken öğrencinin dile hakimiyeti, seviyesi, ve dikkatini ne kadar yoğunlaştırabildiği göz önünde tutulmalı ona göre metinler seçilmeli. Öğrenciye "kapasitesinin üstünde metinlerin verilmesi, okuyucuyu dilbilimsel, sözlüksel bir çözümlemeye götürecektir ve bıktıracaktır" (Uçan, 2006, s. 49). Bu anlamda kısa öykü türünün, öğrencinin sıkılmadan odaklanabildiği ve sonuna kadar okuyabildiği bir ürün olduğu da bir gerçektir.

Öyküde romanın aksine olaya ve karakterlere doğrudan girilerek okuyucunun metne hemen bağlanması sağlanır. Roman gibi uzun olmasa da ayrıntıları atlamaz, bunun yerine o ayrıntıları temsil edecek semboller kullanılır. Bu semboller yoğun ve imgesel bir yapı çıkarır karşımıza. Böylece öğrencinin imgesel dünyası harekete geçer. Dilin yalın olması öğrencinin okuduğunu anlamasını kolaylaştırırken, barındırdığı

şiiirsel yoğunluk hedef dilde düşünmesini kolaylaştırır. Böylece öğrenci okuduğu kısa öykülerden öğrendiği cümle yapılarını belleğine geçirir. Yeni cümleler üretirken bu yapılardan faydalanır. Dersin sıkıcılığından çıkarak yazarın imgesel dünyasına girer. Kısa öykü türünün yabancı dil derslerinde kullanılmasıyla öğrencinin dertse daha aktif olması sağlanır. Çünkü yazınsal ürünler okunan herhangi bir şiirden, romandan ya da öyküden kişiye kendi yaşamına dair bir örnek çıkarabilme, yazılanları hissedebilme ve kendine yönelik düşünebilme yeteneğini ortaya çıkarır (Uçan, 2008, s. 99). Bir nevi kendinin farkında olma sanatını kazandırır. Bu durum öğrencinin ders dışında bir şeyle meşgul olmasına engel olarak derse daha iyi odaklanmasını sağlar.

Öğrenci hedef dilde okuma alışkanlığı edinerek dilbilgisi kurallarının kullanımını pratiğe dönüştürür. Böylece öğrenilen dilbilgisi kuralları ve ezberlenen kelimeler, ders kitaplarında kalmayarak hayata geçer. Öğrenci bu yolla öğrendiği dilbilgisi kurallarını tablo ezberinden çıkarak onların mantığını kavramış olur. Nitekim ünlü dilbilimci Chomsky'ye göre de dilbilgisi kurallarını bilmek yeterli değildir. İnsan bu kurallardan hareketle, yeni cümleler üretebilir; bu yeteneğe sahiptir (Uçan, 2008, s. 100).

Okumanın önemine vurgu yapılmışken, okuma türünden de bahsetmekte fayda vardır. Çünkü yetkin bir okumayla sıradan bir okuma birbirinden çok farklıdır. Öylesine okumanın hiç bir faydası olmaz, belki yalnızca okuma hızı artabilir. İşte bu nokta da iki türlü okumaktan söz etmek mümkündür: Yazar merkezli okuma ve metin merkezli okuma.

Yazar merkezli okumada önyargılar hakimdir. Okuyucunun gözünde yazar büyük bir insan, bir kahramandır ve dolayısıyla her söylediği doğrudur. Okuyucu zaten bu düşünceyle okumaya başlayınca okuduğu metin hakkında düşünmez, kafa yormaz, yorum yapmaz çünkü yazarın büyüüne kapılmıştır. Yazarın büyüüne kapılan okuyucu yazarla arasında oluşan duygusal alanları ayırmada zorlanır ve yazarın kişisel duygularını evrensel gerçekler gibi görür (Uçan, 2006, s. 47). Bu da yalnızca doğru bulduğu yazarları okumasına neden olur ve yelpazeyi geniş tutamaz.

Halbuki okuyucu her yazınsal üründe olan bu duygusal alanla temel düşünceyi ayırt edebilmelidir. Bunun için de yazarın tamamen haklı olduğu yerine haksız ya da yetersiz de olabileceğine kanaat getirmelidir. Bunun yerine eserdeki anlamı çözebilmeli

ona yorum ve eleştiri getirmelidir. Anlamı tarafız bir şekilde yakalamaksa yazarı merkezden alıp, yerine eseri koyarak mümkündür. Yazarı daha çok bir gözlemci olarak görerek metni göstergebilimsel olarak incelemek okuyucuya daha geniş düşünme yetisi kazandıracaktır.

Eser merkezli okumanın önyargıları kırarak öğrenciye daha geniş bir düşünme yetisi kazandırdığı açıktır. İyi bir okumanın yazar merkezli olmadığı, tersine eser merkezli olduğunu öğretmenler bilmeli ve bu yönde öğrencileri teşvik edilmelidirler.

Yazma işi okumaktan daha zordur. Çünkü kalıcı bir belge hükmünde olması onun daha düzgün ve planlı bir şekilde hazırlanmasını gerektirir. Anı gibi kendine dönük yazılar dahi denetim altında kurulan bir iletişimdir. Bir kimse düşüncelerini yazılı olarak iyi bir şekilde ifade edebiliyorsa, bu onun dilbilgisi kurallarına hakim ve geniş bir kelime hazinesine sahip olduğunu gösterir. Öğrencinin kendisini hedef dilde yazılı olarak daha iyi ifade edebilmesi için kısa öykü türü iyi bir yardımcıdır. Çünkü yazma yetisini doğrudan yazınsal bir üründen kazanma imkanı bulur. Kısa öykü kişinin düşüncelerini harekete geçirdiği gibi aynı zamanda ona belli cümle kalıplarını sunarak ona yazma yetisi de kazandırır. Nitekim Bülbül (2011),Yazın Eğitimi ile Dil Eğitimi adlı çalışmasında, dil eğitiminde aranan ölçütler arasında yer alan uygun metinlerin kullanıma elverişliliği, uyarıcılığı, pratik yaşama dönük oluşu ve beceri kazandırmaya elverişli olması gibi özelliklerin yazınsal metinlerin doğasında yer alan özellikler olduğunu (S.15) ifade etmiştir. Böylece kısa öykü gibi yazınsal ürünlerin, okurun dil edimine büyük katkılarda sağladığı açıktır.

2.2. İlgili Çalışmalar

Bu bölümde kısa öykülerin yabancı dil eğitiminde kullanımı konusu ile ilgili yapılan çalışmalardan bazılarına yer verilmiştir. İlgili literatür tarandığında karşımıza çok sayıda çalışma çıkmaktadır. Kısa öykülerin yabancı dil eğitimi üzerinde olumlu etkilerinin gözlenmesi böyle bir sonucun alınmasında etkili olmuştur. Bu araştırmalara yapıldığı yıl göz önünde bulundurularak tarihsel bir sıralamayla sunulmuştur.

Ataseven (1986),"Öğrenen Merkezli Fransız Dili Öğretimi Ve Karşılaştırmalı Kültür Yaklaşımı" isimli çalışmasında, yabancı dil olarak Fransız dilinin öğretiminde karşılaşılan sorunlar arasında; öğrencinin, dersteki pasif tutumu, anadilinden anında yaptığı çevirilerin engelleyici etkisi altında kalması sebebiyle yapma bir yazıya sahip

olması, Fransızcasını kullanarak iletişim kuramayışı, sözcük hazinesi dar ve derslere kayıtsız kalması gibi durumlardan söz etmiştir. Öğretimin öğrenen merkezli olması gerektiğine vurgu yaparak öğrencinin öğrendiklerini ders dışında da tekrar etmesi gerektiğini belirtmiştir. Bunun içinse öncelikle öğrencinin ilgisini çekecek konular içeren metinlerin seçiminin önemine işaret etmiştir. Çünkü öğrencinin öğrendikleriyle kendi yaşantısı arasında bir ilişki ve karşılaştırma yapması onun derse olan ilgisini artıracak ve derste pasif olmasına engel olacaktır. Fransız dili öğretiminde kullanılan metinlerin etkileyici, kalıcı, öğrenene yakın ve özgün olmaları gerekir ki öğrenen okuduklarıyla kendisi arasında yakın bir karşılaştırma yapabilsin. Çünkü olağanüstü ve gerçekçilikten uzak kahramanlar öğrencinin ilgisini pek çekmeyecek ve böylece okudukları sınıfta kalacaktır.

Türker (1991), "Using Litterature In Language Teaching" adlı çalışmasında yine dil öğretim sınıflarında kullanılan işitsel metotların öğrencilerin sıkılmasına sebep olduğunu ve bu nedenle araştırmacıların yeni yöntem arayışına girdiklerini belirtmiş ve edebi metinlerin bu alanda kullanımının sıklığı ortadan kaldırdığını ifade etmiştir. Çalışmanın sonucunda şu neticelere ulaşılmıştır:

- Edebi metinlerin öğrencinin yalnızca okumasını değil, aynı zamanda dinleme, konuşma ve yazma yetilerini de kazandırır.
- Edebi metinler sayesinde öğrencinin gerçek hayatı anlaması ve bununla ilgili genel bir bilgi edinmesi sağlanabilir.
- Edebi metinler, kişisel ve sosyal gelişimi anlamak için bir araçtır. Çünkü bu metinler okuyucunun kendisini duygusal isteklerine göre kültürel ve eğitsel olarak geliştirmesine yardımcı olur.
- Öğrenci, edebi metinlerle inceleme ve eleştirme yeteneğini kazanır.

Tüm bu yararlı yönlerin aşağıdaki önlemlerin alınması doğrultusunda faydalı olabileceğini de eklemiştir:

- Derste işlenecek edebi metinlerin dikkatlice seçilmesi gerekir. Çünkü dilbilgisi ve yapı açısından zor bir eser öğrenciyi sıkabilir ve istenen sonuç alınamayabilir.
- Edebi metin önceden öğrenilmiş kelime ve yapıları içermelidir.

- Öğretmen edebi metindeki yapı ve dilbilgisi yönlerini öğrenciye doğru iletmeli dersi yazarın öğreticiliğinden çıkarmalıdır

Çalışmanın sonunda da edebi metinlerin yabancı dil derslerinde elbette ki zor olabileceğini ancak kolay ve anlaşılır bir türün seçimiyle dersin daha kolay ve faydalı olabileceğinin altını çizmiştir.

Nitekim benzer bir başka çalışmada Genç(1997), "Alman Dili Eğitimi Öğrencilerinde Yazma Alışkanlığı" adlı bir anket çalışmasında, öğrencilerin ilkokuldan başlayarak yazılı anlatımdan çok çoklu seçmeli test sınavları bombardımanı altında kalmalarının çocukları yazma alışkanlığı kazanımından alıkoyduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin en çok zorlandığı konuların başında sistemli bir mantık bütünlüğü içinde yazamamaları, düşüncelerini düzenli bir şekilde aktaramamaları, kendilerini yazılı olarak ifade edememelerinin geldiğini ve bu durumun öğrencilerin sınav kağıtlarına da yansıdığını, öğrencinin sorunun cevabını bilip bilmediği veya ne kadar bildiği yazdığı kelime ve cümlelerden tahmin edilmeye çalışıldığını söylemiştir. Bu çalışmanın sonucunda:

- Okumanın öncelikli bir uğraşı olmadığı,
- Öğrencilerin yazma alışkanlıklarının olmadığı, ihtiyaç duyulduğunda ya da teşvikle yazdıkları,
- Öğrencilerin iletişimde yazıyı değil modern ve hızlı iletişim araçlarını tercih ettikleri,
- Öğrencilerin yazma alışkanlığı edinmelerinde aile ve çevrenin etkili olmadığı, bu konuda okulun etkili olduğu,
- Öğrencilerin boş zamanlarında öykü, şiir gibi yazınsal ürünler okumadığı bunun yerine televizyon seyrettikleri
- Sözcük hazinelerinin çok dar olduğu,
- Öğrencilerin okumalarının önündeki engel olarak motivasyon eksikliği olduğu,
- Yazma alışkanlığının derslerde öğrencinin ilgisini çekecek konuların işlenmesiyle olabileceği sonuçlarına varılmıştır.

Bülbül (2008), iki bölüme ayırdığı "Seçme Kısa Öyküler Ve Karşılaştırmalı Öykü Çözümlemeleri" adlı eserinin birinci bölümünde uzun ölçekli kısa öyküler gibi minimal ölçekli(çok kısa) öykülere de yer verilmiştir. Bu tür minimal ölçekli kısa öykülerin okurun düşünce üretiminde daha kolay ortam oluşturması açısından uygun türler olduğu belirtilmiştir. İkinci bölümde ise geniş ölçekli olarak karşılaştırmalı kısa öykü çalışmaları yer almıştır. Bu tür metinleri okumanın sıradan bir okuma gibi olmayacağı, bunun çoklu yaklaşım ve çoklu okuma biçimleriyle elde edilebileceği belirtilmiştir. Kurmaca ve gerçek dünyadan beslenen yazınsal bir metin olan kısa öykünün, okuyucunun düşünce dünyasını etkinleştirdiği, devingen ve açık uçlu olması sebebiyle de okuru aktif kıldığı ve okurun soyut dünyasında yeni bir metin oluşturduğundan söz edilmiştir.

Özcan (2011), "Yabancı Dil Öğretimi İçin Öykü Kullanımı" adlı çalışmasında yabancı dil öğretiminde karşılaşılan problemlerden biri olarak öğrenilenlerin sınıf dışına çıkamamasından bahsetmiştir. Öğrenilenlerin sınıf dışına çıkması ve hedef dilin bellekte daha uzun ve kalıcı olması gerektiğine vurgu yaparak, öykü türünün bu konuda yardımcı bir materyal olduğunu belirtmiştir. Araştırma sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Öğrenmenin bilişsel, psikolojik ve biyolojik temelleri bağlantılılığı gerekli kılar. Anlatı metinlerinin de kapalı bir bağlam içerisinde bütünlük ve bağdaşıklık özelliği göstermesinden, yabancı dil öğretimi için uygun ve hazır bir metindir.
- Öğrencide "bundan sonra ne olacak?" ve "kim kime ne yapacak?" sorularını her an canlı tutarak, motivasyonu sürekli ve yüksek tutar.
- Öğrenciyi eğlendiren ve duygusal olarak metinle ilişki kurdurtan metinlerdir.
- Yapısal ve içeriksel esneklikleri nedeniyle kısa öyküler öğretilecek dilsel unsurlara yeniden yapılandırılabilen metinlerdir.
- Kısa öykülerin yabancı dil öğretiminde kullanımı, öğrenmeyi ve öğretmeyi etkin kılar.

- Öğrenilen kelime ve yapısal unsurlar hatırlanarak dil üretim sürecinde kullanılmalarını kolaylaştırır.

Bülbül(2011), Yazın Eğitimi İle Dil Eğitimi adlı çalışmasında yazınsal ürünlerin yabancı dil eğitimi üzerindeki olumlu etkilerinden söz etmiştir. Yazınsal ürünlerin uyarıcı, pratik yaşama dönük bilgi içermesi, bilgi dağarcığının güdüleyici nitelikte oluşu ve beceri kazandırmaya elverişli olması sebebiyle, dil eğitiminde etkili bir yardımcı materyal olduğunu savunmuştur. Öğrencinin/okurun yazınsal bir metni okuma sürecinde dilsel haz, ifade yeterliliği, farklı yaşamların kendine özgü geçerlik dünyasına girebilme heyecanı gibi artılarla daha da güveni ve nitelikli bir bakış açısına sahip olacağını belirtmiş, yazınsal ürünlerde okur/öğrenci çok yanlı bir metni kendi alımlama sürecinde yeniden üretme edimini kazandığını ifade etmiştir. Bu şekilde öğrencinin kendi soyut dünyasını yazınsal ürünlerle beslediğinin ve bir yazınsal ürünün her okuyucuda farklı bir şekilde yeniden kurgulandığını savunmuştur. Okur okuduklarını kendi bilgi süzgecinden geçirme imkanı bulur.

Bu çalışmanın sonucunda şu sonuçlara varılmıştır:

- Anlama ve anlatabilme yetisini geliştirmenin ön koşulu yabancı dilde yazılmış yazınsal metinler aracılığıyla gerçekleşir.
- Yazınsal metinler, dil eğitimi kolaylaştıracak ve olumlu katkılarla işlevselleştirecek verileri içeren, hazır yapılandırılmış bir potansiyele sahiptirler.
- Yazınsal metinlerin yabancı dil derslerinde kullanımının bazı zorluklar getirmesi doğaldır. Ancak yazınsal metinlerin taşıdığı sanatsal ve evrensel değerler sebebiyle, okur/öğrenci anlamadaki zorlukları kolaylıkla aşabilir. Çünkü yazınsallık değerler tüm kültürlerde aynı algı içinde yer alırlar.
- Yazar, dış dünyadaki somut gerçekleri olduğu gibi değil kendince yeniden kurgulayıp okurun önüne sunar. Bu da okurun okurken, okuma sürecine bağlı olarak metnin doğurganlığını anlamasını ve üretici yetkinliği ile metni devindiren yeniden kurmasını sağlar.

- Yazar, yazdıklarında okuyucunun tamamlaması için boşluklar bırakır. Bu da okuyucunun daha dikkatli ve titiz bir şekilde okumasını sağlar. Böylece yazınsal metinler okuyucunun bilincini harekete geçirir.
- Yazınsal metinler öğrenciye okuma becerisi ve zevkini kazandırır, onu yaşamın gerekleri arasına sokar.
- Okur odaklı bu yaklaşım, yazın eğitime farklı yöntemler getirir. Bu bağlamda uygun yaş grubuna göre uygun konular içeren yazınsal ürünler seçilmeli ve bu yönde farklı alıştırmalar geliştirilmelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Yabancı dil öğretiminde hangi yöntemin tek ve en genel yöntem olduğu araştırmacılar arasında hep bir tartışma konusu olmuştur. Kullanılan yöntem ve yaklaşımlar bazen biri ya da bir kaçını üzerine yoğunlaşmaktadır. Ancak birini ya da bir kaçını benimseyerek diğerlerini reddetmek yerine eğitimin değişkenliğini ve gereksinimlerini dikkate alarak yöntemler içinden en uygun yönlerinin seçilmesi daha doğru ve uygun olacaktır. (Sunel, 1989)

Edebi metinler olarak kısa öyküler de bu çerçevede araştırılmaya değer bulunmuş ve nitel bir yöntem olan eylem araştırma yöntemi kullanılmıştır. Eylem araştırmasının bir türü olarak da uygulama yöntemi seçilmiştir. Bu araştırma yönteminde " araştırma problemi uygulayıcı ile araştırmacı tarafından sorunların değerlendirilmesi sonucunda işbirliği içinde saptanır". (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.296) Uygulayıcı ile katılımcı birlikte çözüm bulurlar. Edebi metinlerin yabancı dil derslerinde kullanımını kapsayan bir araştırmada öğrenciden yazılı ve sözlü dönütlerin istenmesi kaçınılmazdır. Nitekim bu araştırma yönteminde de "bir ders kapsamında yazılan yazılar ya da öğrencinin yansıtmasına ya da yorumuna yer veren ödevler, öğrencilerin tutumları, motivasyonu, algıları ve tepkileri konusunda önemli veri kaynakları olabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.301). Bu yöntemin seçilmesini ilgili veri kaynaklarına ulaşma imkanının kısıtlılığı ve problemin çözümüne daha uygun olduğu yönünde varılan kanı belirlemiştir. Araştırmanın konuyla ilgilenenler açısından faydalı olacağı düşünülmüştür.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Fransızca Öğretmenliği bölümünde derslerde kısa öykü türünün işlenme sürecinin nasıl geliştiğini tespit etmeye yönelik nitel veri toplama yönteminin kullanıldığı uygulamalı eylem araştırması modelinde betimsel bir çalışmadır.

Bu yöntemin kullanılmasında, Fransızca Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenci sayısının az olması nedeniyle anket vb. nicel veri toplama yöntemlerinden güvenilir sonuçlar elde edilememesi düşüncesi etkili olmuştur.

Yıldırım ve Şimşek (2011) nitel araştırmayı "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma" (s. 39) olarak tanımlamışlardır. Bu çalışmada da veriler uygulamalı eylem araştırması modelinde öğrencilerden ödev toplama yoluyla toplanmıştır. Nitel araştırmanın, nicel araştırmaya göre daha esnek olması ve birebir doğal ortamında uygulanabilirliği de bu yöntemin seçilmesinde etkili olan bir başka nedendir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Türkiye'de Fransızca Öğretmenliği bölümünde okuyan tüm öğrencileri kapsamaktadır. Araştırmanın örneklemi ise Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Fransızca Öğretmenliği ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf olmak üzere toplam on sekiz öğrenciden oluşmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veriler araştırmacı tarafından yabancı dil öğretiminin iki temel aşaması (yazılı anlama ve yazılı anlatma) için geliştirilen Maupassant'ın Sicim (La Ficelle) adlı kısa öyküsü ders ortamında işlenebilecek şekilde hazırlanmıştır. Nitekim "bir ders kapsamında yazılan yazılar ya da öğrencinin yansıtmasına ya da yorumuna yer veren ödevler öğrencilerin tutumları, motivasyonu, algıları ve tepkileri konusunda önemli veri kaynakları olabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.301).

Okuma öncesi ve okuma sonrası olmak üzere iki bölümden oluşan bu ödev, öğrencilerin okuduklarını ne derecede anladıkları, kullandıkları kelimeler, dilbilgisine olan hakimiyetleri, ve kendilerini yazılı olarak ne derece ifade edebildiklerini ölçmeye yönelik hazırlanmıştır.

Avant de Lire (okuma öncesi) kısmında, öyküyü okumaya geçmeden önce konuyla ilgili öğrenciye iki soru sorulmuş ve ünlü üç düşünürün konuyla ilgili sözleri verilmiştir. Öğrencilerden bunlar hakkında kendi aralarında tartışmaları istenmiş ve daha sonra bu sözler hakkında iki soru sorulmuştur. Öyküde geçen önemli on üç kelime

önce birer cümle içinde verilmiş daha sonra da anlamları sorulmuştur. Ve son olarak da öykünün başlığı hakkında ne düşündüklerine dair iki kısa cümle yazmaları istenmiş ve okumaya geçmeleri söylenmiştir.

Après de Lire (okuma sonrası) kısmında ise okuduklarını anlamalarını ölçecek şekilde öykü hakkında on dört soru sorulmuştur. On dördüncü soruda ise öykü hakkındaki kendi yorumlarını kısa bir paragrafla anlatmaları istenmiştir. Sorular öyküdeki karakterler ve olaylar hakkındadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Hazırlanıp çoğaltılan ödev formları, araştırmacı tarafından önceden bölüm öğretim üyelerine elden dağıtılmış, verilerin geri alınacağı gün öğretim üyeleriyle önceden tespit edilmiş ve aksaklık yaşanmadan ödevler öğretim üyelerinden araştırmacı tarafından geri alınmıştır. Toplam on sekiz ödev dağıtılmış ve tamamı geri alınmıştır. Verilerin geri dönme oranı %100'dür.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Bu araştırmanın çözümlemesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. "Bu yaklaşıma göre, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır" (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.224). Sorulan açık uçlu metin sorularına verilen cevaplar okunmuş ve özetlenmiş, ortak noktalar tespit edilmiş ve tanımlanan bulgular doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmada kullanılan Maupassant'ın Sicim (La Ficelle) ile Saç (La Chevelure) adlı iki kısa öyküsünün öncelikle biçimsel ve içeriksel analizi verilecek daha sonra da elde edilen bulgular gösterilecektir.

4.1. Maupassant ve Kısa Öyküleri

Öyküde, romanda ya da başka herhangi bir türde bir haber verme amacı vardır. Yazar gördüklerini yaşadıklarını eserleriyle okuyucuya aktarır. Ancak söz konusu yazınsal bir türse sıradan haber cümleleriyle aktarmak yanlış olur. Örneğin bir cinayet haberini gazetelerde okuruz ancak aynı olayın filmini izlediğimizde, üzerimizde bıraktıkları etkinin ikisi arasında nasıl değiştiğini görmek mümkündür. Bir metnin yazınsal bir ürün olabilmesi için onun belli bir düzene sokulması, kelimelerin özenle seçilmesi ve etkileyici ifadelerin kullanılması gerekir.

İşte bu noktada bir yapıt, biçim ve içerik açısından ele alınmalıdır. Bir öykü "ne anlatmış" ve "nasıl anlatmış" sorularına göre çözümlendiğinde onun yetkin bir yapıt olup olmadığı ortaya çıkar. Bu bölümde Maupassant'ın Sicim adlı öyküsü, dilbilim kaynaklı ve konusu "anlam ve anlamlama"(Uçan, 2008, s. 116) olan göstergebilim yönteminden yararlanılarak çözümlenecektir.

4.2. Maupassant'ın Öykü Biçimi

Dünya öykücülüğünde Nikolay Gogol, Edgar Allan Poe, Anton Çehov gibi en önemli isimlerden biri olan Maupassant, öykü zevkini Fransa'ya ilk getiren isim olmuştur. Öykünün başlangıç evresinde durum, atmosfer, portre ve olay öykücülüğü gibi türler ortaya çıktığında, "olay öykü" yaklaşımının temellerini atan Guy de Maupassant'dır (Tosun, 2011, s. 19). Maupassant'ın öykülerinde konu biçimden önce gelir. Çehov hikayelerinde sonucu okuyucunun hayal dünyasına göre bırakırken Maupassant, hikayeyi sonlandırır. Durum ya da herhangi bir kesiti vermez tümüyle sonucu ve hayatı verir.

"Maupassant'ın öyküleri aşk, ihtiras, korku, cinsellik temaları etrafında gezinir. Zaman zaman deneme hikayeciliğinin örneklerini de verir. Bu tür deneme hikayelerinde ise önce delilik, korku ve cinsellik üzerine düşüncelerini açıkladıktan sonra bu konularla ilgili bir öykü anlatır(Yılmaz, 2014)." Her öyküsünde vermek istediği bir mesaj vardır yani kıssadan hisse ilkesini benimsemiştir. İnsanın arzu ve hırslarının kendisini düşürdüğü zavallı durumları anlatır. Öykülerinde toplumsal bir yergi, bir başkaldırı ve özgürlük tutkusu söz konusudur. Kiliseyi, geleneklere göre şekillenmiş olan çevreyi sorgular. Aslında toplum tarafından idealize edilen her şeye karşıdır. Papazlar, burjuvazi, sahte ahlak anlayışı öykülerinde eleştiri konusudur. İkiyüzlülük gibi herkes tarafından bilinen ama hiç kimse tarafından dile getirilemeyen gerçekleri dile getirmiş bunları eleştirmiştir.

Öykülerinde sürprizler ve şaşırtıcı olağanüstü olaylar vardır. Okuyucuyu şaşırtmak onu irkiltmek istediği için sürpriz sonlara başvurur. Kendi hayatını öykülerine de yansıtmıştır. Hayatının sonlarında bir intihar girişimi sonucu kapatıldığı akıl hastanesinden bir daha çıkmamıştır. Hayatının izlerini öykülerinde işlediği temalarda görmek mümkündür. Yaşadığı ölüm korkusu, burjuvaya olan öfkesi, cinselliği yüce tutması, hayal kırıklıkları, delilik nöbetleri gibi izleri her haliyle öykülerinde kahramanları üzerinde görmek mümkündür. Tüm bunları anlatırken yalın ve açık bir dil kullanır ve hiç bir anlam gizlenmez. Çünkü amacı okuyucuya mesaj vermek onu bilgilendirmektir (Tosun, 2011, 13, 21).

Maupassant öykülerinde kullandığı yalın ve anlaşılır diliyle okuyan herkesin zevkle okumasını sağlarken işlediği konularla da okuyucuyu öyküye odaklar. Böylece yabancı dil öğrenen birisinin öncelikle okuma alışkanlığı kazanmasında önemli bir rol oynar. Çünkü okumak, ister yabancı dil, ister anadil olsun kullanılan her dilin gelişiminde önemli bir etkidir. Öğrencinin öğrendiği yabancı dilde doğrudan roman gibi uzun eserler okuması durumunda çabuk sıkılması ve kitabı daha ilk sayfalarda bırakması kaçınılmazdır. İşte bu yüzden Fransız dilinin öğretiminde de Fransız edebiyatında ve dünya öykücülüğünde çok önemli bir yere sahip olan Guy de Maupassant'ın kaleme almış olduğu kısa öykülerin materyal olarak kullanımı mümkündür.

4.3. Sicim (La Ficelle)

Bréautel'li baba Hauchecorne faydalı gördüğü herhangi bir şey bulunca almayı seven bir adamdır. Bir gün Goderville'de bir pazara giderken yolda küçük bir sicim parçası bulur. Onu yerden alırken daha önceden bir yular yüzünden aralarının bozulduğu ve kin duyduğu Malandin'in kendisini izlediğini fark eder ve bir ip parçasını aldığını görmesinden utanır. Sicimi hızlıca cebine sokar ve sanki kaybettiği bir şeyi arıyormuş gibi davranır.

O sıralarda da aynı yol üzerinde içerisinde beş yüz frank ve bazı iş kağıtlarının olduğu bir cüzdan kaybolmuştur. Malandin de Baba Hauchecorne'un bu cüzdanı aldığını iddia edince jandarma, Baba Hauchecorne'u götürür sorguya çeker. Ne kadar inkar etse de kimse inanmaz. Derken cüzdan bulunur ve Baba Hauchecorne'un masum olduğu ortaya çıkar. Bunu duyan Hauchecorne rahatlar ve olayı herkese anlatmaya başlar. Meyhanede içenlere, kiliseden çıkanlara yoldan geçenlere ve hatta tanımadığı kimseleri bile durdurup başından geçenleri bıkmadan anlatır ancak yine de insanlar ona inanmaz ve alay ederler. Bu sicim olayı ona dert olur ve hastalanıp yatağa düşer. Ve bir gün "küçük bir sicim, işte bakın bay başkan küçük bir sicim..." diye sayıklayarak ölür.

4.3.1. Biçim

Bir yapıtı yazarının hayatını ve kişiliğini devre dışı bırakarak incelemek onun biçimini ortaya koyar. Böylelikle okuyucu yapıt karşısındaki önyargılarından sıyrılıp yapıtın yetkin olup olmadığı hakkında bir kaniya sahip olur. Eğer biçim göz ardı edilip sadece içeriğine ve yazarına bakılırsa o okuma iyi bir okuma sayılmaz. Çünkü okuyucuyu aktif bir okuyucu kılan yöntem, okur merkezli okuma yöntemidir. "Metin odaklı açılımların, okurun imge dünyasıyla bütünlük oluşturarak genişlemesi, daha sağlıklı bir alımlama ortamı yaratacaktır"(Bülbül, 2008, s. 85). Okuyucu bu yöntemle yapıta daha eleştirel bakabilecek ona yeni yorumlar getirebilecektir.

4.3.2. Kesitler

Yukarıda özetini verdiğimiz öyküyü çözümlemekten önce onu kesitlere ayırmak onun çözümlemesini kolaylaştırır. Bir nevi metnin organizasyonunu ortaya çıkaran bir işlemdir de denilebilir. Bu kesitleme işlemi metne bir giriştir. Bu işlem bir bakıma ilk

okumadır ve okuma sürecinde dikkate çağrıdır (Uçan, 2008, s.191). Yukarıdaki Sicim adlı öyküyü şu şekilde kesitlere ayırabiliriz.

Birinci Kesit, köyün, pazarın ve insanların genel durumunu betimleyen bir kesitten oluşuyor. "Köylülerle karıları, Goderville'in etrafındaki bütün yollardan kasabaya doğru geliyorlardı" cümlesiyle başlıyor, " Bréauté'li Baba Hauchecorne, Goderville'e henüz varmıştı" cümlesine kadar devam ediyor. Bu kesitte öncelikle durum, mekan ve insanlar betimleme yöntemiyle okuyucuya sunulmuş. Okuyucuyu o atmosfere çekme eğilimi vardır.

İkinci Kesit, "Bréauté'li Baba Hauchecorne, Goderville'e henüz varmıştı cümlesiyle başlıyor ve "bitmez pazarlıklarla çalkalanan ve durgun kalabalığın içinde hemen kayboldu" cümlesine kadar devam ediyor. Bu kesitte olayın başlangıç noktası olan Bréauté'li Baba Hauchecorne'un sicimi yerden alışı ve Malandin'in onu, kaybolan cüzdanı aldığını zannetmesinden bahsedilmiştir. Öykünün başlangıcı aslında burasıdır.

Üçüncü Kesit, "bitmez pazarlıklarla çalkalanan şamatalı ve durgun kalabalığın içinde kayboldu" cümlesiyle başlıyor, "birdenbire avluda, binanın önünde trampet çalındı" cümlesine kadar devam ediyor. Bu kesitte gelişme bölümüne geçilmeden köylülerin ve pazarın betimlemesi yapılmıştır. Burada okuyucu olayın gelişme bölümüne girmeden önce bir ön düşünme "sonra ne olacak?" sorusuyla öyküye bağlanır.

Dördüncü Kesit, "birdenbire avluda, binanın önünde trampet çalındı" cümlesiyle başlıyor, "ve yemek bitti" cümlesine kadar devam eder. Bu kesit olayın gelişme bölümüne bir ön giriştir.

Beşinci Kesit, "ve yemek bitti" cümlesiyle başlar, "havadis yayılmıştı" cümlesine kadar devam eder. Bu kesit olayın en hareketli bölümüdür. Hauchecorne'un suçlanması, sorguya çekilmesi ve kimsenin ona inanamaması olan gelişme bölümüdür.

Altıncı Kesit, "havadis yayılmıştı" cümlesiyle başlar ve "ertesi gün Ymauville çiftçilerinden Baba Bréton'un çiftlik uşağı Marius Paumelle, öğleden sonra bire doğru, cüzdanla içindekileri Manaville'den baba Houlbréque'e geri veriyordu" cümlesine kadar devam eder. Bu kesitte gelişme bölümünde yaşananların Hauchecorne'un üzerinde oluşturduğu sonuçlardan bahsedilmiştir. Durum belirten bir kesittir.

Yedinci Kesit, "ertesi gün Ymauville çiftçilerinden Baba Bréton'un çiftlik uşağı Marius Paumelle, öğleden sonra bire doğru, cüzdanla içindekileri Manaville'den baba Houllbréque'e geri veriyordu" cümlesiyle başlıyor, "ertesi salı sırf durumunu anlatmak ihtiyacıyla Godorville pazarına gitti" cümlesine kadar devam ediyor. Gerçeğin ortaya çıkmasıyla masum Hauchecorne rahatlamıştır.

Sekizinci Kesit, "ertesi salı sırf durumunu anlatmak ihtiyacıyla Godorville pazarına gitti" cümlesiyle başlıyor ve "evine mahcup ve küskün hiddet ve utançtan nefesi tıkanmış bir halde döndü" cümlesine kadar sürüyor. Bu kesitte gerçeğin ortaya çıkmasına rağmen insanların yine de kötülüğe daha çok meyil verdikleri ve ona inanmadıkları belirtiliyor.

Dokuzuncu Kesit, öykünün son kesiti olan bu kesit, "evine mahcup ve küskün hiddet ve utançtan nefesi tıkanmış bir halde döndü" cümlesiyle başlıyor ve "küçük bir sicim...işte bakın bay başkan...küçük bir sicim." cümlesiyle sona eriyor. Bu kesit öykünün sonuç bölümüdür. Burada iftiranın Hauchecorne'un ölümüne sebep olacak kadar büyük bir tahribata sahip olduğu anlatılmış.

4.3.3. Anlatı Düzeyi

Bu öyküde gerçek anlam çerçevesinde yaşanan bir dram anlatılmıştır. Bu öyküde özne, "Baba Hauchecorne"dur, nesne de soyut bir kavram olan masumiyettir. Basit bir sicimi yerden alması adının kaybolan bir cüzdanın çalınması olayına karıştırarak bu suçla yargılanmasına sebep olur. Masumiyeti ortaya çıksa da insanlar ona gerçekten inanmazlar ve bu durum onu hasta edip ölümüne kadar götürür. Özne başlangıçta nesnesine kavuşmuş durumdadır ancak sonra bir daha kavuşamaz. Öyküdeki genel sözdizimsel yapıyı şu şekilde de özetleyebiliriz:

Başlangıç durumu: (Ö/N)

Sonuç durumu : (Ö)-(N)

4.3.4. Kişiler

Anlatı düzeyinin çözümlenmesindeki en önemli aşama öyküdeki kişiliklerin analizidir. Kişiler sadece yaptıkları eylemler üstlendikleri roller açısından değerlendirilir (Uçan, 2008, s.195). Bu öykümüzde de **özne Baba Hauchecorne'dur.** Öznenin

ulaşmak istediği **nesne**, soyut bir kavram olan insanların gözünde kaybettiği **masumiyetidir**. Özneyi nesneye **gönderici** insanların gözünde hırsız damgası yediği için öznenin duyduğu **yalnızlık korkusudur**. Özneyi nesneye gönderirken **yardım edici Breton'un çiftlik uşağı Mariustur**. Öznenin nesneye gidişini **engelleyici** ise **Malandin, köylüler ve Jandarmadır**. **Alıcı** ise öznenin yine kendisidir.

4.3.5. Kiplikler

Anlatı düzeyinde kipliklerin belirlenmesi önemli bir yere sahiptir. Çünkü kiplikler öznenin eylemlerini belirtir ve dolayısıyla öykünün seyrini belirleyen bir unsurdur. "Göstergebilimde kiplik, bir sözcenin yüklemine değişikliğe uğratan şeydir" (Uçan, 2008, s.146). Herhangi bir anlatıda söylemsel yapıların düzeyleri (eyletim, edinç, edim, yaptırım) bu kipliklerle gerçekleşir. Gremias, altı ana kiplikten söz eder: Mecbur olmak, gücü yetmek, olmak, yapmak, istemek ve bilmek.

Bir anlatıda ne kadar çok kiplik varsa o kadar çok duygusal bir etki sağlanabilir. Bu yüzden bir anlatıda en az iki kiplik bulunmalıdır. Bu aşağıdaki örnekte daha açıkça görülebilir:

- Çocuk yazı yazdı (yapmak kipliği)
- Çocuk yazı yazmayı bilmiyor (bilmemek kipliği)
- Çocuk yazı yazmak istiyor, ama yazmayı bilmiyor (istemek ve bilmemek)
- Çocuk yazı yazmayı çok istiyor ama bilmediği için yazamıyor (istemek, bilmemek, gücü yetmemek)

Görüldüğü gibi ilk cümlede yalnızca bir haber verme durumu söz konusudur ve duygusal yük hiç yoktur. İkinci cümlede duygu yükü birinciden biraz daha fazladır. Üçüncü cümlede iki kiplik kullanıldığından birinciye ve ikinciye göre daha etkileyici bir ifadedir. Dördüncü de ise üç tane kiplik kullanılmış ve en fazla duygu yüküne sahip olma özelliğine sahiptir. İşte yazınsal anlatılarda da sıradan haber cümlelerine göre çok daha fazla kiplik kullanılması gerekir ki yazınsal bir yapıt değeri kazanabilsin. Bu kiplikler birinden diğerine geçebilir. Bu geçişlere göre de dört aşama vardır. Bunlar; eyletim, edinç, edim ve yaptırımdır (Uçan, 2008, s. 197).

Eyletim aşamasında özneyi harekete geçiren, içindeki yalnızlık korkusudur. İnsanların onu hırsızlıkla suçlaması, onun toplum içinde dışlanmasına ve dolayısıyla yalnız kalmasına sebep olacaktır. Bu aşamada **istemek, yapmayı bilmek, yapabilmek** kiplikleri vardır. Özne masumiyetinin herkesçe bilinmesini ister ve gelen giden herkese başından geçenleri anlatır.

Edinç aşamasında Marius'un kaybolan cüzdanı sahibine getirmesiyle özne masumiyeti ortaya çıktığı için rahatlar. Buradaki kiplik **yapabilmek** kipliğidir. Yani artık insanları kendisine inandırabilecektir.

Edim aşamasında herkese başından geçenleri anlatmak için sürekli pazara gider oradaki insanlara, kiliseden çıkanlara, hatta yoldan geçen tanımadığı insanlara bile durdurup hikayesini anlatır. Özne bu aşamada **yapmak** kipliği içindedir.

Yaptırım aşamasında engelleyici grup (köylüler) "ihtiyar kurt sen de, hadi hadi eski hava, kes babam" gibi sözlerle ona inanmadıklarını gösterirler. Buradaki dönüşümüne başkaları sebep olduğu için geçişli bir dönüşümdür. Özne yalnız kalmıştır. Üzüntüden hastalanıp ölmüştür çünkü nesnesini kaybetmiştir.

4.3.6. Dil Yapısı

Öykünün birinci kesiti, "köylülerle karıları, Goderville'in etrafındaki bütün yollardan kasabaya doğru geliyorlardı" cümlesiyle başlıyor ve ikinci kesite kadar betimlemelerle devam ediyor. Burada okuyucu öncelikle olaya davet ediliyor. Olaya doğrudan girilmemesi onun etkileyciliğini arttırıcı bir yöntemdir. İkinci kesitte esas kahraman Bréauté'li Baba Hauchecorne okuyucuya tanıtılıyor. Ancak romandaki gibi uzun betimlemelere yer verilmemiş sadece " Normandiya'lı, yerde faydalı bir şey gördüğünde almayı seven birisi" olarak tasvir edilmiştir. Burada okuyucu yazarın tanıtımına göre değil kafasında bu yapıda bir köylü canlandırma imkanı buluyor. Normandiyalı diyerek de kurnaz olduğu dolaylı olarak belirtilmiş. Zaten başta betimlemesi yapılan köylüler ve pazar meydanı, okuyucunun hayal dünyasını harekete geçirmek için yardımcı olmaktadır. Örneğin öyküye direkt ikinci kesitteki gibi başlansaydı o zaman Hauchecorne sadece bir köylü olarak canlanacaktı. Oysa burada "ahır, süt ve gübre, kuru ot ve ter kokuyor, kır insanlarına mahsus o ekşi o ağır, insan ve hayvan kokusu (MEB, 1990, s.253)" okuyucunun gözünde kahramanı kendisine göre yeniden canlandırmasına ve anlamlandırmasına imkan verir. "Anlamlandırma, okurun

çok yanlı metni, kendi anlama sürecinde yeni üretimler yordamıyla dönüştürerek yeniden kurması edimidir" (Bülbül, 2011, s.23).

İkinci kesit aynı zamanda olaya bir ön giriştir. Öyküyü neden sonuç ilişkisi içerisinde ele alırsak, sonradan gelişecek önemli olayların asıl sebebinin burada belirtildiğini görürüz. Öyküye adını da veren nesne "sicim (la ficelle)", Hauchecorne tarafından faydalı görülüp yerden kaldırılır ve her şey böyle başlar. Bu kesitte birinci kesitteki gibi betimleme pek yoktur. Yalnızca olayların asıl sebebi belirtilir. Hauchecorne'nun Malandin'le daha önceden aralarında bir husumetin olması, bu nedenle basit bir sicimi alırken onu görmesinden utanması ve başka bir şey arıyormuş gibi görünmeye çalışması tüm olacakların başlangıcı ve asıl sebebidir. Burada okuyucunun kafasında herhangi bir karanlık nokta kalmaması için bir ön bilgi verilmiştir.

Üçüncü kesitte de birincisi gibi yine betimlemeler vardır. İnsanların pazar meydanındaki genel durumu anlatılmış. Bitmeyen pazarlıklar, insanların yaptığı hile buna karşı yaşadıkları güvensizlikler söz konusu. Örneğin" daima kafese konmak (toujours dans la crainte d'être mis dedans)" diye bir deyim kullanılmış. Burada okuyucu insanların genel durumu hakkında hem bilgi sahibi olurken hem de bu duruma uygun bir deymi kullanmasını öğreniyor. Üstelik yine birinci kesitte olduğu gibi uzun betimlemeler söz konusu değil. Yalnızca okuyucuyu yönlendirecek genel durum hakkında belirli tasvirler var. Bu şekilde okuyucu öykünün içine iyice çekilmiş oluyor.

Dördüncü kesitte de öykünün gelişme bölümüne bir ön giriş söz konusudur. Kaybolan cüzdan hakkında okuyucu bilgilendirilerek bir önceki olayla bir bağlantı kurulması bekleniyor. Burada yine okuyucunun zihninde bir devinim gerçekleştirme durumu vardır.

Beşinci kesitte olaylar başlar. Jandarmalar gelip Hauchecorne'u götürürler ve sorguya çekerler. Burada öznenin nesnesini toplum içinde kaybettiği kısım anlatılmış. Yani Baba Hauchecorne daha önceden küs olduğu Malandin tarafından cüzdanı aldığı yönünde ihbar edilince, tüm köylülerin içinde suçlanmış ve bu durum itibarının zedelenmesine sebep olmuştur. Bu kesitte konuşma kısımları vardır. Betimleme veya olay anlatımı yerine okuyucu konuşmalarla olayı anlamaya davet edilmiştir. Burada bir

nevi okuyucu artık olayın tamamen içine sokulmuş ve artık o meydana duranlardan birisi konumunda konuşmalara tanıklık edecek düzeye getirilmiştir.

Altıncı kesitte, Hauchecorne mücadeleye başlar. Masumiyetini insanlara anlatmaya çalışarak yeniden itibarını kazanmak ister. Bu kısımda bir durum betimlemesi vardır. "Tersine çevrilmiş ceplerini göstererek meydana yürümesi" gerektiği kadar uğraşsa da "-ihtiyar kurt sen del!" yanıtını alması ve bu yüzden hastalanması, okuyucunun gözünde kahramanın tamamen çaresiz ve yalnız kalışını canlandırır. Burada yine uzun betimlemeler yoktur. Durum, yaşanan olaylarla betimlenmiştir.

Yedinci kesitte, gerçekler ortaya çıkar. Cüzdan bulunur ve Hauchecorne'un suçsuzluğu ispatlanır. Kahraman rahatlasa da köylünün durumunda bir değişiklik yoktur. Bu kesitte okuyucu yine yazar tarafından bilgilendirilmektedir. Konuşma kesiti ya da uzun betimlemelere yer verilmemiş, her şey yolunda gibi bir izlenim verilse de "ne olduğunu bilmediği bir şey kendisini üzüyordu, insanlar onu dinlerken sanki eğleniyorlardı" ifadesiyle okuyucunun da bir şeylerin ters gittiği yönünde düşünmesi sağlanmıştır. Burada asıl olaya karşı bir açık kapı bırakılmıştır. Böylece yine her öyküde olduğu gibi okuyucunun düşünme dünyasını harekete geçiren bir durum söz konusudur.

Sekizinci kesitte, bir önceki kesitte karanlıkta kalan bir nokta aydınlığa kavuşturulmuştur. "Kendisine neden koca kurt diyorlardı" ifadesiyle aslında okuyucunun kafasında oluşan soru, yazar tarafından kahramana söylenmiştir. Bu kısımda konuşma kesitleri kullanılarak durum tasvir edilmiştir. Okuyucu yine kahramanla köylü yanında duran bir tanık durumundadır. Konuşmalardan da anlaşılacağı gibi gerçeğe rağmen insanlar kahramana inanmazlar.

Dokuzuncu ve son kesitte de kahraman Baba Hauchecorne'un yine ilk kesitteki Normandiya'lı yani kurnaz olduğu belirtilmiştir. Bu kurnazlığı yüzünden kimse ona inanmaz. İşlemediği bir suçun onu nasıl hasta ettiği, delirttiği ve en sonun da ölümüne sebep olduğu belirtilmiştir. Kahramanımız Hauchecorne'un bu özelliği, öykünün kendisine has yoğun anlatımıyla yalnızca Normandiya'lı sözcüğüyle ifade edilmiştir. Yine durum anlatılmıştır ve sonuca bağlanmıştır.

Dokuz sayfaya sığan bu öykünün hemen hemen her yerinde ağırlıklı olarak geçmiş zaman kullanılmış ve bu kullanım, anlatının daha inandırıcı olmasını sağlamıştır. Yazar sanki gördüklerini okuyucuyla paylaşmakta ancak kendisini de belli etmemektedir. Tosun (2011), Modern Öykü Kuramı adlı çalışmasında; her öyküde olduğu gibi bir yazar bir duyguyu bir düşünceyi hikaye edebilmek için Platonun çizdiği iki yöntemle yani ya göstererek(mimesis) ya da anlatarak(diegesis) ya da bunların karışımı bir yöntemle öyküsünü oluşturduğundan söz eder. Bu öyküde yazar ağırlıklı olarak gösterme(diegesis) yöntemini kullanmış ve bu durum yazarın silikleşmesini ve geri planda kalmasına neden olmuştur. Okuyucu konuşma kesitleri ve olaylarla baş başa bırakılmıştır.

Yapılan betimlemelerle de olay daha da inandırıcı bir şekilde canlandırılmıştır. Bu şekilde okuyucu öykünün atmosferine çekilmiştir. Yazar bu şekilde öyküyü sıradan bir sahneden çıkarıp, baştan sona kadar anlatılan olayın etkisini artırmıştır. Nitekim Tosun(2011), Modern Öykü Kuramı adlı çalışmasında; karakterin ruh durumunu, mekanın konumlanışını, nesnelerin görünüşünü ortak bir çizgide buluşturan şeyin bakış açısı olduğunu ve yazarın yalnızlık, sevinç, çelişki, hüznün gibi duygu ve durumları aktarırken renklerden, seslerden ve ışıklardan bir atmosfer kurduğunu ve kurduğu her cümlede oluşturacağı atmosferi düşündüğünü ve onun bağlamında ilerlediğini belirtmiştir.

Öykü, günlük hayatta karşımıza çıkabilecek ve insanı ilgilendiren bir konu işlemesi nedeniyle, içerdiği kelimeler de ona paralel olarak seçilmiştir. Bu nedenle okuyucu öyküyü okuduğunda varsa bilmediği kelimelerin kullanımı ile ilgili de bilgi edinmiş olur. Yukarıda da gösterilen örnekteki gibi öğrenci, öyküde geçen "toujours dans la crainte d'être mis dedans", Türkçesi "her zaman kafese konmak korkusu" olan deyiminin kullanımını öğrenmiş olur. Bu ve buna benzer birçok kelime ve kelime gruplarının anlamını öğrenirken aynı zamanda içerisinde geçen fiillerin kullanılan zamanda çekimini de öğrenmiş olur.

4.3.7. İçerik

Maupassant'ın tüm öykülerinde olduğu gibi bu öyküde de karamsar bir hava hakimdir. Nitekim sonu kötü bitmiştir. Basit bir sicim yüzünden ölen bir adamın öyküsüdür. Bu öyküde toplum eleştirilmiştir. Yalan yanlış haberlere çabuk inanan

masum bir insana rahatlıkla iftira atabilen bir toplum vardır. Hauchecorne ne kadar uğraşsa da masumiyetini ispatlayamaz hatta masumiyeti kendiliğinden ispatlandığı halde yine de toplumun müebbede mahkûm ettiği bir hırsızdır. Bu olayın benzerini günümüz dünyasında hatta çevremizde de görmek mümkündür. İnsanlara iftira atmanın yalan söylemenin yanlış olduğu herkesçe bilinir. "yalan söylemek iftira atmak, dedikodu yapmak yanlıştır günahıdır" sözlerini herkes duyar bilir birbirine aktarır. Öyle ki bu yanlışları uygulayan kimseler bile bu sözlerin doğruluğuna itiraz etmez. Ancak öyküleme yoluyla anlatmanın bıraktığı etki tartışılmazdır.

Bu öyküde verilmek istenen mesaj yalan söylemenin, iftira atmanın yanlış olduğudur. Böyle bir eylemin mağdurunun en sonunda ölüme kadar gidebileceği gösterilmiştir. Hauchecorne önce insanların gözünde masumiyetini kaybetmiş daha sonra da hayatını kaybetmiştir. Geleneksel bir toplumda namusun, haysiyetin, itibarın hayat kadar değerli olduğu belirtilmiştir. Burada hem toplum hem de özne Hauchecorne eleştirilmiştir. Her iki taraf da geleneklerine bağlıdır ve en sonunda biri diğerinin sonuna sebep olur. Geleneklere bağlı bir toplumun yalana iftiraya bir o kadar da namusa, dürüstlüğe çok önem verdiği anlatılmıştır. Burada Maupassant içinde yaşadığı toplumun sahip olduğu çelişkiyi Hauchecorne'un ölümüyle alaya almıştır. Gerçekte insanların eğer dürüstlüğe ve namusa değer veriyorsa önce iyi niyetli olmaları ve insanları dedikodu ve iftirayla çabucak karalamamaları gerektiği anlatılmıştır. Köylüler o kadar iftiraya inanmışlardır ki gerçek ortaya çıktığı halde Hauchecorne'a inanmazlar. Burada yaşadıkları çelişki daha da belirgin bir şekilde ortaya çıkar.

Bu öykü, yapısı ve içeriğiyle okuyucunun zihnini harekete geçiren bir özelliğe sahiptir. Yazar betimleme ve konuşma kesiti gibi yöntemler kullanarak olayı okuyucunun zihninde canlandırmayı başarmış ve kullandığı tür dolayısıyla da kısa ve yoğun bir üslup benimsemiştir. Öyküye ilk giriş bir tanıtım niteliğinde betimleme sahnesidir. Sonra sırasıyla bir olay bir betimleme yoluyla okuyucu atmosfere çekilmiştir. Tamamında olay anlatılıyor olsaydı okuyucunun kafası karışacak ya da olaylar hakkında fazla kafa yormayacaktı. Ancak betimlemeler adeta bir dinlenme molası gibi hem ara geçiş olmuş, hem de okuyucunun olaylar hakkında kendi düşüncelerini yürütmesini sağlamıştır. "Sonra ne olacak?" sorusunu okuyucu betimleme aralarında kendi kendine sorar ve o bölümlerde tahminlerde bulunabilir. Öyküde geçen basit bir sicimin bir insanın ölümüne sebep olması konusu insana komik gelebilir.

Çünkü yazarın burada kullandığı ironi okuyucunun dikkatini çeker. Sonra da okuyucunun, olayın kendisiyle ve çevresiyle olan ilişkisini düşünmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle bu öykünün yabancı dil derslerinde işlenmesi durumunda öğrenci öykünün kullandığı dil üslubunu edinirken, öyküde geçen olay ve kahramanı sınıf dışında da düşünecektir. Bu da onun dersi sınıf dışına taşımasını sağlayacaktır. Öyküde geçen olayların günlük hayatta karşımıza çıkma ihtimali yüksek olduğundan öğrencinin belleğinde kalma süresi de o derece uzundur. Çünkü "öğrenenin sınıf dışında, kendine ait bir yaşantısı vardır, yaratılacak öğrenim durumları ile bu yaşantıya ne denli yaklaşırsa öğretilcekler o denli etkili ve kalıcı olacaktır" (Ataseven, 1986, s. 190). Konunun ilginçliği öğrencide yazarın başka bir öyküsünü daha okuma isteği uyandırır. Bu istek de okuma alışkanlığı kazandırmada önemli bir etkidir. Nitekim benzer bir çalışma olan başka bir çalışmada, Genç (1997), "Alman Dili Eğitimi Öğrencilerinde Yazma Alışkanlığı" adlı bir anket çalışmasında, öğrencilerin ilkokuldan başlayarak yazılı anlatımdan çok çoklu seçmeli test sınavları bombardımanı altında kalmalarının çocukları yazma alışkanlığı kazanımından alıkoyduğunu belirtmiştir.

4.4. Saç (La Chevelure)

Bir tutku öyküsü olan bu hikayede ismi belirsiz olan kahraman, evlenmemiş, zengin, ihtirassız, metres edinen, otuz yaşına kadar sakin ve aşksız bir hayat sürmüş bir adamdır. Bu kahraman aynı zamanda bir antika meraklısıdır. Antika eşyaların eski kullanıcıları kahramanda merak uyandırmış ve sırf bu antika eşyaları daha önce kullanan insanları düşünmek için sürekli antika eşya alır. Yine bir gün antikacıdan bir dolap alır ve içinden örülmüş bir tutam sarı saç bulur. Bu saç kahramanı çok derinden etkiler. Saçı insanmış gibi öper koklar kucağına alır. Sürekli saçın sahibini düşünmekten giderek hayaller görmeye başlar ve saçın sahibinin hayaliyle her gece beraber olur. Kahramanın saça olan tutkusu o kadar büyür ki onu artık karısı ya da metresi gibi gittiği her yere götürmeye başlar. Hal böyle olunca durumu gizleyemez ve insanlar onu akıl hastanesine kapatırlar. Hastaneye kapanmak değil, saçtan ayrılmak onu hasta eder ve çok acı çeker.

4.4.1.Biçim

Yukarıdaki Sicim (La Ficelle) adlı öykünün incelemesindeki gibi bu öykü de biçim ve içerik açısından ele alınacaktır. Okuyucunun öyküyü daha kolay anlamak ve

tarafsız bir gözle metin merkezli bir şekilde yorumlayabilmesi için onu içerikten ve ideolojiden bağımsız biçimsel olarak ele alması gerekmektedir. Bu konuda Bülbül (2011), "Yazın eğitimi ile dil eğitimi" adlı çalışmasında; yazınsal metinlerin biçim, yapı ve özleri gereği diğer metin türlerinden farklı yollarla ele alınmasının ve işlenmesinin gerektiğini belirtmiştir.

4.4.2. Kesitler

Yukarıda çözümlediğimiz Sicim (La Ficelle) adlı öyküdeki gibi, Saç (La Chevelure) öyküsünü de öncelikle kesitlere ayırmakta fayda vardır. Çünkü daha önce de belirtildiği gibi "bu işlem bir bakıma ilk okumadır ve okuma sürecinde dikkate çağrıdır" (Uçan, 2008, s. 191).

Birinci kesit, akıl hastanesine ziyarette bulunan ismi verilmeyen bir adamın gözlemleriyle başlar ve doktorla aralarında geçen konuşmayla devam eder. "Hücrenin duvarları badanalı, fakat çıplaktı" cümlesiyle başlar, doktorun ziyaretçiye gösterdiği hastanın hatıra defterinde yazan "otuz yaşıma kadar sakın ve aşksız yaşadım" cümlesiyle biter.

İkinci kesit, hastanın hatıra defterinde yazılanlarla başlar ve devam eder. Öykünün başlangıcı ve gelişme bölümüdür aslında. "Otuz iki yaşıma kadar sakın ve aşksız yaşadım" cümlesiyle başlar, "bununla beraber acınmama bir sebep de yok" cümlesiyle biter.

Üçüncü kesit, öyküde olayların çıkış noktasıdır. "Bununla beraber acınmama bir sebep de yok" cümlesiyle başlar, "dolabı aldım ve çarçabuk evime taşıttım, odama yerleştirdim" cümlesiyle biter.

Dördüncü kesit, "dolabı aldım ve çarçabuk evime taşıttım, odama yerleştirdim" cümlesiyle başlar, "bir akşam da bir levhasının kalınlığını yokluyordum ki orada gizli bir göz olması lazım geldiğine hükmettim" cümlesiyle biter.

Beşinci kesit, "bir akşam da bir levhasının kalınlığını yokluyordum ki orada gizli bir göz olması lazım geldiğine hükmettim" cümlesiyle başlar, "kafam hüznle, acıyla bir aşk öpüşünden sonra ruhta kalan çeşitten bir acı ile dolu, rastgele yürüyordum" cümlesiyle biter.

Altıncı kesit, "kafam hüznle, acıyla bir aşk öpüşünden sonra ruhta kalan çeşitten bir acı ile dolu, rastgele yürüyordum" cümlesiyle başlar, "bu şekilde bir ay mı iki ay mı ne kadar yaşadım bilmiyorum" cümlesiyle biter.

Yedinci kesit, "bu şekilde bir ay mı iki ay mı ne kadar yaşadım bilmiyorum" cümlesiyle başlar, "bir gece odamda yalnız olmadığım zannı ile ansızın uyandım" cümlesiyle biter.

Sekizinci kesit, "bir gece odamda yalnız olmadığım zannı ile ansızın uyandım" cümlesiyle başlar, "defter burada duruyordu" cümlesiyle biter.

Dokuzuncu kesit, "defter burada duruyordu" cümlesiyle başlar ve doktorun öyküyü bitiren "insan kafası her şeye muktedir" sözleri ile biter.

4.4.3. Anlatı Düzeyi

Bu öyküde de Maupassant'ın tüm öykülerinde olduğu gibi yine bir olay öyküsü söz konusudur. Bir tutku işlenmiştir. İsimler verilmediği için kahramanlar belirsizdir. Kahramanın hatıra defterinden yola çıkılarak anlatılır. Başlangıçta yalnız, gününbirlik aşklar yaşayan antika meraklısı bir adamın, bir gün aldığı antika bir dolaptan çıkan bir tutam saçından etkilenerek ona büyük bir tutkuyla bağlanması ve en sonunda bu saçtan ayrılmasıyla delirme derecesine kadar gelmesi işlenmiştir. Burada özne antika meraklısı adam, özneyse bir tutam örgü saçtır. Başlangıçta özne nesneye kavuşmuştur ancak sonra ayrılır ve bir daha kavuşamaz ve bu durum kahramanı delirtir. Öyküdeki genel sözdizimsel yapı şu şekildedir:

Başlangıç durumu: (Ö/N)

Sonuç durumu: (Ö)-(N)

4.4.4. Kişiler

Bu öyküde kişilerin isimleri verilmemiştir. Olay bir hatıra defterinden yola çıkılarak kahramanın ağzından anlatılır. Bu nedenle kahramanlar ayırt edici özellik olmasından sadece vasıflarıyla belirtilecektir. Bu öyküde **özne**, antika meraklısı, varlıklı, otuz iki yaşına kadar evlenmemiş yalnız ve kimseye bağlanmayı sevmeyen bir **adam**'dır. **Nesne** ise alınan antika dolabın içindeki çekmecedan çıkan bir **tutam** sarı örgülü **saç**'tır. Özneyi nesneye **gönderici**, adamın **tutkusudur**, **yardım edici**,

antikacıdan aldığı antika **dolaptır**. Öznenin nesneye kavuşmasını engelleyici ise **insanlardır**.

4.4.5. Kiplikler

Kipliklerin "bir sözcenin yüklemine değişikliğe uğratan şey" (Uçan, 2008, s.146) olduğundan ve göstergebilimde anlatı düzeylerinin dört temel kiplikle (eyletim, edinç, edim ve yaptırım) gerçekleştiğinden söz edilmişti. Gremias'ın da sözünü ettiği altı ana kiplikleri (mecbur olmak, gücü yetmek, yapmak, istemek, bilmek, olmak) de göz önünde bulundurursak bu öykünün eyleyenler şemasını şu şekilde inceleyebiliriz:

Eyletim aşaması bir nevi duygusal bir uyanıştır. "Bu aşamada gerilimi ortaya koyan öğeler yer alır; bir harekete geçirme söz konusudur. Öznenin kendisinde var olan; ama sergilenmemiş bir tutkunun bir iç gerilim olarak doğduğu süreçtir" (Uçan, 2008, s.217). Bu aşamada özneyi harekete geçiren **tutkudur**. Özne, dolaptan çıkan saçın tanımadığı sahibine tutkulu bir şekilde aşık olur ve onu insanmış gibi yanında gezdirmeye başladığı için delirdiği düşünülerek akıl hastanesine kapatılır. Bu aşamada **istemek** kipliği vardır. Özne saça o kadar çok bağlanmış ki onu her an yanında ister.

Edinç aşamasında saçın sahibinin hayali gerçekmiş gibi iyice canlanır ve özneye her gece beraber olur. Burada **yapabilmek** kipliği vardır. Özne hayali sevgiliyle sürekli beraber olabilmektedir.

Edim aşamasında özne artık saçı insanların arasında gezerken de yanında taşımaktadır. Buradaki kiplik **yapmak** kipliğidir. Özne istediği bir eylemi yapmaktadır.

Yaptırım aşaması daha önce de belirtildiği gibi öznenin dışında olan bir durumdur ve bu öyküde de yine engelleyici grubun yani insanların eylemi söz konusudur. Özne engelleyici grup tarafından akıl hastanesine yatırılarak nesnesinden yani saçtan ayrılır. Özne yalnız kalmıştır çünkü (hayali) sevgilisinden ayrı düşmüştür.

4.4.6. Dil Yapısı

Öykünün birinci kesiti tıpkı diğer öyküdeki gibi yine betimlemelerle başlıyor. Okuyucuyu bilgilendirmek ve onu öyküye davet etmek niteliğinde olan bu betimleme sade ve anlaşılır bir dille okuyucuya sunulmuştur. "Hücrenin duvarları badanalı, fakat çıplaktı" cümlesiyle başlayan bu kesit, yoğunlukla mekan ve kişi tasviri içermektedir.

Akıl hastanesinde yatmakta olan öykünün başkahramanı burada öncelikle okuyucuya tanıtılmaktadır. Bu adam ne haldedir, ne durumdadır, neden bu hale gelmiştir sorularına burada yanıt bulabiliriz. Doktorun kendisini bir karasevdanın bu hale getirdiğini söylemesi üzerine bu hastayı ziyarete gelen adamın eline hastanın hatıra defterini uzatmasıyla öykü başlangıcını yapmıştır. Burada aslında okuyucunun eline verilmiştir bu hatıra defteri. Öncelikle bitmiş bir olayın son kısmından başlayarak okuyucuda merak uyandırılmıştır. Böylelikle dikkat öykü üzerine daha yoğun bir şekilde toplanacaktır. "İşte defterin içindekiler" cümlesiyle son bulan bu kesit öyküye etkileyici bir giriş olma niteliğindedir. Çünkü önce kahraman ve mekan tasvir edildi ve daha sonra olay hakkında kısa bir ipucu verildi. Böylelikle okuyucunun kafasında "acaba neden bu adam böyle oldu?" gibi sorular belirmiş oldu. Bu da öykünün daha merakla ve dolayısıyla dikkatle okunmasını sağlayacaktır.

İkinci kesitte okuyucu, kahramanın hatıra defterinden seslenmesiyle olayı kahramanın ağzından dinlemeye başlıyor. Bu şekilde okuyucuyla kahramanın arasında üçüncü bir kişi kalmadan doğrudan muhatap olma durumu sağlanmıştır. Burada yine betimlemeler söz konusu ancak mekan tasvirinden ziyade kahraman kendisini tasvir ediyor. "Otuz iki yaşına kadar sakın ve aşksız yaşadım" cümlesiyle başlayan bu kesitte okuyucu kahramanın yaşadığı aşk serüvenine bir girişle karşılaşmaktadır. Burada kahraman nasıl biri olduğunu, nelerden hoşlandığını ve bu karasevdaya nasıl tutulduğuna dair okuyucuya ipuçları vermektedir. Kendisinin zengin ve antika eşya düşkünü olduğunu anlatan kahraman, antika eşyaları sevmesinin asıl sebebinin bu eşyaları önceden kullanmış ve ölmüş olan kadınlara olan ilgisinden bahsetmektedir. Aldığı antika bir saatin ölmüş sahibinden bahsederken şu gibi ifadeler kullanmıştır:

"Hangi el onu biraz sıcak parmaklarının ucunda tutmuş, evirmiş çevirmiş ve sonra derisinin nemi ile onun bir an için buharlanan porselen çobanlarını silmişti. Bu nefis ve az bulunur parçayı seçmiş olan kadını görmek ve tanımak isterdim. Hâlbuki o ölmüştü! Ben eskiden yaşamış kadınları arayan bir isteğin esiriyim (MEB, 1990, s.159)".

Üçüncü kesit, olayın başlangıcıdır. Kahraman bir gün Paris'te rastgele dükkanlara bakarak gezerken bir antikacı dükkanının önünden geçer ve aniden bu dükkanda on yedinci asra ait İtalyan işi bir dolap görür. Birden bu dolaba karşı içinde bir etkilenme hissetse de geçip gider ancak dolabın hayali onu bırakmaz, geri döner ve

onu alır evine götürür. Burada yine kahraman kendi iç dünyasından bahsetmiştir. Dolaptan nasıl etkilendiğinden, onu büyüleyici bir kadın gibi gördüğünden ve bu kadına sahip olma ihtiyacının içinde kıvrandığından söz etmiştir. Bu kesit betimleme yerine olay akışını anlatan bir anlatıma sahiptir. Kapalı herhangi bir anlam olmamakla birlikte sade ve açık bir ifadeye olay okuyucuya sunulmuştur. Bir önceki kesitte merakı uyanarak öyküye davet edilen okuyucu, bu kesitte öykünün içine çekilmiştir. Okuyucu artık kahraman hakkında daha önceden edindiği ipuçlarıyla olayı çözmeye hazırdır.

Dördüncü kesit yine kahramanın ruh halinin betimlemelerinden oluşmaktadır. Burada kahraman antikaya olan tutkusunu kişileştirme sanatını kullanarak tutkulu bir aşka benzetir. Yeni bir antika eşya almayı ve bununla geçirilen zamanı balayına benzetir. Aldığı yeni bir antika eşya onun için yeni başlamış tutkulu bir aşktır, eve getirir getirmez heyecanla onu seyretmeye başladığını "hatta şapka ve eldivenlerinizi çıkarmadan bir aşık inceliğiyle onları seyretmeye koşarsınız" sözleriyle ifade eder. Bu dolaba bağlılığı o kadar büyüktür ki kahraman, ona sekiz gün taptığından söz eder. Yoğun olarak kahramanın duygularının anlatımından oluşan bu kesit, öykü sebep sonuç ilişkisine göre ele alınırsa öykünün sebebi niteliğindedir. Burada okuyucu kahramanı artık daha iyi tanımış ve olayın asıl sebebinin kahramanın antika eşyalara olan tutkulu bir bağlılığından olduğunu öğrenmiştir. Kahramanın bu dolabı her gün ellerken bir gün gizli bir gözünün olduğunu anlaması üzerine okuyucuda yeniden merak uyandırılır. Bu gözde ne vardır olayın akışını nasıl değiştirecektir soruları okuyucuyu öykünün tamamen için almıştır.

Beşinci kesit okuyucuyu olayın akışına götüren ifadeler içermektedir. Betimlemeler çok olmamakla birlikte yine de bir durum betimlemesi söz konusudur. Bu kesit yine kahramanın yaşadığı ruh haliyle ilgilidir. Kahraman çekmecedan çıkan saçı gördükten sonra bir yığın düşünceye dalar. Bu saçın sahibini, bunu buraya kimin neden koyduğunu uzun uzun düşünür. Aslında burada okuyucunun duygularına da tercüman olunmaktadır çünkü olayın geçişine bağlı olarak okuyucu da aynı şeyleri merak etmeye başlamıştır. Kahramanın yine kendi ruh halinden bahsetmeye başlamasıyla bir sonraki kesite geçilir.

Altıncı kesit kahramanın saça olan duygu ve düşüncelerinin betimlemelerinden oluşmuştur. Kahraman dolabın çekmecesinden çıkan bu saça artık tutkulu bir şekilde

bağlanmıştır. Bu saçla ölen tüm güzel kadınları düşünmeye başlamış ve onların ölümüne ve yok oluşuna olan üzüntüsünü Villon'un Evvel Zaman Kadınları Baladı'yla dile getirmiştir. Bundan sonra artık saç onun hayatının bir parçası haline gelmiştir. Eve gelir gelmez önce onu eline alır okşar sever ve böylece günler geçer. Burada aynı zamanda durum belirten ifadeler yer alır. Bu kesitte yine sade açık ve anlaşılır bir dil kullanmış sanatsal ifadelere yer verilmiştir. Bu sanatlı söyleyişlerle kahraman duygularını daha kısa cümlelerle daha etkili bir şekilde ifade edebilmiştir.

Yedinci kesit altıncı kesitin devamı niteliğindedir. Kahraman artık saçla tamamen alışmış ve artık ondan ayrılamaz durumdadır. Burada kahraman "bu şekilde bir ay mı, iki ay mı ne kadar yaşadım bilmiyorum" ifadeleriyle saçla geçen zaman hakkında okuyucuyu bilgilendirmiştir. Bu kesit daha çok bilgi verme aracı niteliğindedir. Okuyucu olay ve kahramanın tüm ruhsal durumu hakkında kesin bilgiye ulaşmıştır.

Sekizinci kesit kahramanın okuyucuyla son konuşmasıdır. Kahramanın saçla olan bağlılığı, artık her gece onun hayalini kahramana getirmeye başlar ve kahraman bu kesitte mutluluğun doruk noktasında olduğundan söz eder. Saçı gerçek bir kadın gibi benimsemesi onun saçı gittiği her yere götürmesine sebep olur. Çünkü kahraman artık gerçeklerden uzaklaşmış hayali dünyada yaşamaktadır. Bu kesitte saçın getirdiği hayali sevgilinin betimlemelerine çokça yer verilmiştir. Bu şekilde kahraman okuyucuyla duygularını paylaşmış onu yaşadıklarına inandırma çabasına girmiştir. "Ciddi söylüyorum ben onu gördüm, tuttum ve ona sahip oldum" ifadesiyle de anlaşılıyor ki kahraman birilerini inandırma çabasıdadır. Daha sonra yaşadığı mutluluğu anlatarak yine aynı çabayı göstermektedir. Ve en sonunda da insanların onu saçtan nasıl ayırdığından ve onu akıl hastanesine kapatmalarından söz eder. Burada yine okuyucuyla bir sohbet havası hakimdir. Kahraman adeta okuyucuyla dertleşmektedir.

Dokuzuncu ve son kesitte ise kahraman aradan çekilir ve okuyucu muhatap konumundan tekrar seyirci konumuna geçer. Burada doktorla hastaneyi ziyaret eden adamın konuşmaları yer almaktadır. Kahramanın hatıra defterini okumayı bitiren adam aniden hastanede kahramanın çılgınlığını duyar. Bu kesitte olay anlatılmıştır. Herhangi şiirsel bir deyiş ya da betimleme yoktur. Yer yer konuşma kesitlerinden oluşan bu kesitte kahramanın hatıra defterini okuyan adamın duygularından söz edilmiştir. Bu adam doktora saçını sorar ve doktor da çıkarıp gösterir. Derken aklını yitiren kahramanın

yaşadığı benzer duygular bu adama da gelir ve tam o sırada doktorun "insan kafası her şeye muktedir" demesiyle öykü son bulur. Burada okuyucunun kafasında yepyeni bir öykü canlandırabilme imkanı verilmiştir. Adamın öykünün tam da sonunda kahramanın yaşadığı duygulara kapılması okuyucuya yeni bir olay canlandırması için açık kapı bırakmıştır. Ve doktorun da "insan kafası her şeye muktedir" sözüyle bu durum desteklenmiştir. Burada doktor yazarın sözcülüğünü yapmıştır.

Dört sayfaya sığan Saç (La Chevelure) adlı bu öyküde bir tutku işlenmiştir. Bu öyküde de incelediğimiz diğer öykü gibi geçmiş zaman kipi kullanılarak olayın inandırıcılık derecesi artırılmıştır. Nitekim bazı yazarlar okuyucunun dikkatini çekmek için veya bir şeyleri dile getirebilmek için geçmiş zamana yönelebilirler (Uçan, 2008, s.158). Daha çok psikolojik betimlemeler ağır basmakta ve insana özgü durumlar anlatılmıştır. Bu öyküde okuyucu atmosfere doğrudan bir muhatap olarak çekilmiştir. Yukarıda önceden Platonun çizdiği, göstererek (mimesis) ve anlatarak (diegesis)) yöntemlerden bahsedilmişti. Bu öykünün de başının ve sonunun gösterme (mimesis) yöntemiyle oluştuğunu görebiliriz. Buralarda konuşma kesitleri mekan ve eylem betimlemeleri yer almaktadır. Gelişme bölümünde yani öykünün büyük bir kısmında anlatma (diegesis) yöntemi ağır basmaktadır. Burada yaşantılar, anılar ve izlenimler söz konusu olduğu için yazar ön plandadır. Kahraman aslında yazardır ve anı defteri vasıtasıyla okuyucuyla birebir konuşur. Yazar kahramanı okuyucuyla anı defteri aracılığıyla konuşturmuş ve yine kendini belli etmemiştir. Bu durum da yine öykünün okuyucu üzerindeki etkisini güçlendirmektedir. Çünkü eğer olay sadece dışarıdan birinin gözlemleriyle aktarılsaydı bir haber yazısı olmaktan öteye gidemezdi.

Öyküde hiç bir kahramanın adının belirtilmediğini görüyoruz. Oysa nice önemli eserler karakterleriyle anılırlar. Örneğin Madam Bovary dendiğinde akla ilk gelen isim Gustav Flaubert'tir. Ancak kimi öyküler yalnızca karakterde yoğunlaşmamaktadırlar. "Bir damla gözyaşı, sallanan bir mendil veya acı bir vapur çığlığı öykünün konusu olabilir" (Tosun, 2011, s.119). Bu öyküde de kahramanlar belirsizdir ancak işlenen tutku belirlidir. Öykü, antika dolabın içinden çıkan bir tutam örgü saç ve buna tutkuyla bağlanan adamın üzerinde yoğunlaşmaktadır.

4.4.7. İçerik

İncelediğimiz diğer öyküdeki gibi yine bu öyküde de karamsar bir hava hakimdir ve öykü kötü bir sonla bitmiştir. Antika dolabın içinden çıkan basit bir tutam sarı örgü saçın bir adamda delirtecek kadar büyük bir tutku oluşturmaya sebep olduğu bir öyküdür. Bu öyküde aşk ve tutku yüceltilmiş toplum yine eleştirilmiştir. Çünkü adamın saça olan tutkusunu, toplum delilik olarak nitelemiş ve öykünün kötü bir sonla bitmesine yine toplum sebep olmuştur. Maupassant'ın diğer öykülerindeki gibi delilik aşk ve tutku temaları bu öyküsünde de yoğun olarak işlenmiştir. Sıra dışı bir aşk olması sebebiyle okuyucuda merak uyandırmakta ve ilgisini çekmektedir. İnsana özgü psikolojik bir durumun öyküsü olduğu için okuyucu öyküde kendinden bir şeyler bulabilme imkanına sahip olur ve kendisini de öykünün içinde bulabilir. Çünkü görür ki günlük hayatta bu bir tutam sarı örgü saç olmasa da herkesin tutkuyla bağlı olduğu bir kimse ya da nesne vardır. Bu bazen bir kadın ya da erkektir, bazen de toplum içinde saygınlık görme arzusudur, bazen başarı, bazen para veya bir evdir. Bunların kimisine kavuşulur kimisine kavuşulmaz. Ancak sağlıklı bir şekilde sevilmedikleri için her biri bir hastalığa dönüşebilir. Örneğin şöhrete tutkuyla bağlı bir kimsenin unutulması o kişinin psikolojik bunalımlara girmesine ve eğer daha da ileri gidilirse bu öyküdeki kahraman gibi delirmesine sebep olabilir. Denilebilir ki olağanüstü bir olay işlenmemiş insana özgü bir durum konu edilmiştir. İşlenen tema ve biçimle yazar, okuyucunun bilincini harekete geçirme ve ona farklı yorumlar getirebilme yollarını ustalıkla kullanmıştır.

4.5. Bulgular

Bu bölümde dağıtılan ödevlerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Elde edilen bulgular sorulan metin sorularının tek tek incelenmesi ve yorumlanması sonucu oluşmuştur. Avant de Lire (Okuma öncesi) ve Après de Lire (okuma sonrası) kısımları ayrı olarak değerlendirilmiş ve sonuca varılmıştır.

4.5.1. Avant de Lire (Okuma Öncesi) den Elde Edilen Bulgular

Öğrencilere bu bölümde okumaya geçmeden önce öykü hakkında ipucu verecek türden sorular sorulmuştur. Öncelikle öykünün ana teması olan iftiranın neden kötü bir davranış olduğu hakkında bir soru sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar şöyledir:

"La calomnie influence négativement la vie des autres hommes."

"Calomnier à quelqu'un est une mauvaise attitude, parce qu'elle n'est pas étique."

"La calomnie attriste l'homme en face de calomnieux."

"Je pense que calomnier n'est pas étique."

"Il est une attitude très mauvaise. C'est un grand péché."

"Calomnier à quelqu'un n'est pas étique."

"Dans le monde toutes les religions interdisent la calomnie. Parce qu'elle est une attitude injustice pour les normes sociaux."

Bu soruya öğrencilerin yalnızca yedisi cevap vermiş, kalanı boş bırakmıştır. Buna göre cevap veren öğrenciler soruyu iyi anlamış ve kendi düşüncelerini kendi cümleleriyle rahatça yazılı olarak ifade edebilmişlerdir. Elde edilen cevaplara bakıldığında dilbilgisi hatası hemen hemen hiç yoktur ve cümleler oldukça anlaşılır ve nettir. Konuyla alakasız herhangi bir cevaba da rastlanmamaktadır. Bulgulara göre öğrencinin konu hakkında düşündüğü, konuya dikkatini verdiği ve kendi cümlelerini kurmaya çalıştığı anlaşılmaktadır.

"Kendi çevrenizde herhangi bir iftiraya şahit oldunuz mu? Evetse neden?" sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar şöyledir:

"Oui j'ai témoigné une calomnie dans ma voisin, et puis j'ai conté les droits et j'ai mené à un bonne fin."

"Non, parce que je ne donne pas la cause pour ça."

"Oui j'ai témoigné une calomnie. Quand j'étais dans la première école, mon ami a expérimenté une même situation. Nos Professeur a cru qu'il a prit sa portefeuille. Mais après quand il a trouvé sa portefeuille dans son armoire il est devenu trop triste."

"J'ai témoigné une calomnie, je me s'énervé."

"Je ne pas subit une calomnier."

"Non, parce que je ne permets pas les situations comme ça."

Bu soruya öğrencilerin 6'sı cevap vermiş kalanı bu soruyu boş bırakmıştır. Verilen yanıtlara bakıldığında öğrenciler soruyu iyi anlamış ve yine kendi cümleleriyle konuyla ilgili tecrübelerinden bahsetmişlerdir. Öğrencilerden üçünün herhangi bir iftiraya şahit olduğu diğer üçününse olmadığı anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgili üç önemli düşünürün sözleri verilmiş ve öğrencilerden bunları sınıf içerisinde arkadaşlarıyla tartışmaları istenmiş ve bu sözlere katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğrenciler ders esnasında bu sözlerden önce ne anladıklarını belirtmiş, sonra buna kendi düşüncelerini de ekleyerek katılımı sağlamış ve derse ilgisiz kalmamışlardır. Konu önce Türkçe tartışılmış sonra da öğrencilerden düşüncelerini kendi cümleleriyle Fransızca ifade etmeleri istenmiştir. Bu bölüm, öğrenciyi sınıf içerisinde daha aktif ve katılımcı yapma amaçlı hazırlanmış ve nitekim büyük ölçüde başarı sağlanmıştır.

Vocabulaire bölümünde daha önce de belirtildiği gibi belli kelimeler önce basit ve anlaşılır cümleler içerisinde koyu olarak verilmiş ve daha sonra da bunların tanımı verilip anlamı istenmiştir. Toplam on üç sorudan oluşan bu bölümde öğrencilerin tamamı doğru cevap vermiştir. Dağıtılan ödev formları incelendiğinde verilen tüm cevapların doğru oluşu da bunu desteklemektedir. Bu bulgulara göre öğrenciler cümle içerisinde bilmedikleri kelimenin anlamını cümlelerin tamamından tahmin yoluyla çıkarmada başarılıdır.

Avant de Lire kısmının son bölümünde öğrencilerden başlığın en önemli ipucu kaynağı olması sebebiyle öğrencilerden bundan yola çıkarak öykü hakkında tahminde bulunmaları istenmiştir. Verilen cevaplar şöyledir:

"La petite ficelle peut à causer les grands événements."

"La ficelle me fait l'association d'idée du chat."

"La ficelle me fait l'association d'idée de piqûre."

"D'après moi, Guy de Maupassant narre la calomnie."

"Il s'agit de soupçon, d'injustice, d'innocence."

"La ficelle me fait l'association d'idées de la peine de mort."

"Elle me fait l'association d'idées de tricot."

"Utilise pour combiner les choses."

"La ficelle est utilisé pour tricoter les pulls."

"Guy de Maupassant a écrit une vie."

Bu soruya öğrencilerin onu cevap vermiş sekizi boş bırakmıştır. Verilen cevaplara bakıldığında öğrencilerin sicimin kendilerinde neyi çağrıştırdığını oldukça açık ve net bir şekilde ifade ettikleri görülmektedir. Verilen cevapların dördünde öykü hakkında tahmin yürütüldüğü, diğer 6'sında ise kişilerin tamamen kendilerinde neyi çağrıştırdığına yönelik cevaplar olduğu gözlenmektedir. Bu bulgulara göre öğrenciler yeterli motivasyonu sağlamışlar ve öyküyü okumaya hazır hale gelmişlerdir.

4.5.2. Après de Lire (okuma sonrası)'den Elde Edilen Bulgular

Bu bölümde öğrencilere okudukları öykü hakkında sorular sorulmuştur. Toplam 14 soru vardır. Sorular öyküdeki olay ve karakterlerle ilgilidir. Son soruda ise öğrencilerden kendi duygu ve düşünceleriyle ilgili kısa bir paragraf yazmaları istenmiştir. Aynı ya da çok benzer cevaplar tek tek belirtilmemiş onun yerine farklı cümlelerden oluşmuş yanıtlar seçilmiş ve gösterilmiştir.

"Hikayenin konusu nedir" sorusuna verilen cevaplar şöyledir:

"Il s'agit d'une calomnie."

"Il y a un calomniateur."

"Il s'agit d'injustice et d'accusation."

"Dans cette histoire il s'agit de la calomnie."

"Il s'agit d'un calomniateur dans cette histoire."

Bulgulara göre öğrencilerin tamamı metne göre anlamsal doğru yanıt vermiştir. Büyük bir kısmı birinci cümlelerin aynısını yazdığı için burada farklı olanlar belirtilmiştir. Bu bulgulara göre öğrencilerin tamamı öykünün konusunu iyi anlamıştır.

Le Maitre Hauchecorne kimdir sorusuna verilen yanıtlar şöyledir:

"Il est la personne qui est calomnié."

"Le Maitre Hauchecorne qui aperçut par terre un petit bout de ficelle."

"Il est une personne vraie en Normand."

"Il est fermier."

"Il est l'héro."

"Il est un paysan qui est venu de Bréauté à Goderville."

"Il est paysan."

Bu soruya öğrencilerin tamamı doğru cevabı vermiştir. Bulgulara göre Hauchecorne'un kim olduğu tamamen anlaşılmıştır. Verilen yanıtlar hemen hemen aynı da olsa yukarıda görüldüğü gibi her öğrenci aynı kişiyi farklı bir şekilde tanımlamıştır.

" Hauchecorne'a neden "gerçek bir Normandiyalı" lakabı verilmiştir" sorusuna verilen yanıtlar şöyledir:

"Parce qu'il ne veut pas dépenser aucune chose en vain."

"Parce qu'il veut amasser quelque chose dont il trouve utile"

"Il est le coutume de Normand."

"Parce qu'il reflète les caractéristiques de Normand comme la financière, l'économie."

"Parce que Hauchecorne est économe en vrai Normand."

"Parce qu'il est économe."

Bu soruya öğrencilerin tamamı doğru cevap vermiştir. Bulgulara göre öğrenciler metni iyi anlamışlar ve doğru ifadelerle cevaplamışlardır.

Malandin kimdir sorusuna verilen cevaplar şöyledir:

"Il est l'ennemi de Hauchecorne."

"Ce qui a calomnié Hauchecorne."

"Malandin est calomniateur."

"Il est un bourelrier qui a vu Maitre Hauchecorne et l'a blâmé."

"Il est calomniateur."

"Il est le personne qui a calomnié Hauchecorne."

Bu soruya öğrencilerin tamamı doğru cevabı vermiştir. Bu bulguya göre öğrenciler Malandin'in kim olduğunu anlamışlardır. Konuyla alakasız herhangi bir cevaba rastlanmamaktadır.

"Hauchecorne yerdeki sicimi neden kaldırıp almıştır" sorusuna verilen cevaplar şu şekildedir:

"Il a pris la ficelle afin qu'il peut être l'utilise un jour."

"Parce qu'il a pensé que tout était bon à ramasser qu'il peut servir."

"Pour l'utiliser un jour."

"Parce qu'il a pris pour l'utiliser de nouveau."

"Parce que Hauchecorne est économe."

"Pare qu'il a pensé que la ficelle peut être utilité pour lui."

"Pour l'utiliser après."

Bu soruya öğrencilerin tamamı doğru yanıt vermiştir. Cevapların hemen hemen hepsi aynı doğrultudadır. Bu bulgulara göre öğrenciler soruyu ve de konuyu iyi anlamışlar, anladıklarını kendi cümleleriyle ifade edebilmişlerdir.

"Sicimi yerden alırken Malandin'in kendisini gördüğünü fark eden Hauchecorne, ne yaptı" sorusuna verilen cevaplar genel olarak şöyledir:

"Il a caché la ficelle."

"Il cacha brusquement sa trouvaille sous sa blouse. Puis dans sa poche sur sa culotte."

"Il s'efforce de se défendre lui-même."

"Il prétend d'être chercher quelque chose sur la terre."

"Il était dans la panique."

"Il a essayé à masquer qu'il a prit, parce qu'il n'a pas voulu d'être vu en prenant la ficelle par Malandin."

Bu soruya verilen cevapların tamamı doğrudur. Öğrenciler olayı iyi anlamış ve durumu kendi ifadeleriyle anlatmaya çalışmışlardır. Herhangi bir dilbilgisi hatasına rastlanmasa da yer yer metinden yararlanılarak kurulan cümleler görülmektedir.

"Jandarmalar Hauchecorne'u neden tutukladılar" sorusuna verilen yanıtlar şu şekildedir:

"Parce que Malandin a dit que Hauchecorne a volé la portefeuille."

"Malandin a calomnié Hauchecorne."

"Parce que les gendarmes pensent que la portefeuille est volé par lui."

"On a perdu la portefeuille donc les gendarmes ont interrogé Hauchecorne."

"Ils ont interrogé Hauchecorne pour prouver la réalité."

"Tout le monde a cru qu'il était voleur."

"Parce qu'ils ont cru que Hauchecorne était coupable."

Bu soruya verilen yanıtların tamamı doğrudur. Öğrenciler doğru anlamış ve anladıklarını yine kendi cümleleriyle ifade edebilmişlerdir. Bu soruya verilen yanıtlara bakıldığında daha zengin ve farklı cümlelerle aynı cevabın verildiğini görüyoruz.

"Hangi olay Hauchecorne'un jandarmalar tarafından götürülmesine sebep olmuştur" sorusuna verilen cevaplar şöyledir:

"Hauchecorne a prit une ficelle mais dans le même jour il y avait une portefeuille perdue."

"D'être cru comme un voleur."

"C'est le vol de la portefeuille."

"Malandin a cru qu'il a vu Hauchecorne prenant la portefeuille."

"La portefeuille est perdue dans la même place et dans le même jour où Hauchecorne a pris la ficelle."

Bu soruya verilen cevapların tümü doğrudur. Öğrenciler konuyu iyi anlamış ve soruyu kendilerine özgü cümlelerle cevaplayabilmişlerdir.

"Hauchecorne'u jandarmalara kim ihbar etmiştir" sorusuna verilen cevapların tamamı şu şekildedir: *"C'est Malandin qui l'a dénoncé aux gendarmes."*

Bu soruya verilen cevapların tamamı doğrudur ve sorunun kolay olması sebebiyle bu cevaptan daha farklı herhangi bir cümle görülmemektedir. Cevapların tamamının doğru olması da herkesin konuyu iyi anladığını göstermektedir.

"Gerçek ortaya çıktığı halde neden hiç kimse Hauchecorne'a inanmadı" sorusuna verilen cevaplar şöyledir:

"Ils continuent à penser qu'il a volé la portefeuille."

"Parce que la classe de la calomnie ne s'améliorent jamais."

"On a vu qu'il a pris quelque chose sur la place, mais on ne sait pas qu'est-ce que c'est en vraiment."

"Parce que la calomnie est une arme plus cruelle qu'une épée."

"Parce qu'il est difficile à effacer la trace de la calomnie."

"L'homme est penché à accuser quelqu'un toujours."

"Parce qu'ils sont incrédules."

Bu soruya verilen cevapların tamamı doğrudur. Öğrenciler konuya daha da hakim olmaya başlamış ve kendilerine özgü cümlelerle yorumlar yapmaya başlamışlardır.

"Daha sonra Hauchecorne'un başına neler geldi" sorusuna verilen cevaplar şöyledir:

"Il est devenu malade parce qu'il a pensé trop cet événement. Et ensuite il est mort."

"Il mourut à cause de la trop triste."

"Il demeure de plus en plus d'inquiet."

"Hauchecorne ne vis pas encore."

"Il s'est efforcé à prouver son innocence mais il n'a pas réussi."

"Il a fait plus d'efforts afin qu'il prouve son innocence. Il parle tout le monde de cet événement mais les hommes ont commencé à plaisanter avec lui. Et alors il est devenu malade et après il est mort."

"Le soupçon des hommes lui fait malade enfin il mourut."

Bu soruya öğrencilerin tamamı doğru cevabı vermiştir. Bulgulara göre öğrenciler soruyu iyi anlamış ve cevabı kendi cümleleriyle ifade edebilmişlerdir.

Hauchecorne'un ölmeden önceki son sözleri nelerdi" sorusuna verilen cevaplar şöyledir:

"Une petite ficelle..."

"Il attestait son innocence répétant: une petite ficelle..."

"Il dit une petite ficelle..."

"Il a continué à parler de son innocence comme une petite ficelle..."

Bu soruya öğrencilerin tamamı doğru cevabı vermiştir. Bulgulara göre sorunun cevabının da net ve yoruma çok açık olmaması sebebiyle neredeyse öğrencilerin tamamı aynı cevabı vermiştir.

"Böyle bir olayın benzerine siz de tanık oldunuz mu evetse ne yaptınız" sorusuna verilen cevaplar şöyledir:

"Oui j'étais témoin d'un événement quand j'étais dans la première école. Le portefeuille de mon professeur est perdu et il a cru que mon ami l'a volé. Mais quand il l'a trouvé dans son armoire il est devenu trop triste."

"Non, je n'ai pas subi une calomnie."

"Oui, j'étais triste."

Bu soruya öğrenciler kendi deneyimleriyle cevaplar vermiştir. Yalnızca iki öğrenci başından böyle bir durumun geçtiğinden söz etmiş, kalanı böyle bir duruma tanıklık etmediklerini belirtmişlerdir.

Son olarak "İftira hakkında ne düşünüyorsunuz, bu konu hakkında kısa bir paragraf yazınız" sorusuna verilen cevaplar şu şekildedir:

"Je pense que c'est une attitude très mauvaise. C'est un préjugé."

"La calomnie méprise l'homme qui subit, c'est à dire c'est un acte très mauvais."

"La calomnie est mauvaise et elle est en dommage aux gens. Je suis très regrette à Hauchecorne. Il était innocent mais les hommes n'ont pas compris. Cet histoire est très tragique."

"Calomnie est une attitude très mauvaise. Parce que si vous dites quelque chose fausse de quelqu'un aux autres, l'homme de qui vous avez parlé, serait dans une situation très difficile. La calomnie est un grand péché aussi."

"La calomnie est d'installer le délit à quelqu'un. Elle est un grand péché et illicite. Elle découle de la jalousie. L'amour et l'amitié entre les peuples est réduit à la suite de la calomnie. La confiance diminue. La calomnie provoque l'injustice."

"La calomnie est très mauvaise situation. Elle n'a pas de raison."

"La calomnie est mauvaise, et elle est en dommage aux autres. L'histoire est très tragique. La calomnie est une mauvaise situation pour les hommes."

"Je pense qu'il n'y a pas aucune raison valide pour calomnier quelqu'un dans la vie. C'est une sorte de tuer quelqu'un. Parce que tourmenter le prestige d'une personne dans le public, n'a pas d'une variation de le tuer."

Bu soruya verilen cevaplara bakıldığında öğrencilerin katılımı oldukça yüksektir. Öğrenciler okudukları öyküyü iyi anlamışlar, özümsemişler ve sonunda öykünün ana teması hakkında kendi kişisel görüşlerini yine kendi cümleleriyle ifade edebilmişlerdir.

4.4.3. Tartışma

Araştırma sonunda öğrencilerin çoğunluğunun kısa öykünün derste işlenmesini eğlenceli bulduğu tespit edilmiştir. Okuma öncesi bölümündeki soru ve cevaplar başta ilgisiz görünen öğrencilerde ilgi uyandırmış onların derse katılmasını sağlamıştır. Öyküyü okumaya geçmeden önce öykünün ana teması hakkında yöneltilen sorular ve bu konu hakkında ünlü üç düşünürün söyledikleri sözlerin belirtilmesi öğrencilerde merak uyandırmış ve katılımı arttırmıştır.

Ders esnasında dersin hocası öğrencilere yol göstermiş motivasyonlarını toplamalarında ve konuya odaklanmalarında büyük rol oynamıştır. Dersin başlarında katılım bir kaç kişiyle sınırlıyken sorular ilerledikçe katılım sayısı artmıştır. Nitekim ilk sorulara verilen cevaplarda boş bırakanların sayısı çokken, giderek bu sayının düştüğü gözlenmektedir.

İftiranın neden kötü bir davranış olduğu sorusu öğrencilerde merak uyandırmıştır. Bu konuda kendi deneyim ya da düşünceleriyle ilgili yöneltilen sorulara öğrencilerin cevap verme ve katılım isteğinin arttırdığı gözlenmiştir. Öğrencilere kendi kişisel deneyimleriyle ilgili sorulan soru onları tartışmaya katmış ve bu konuda yorum yapmalarını sağlamıştır. Dersin hocasının öğrencileri olumlu yönde yönlendirmesinin onların motivasyonlarını toplamalarında etkili olmuştur. Metni okumaya geçmeden önce öğrencinin sıkılıp bırakabileceği ihtimali göz önünde bulundurulmuş ve bu yönde öğrencilere metne girişte yardımda bulunulmuştur.

Uçan (2008) Dilbilim, Göstergebilim ve Edebiyat Eğitimi adlı çalışmasında okuyucunun eline aldığı bir yazınsal metne giriş yapmakta zorlanmışsa daha ilk sayfalarda bırakacağını belirtmiş, sınıf içinde metnin anlamı üzerinde yapılacak tartışmaların yazınsal metindeki yanlış yorumlamaları önleyeceğini ve kapalı sözceleri açacağını ve böyle bir tartışmanın aynı zamanda okuma isteğine katkıda bulunacağını ifade etmiştir.

Öğrencilere yöneltilen yorum sorusunun yanında öykünün ana teması hakkında üç önemli düşünürün (Shakespeare, Henry Fielding ve Cenap Şehabeddin) iftira hakkında söyledikleri sözlerle de konuya dikkatleri toplamaya çalışılmış ve öğrencilere bu sözlerin ne hakkında olduğu ve bu sözlerle katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Bu şekilde öykünün yazarından çok konusu ve verilmek istenen evrensel mesajı ön plana çıkarılmış, öğrenci yazar merkezli bir okumadan uzak tutularak eleştirel bir okumaya yönlendirilmiştir.

"Metne ilk girişte, başlangıçta öğrenci dilbilimsel, göstergebilimsel kavram ve yazınsal kuramlar hakkında bilgilendirilmeli, metne daha sağlıklı bir şekilde yaklaşması sağlanmalıdır. Öğretmen ideolojik yönden beğendiği bir yazarı daha metnin girişinde yüceltiyorsa öğrenci de peşin olarak bunu

kabullenecek ve metne eleştirel bir gözle bakamayacaktır (Uçan, 2008, s.178)."

Kelime sorularının öğrencilerin motivasyonunu daha da arttırdığı gözlenmiştir. Öyküde bilinmeyen bazı önemli anahtar kelimelerin önce cümleler içerisinde verilip daha sonra anlamının sorulması öğrenciyi sözlüğe bakmaktan kurtararak ona soruyu kendi tahminiyle çözmesini sağlamıştır. Sözlüğe bakmadan kelimelerin anlamlarını tahmin yoluyla çözmek öğrenciler için bulmaca gibi eğlenceli ve kolay gelmesini sağlamıştır denilebilir. Nitekim bu bölümde öğrencilerin tamamının katılım sağlaması ve tüm soruları doğru yanıtlaması bunu desteklemektedir. "Bir sözcüğün anlamını bir öğrenci ezberleyebilir, yanındaki arkadaşından kopya da çekebilir. Bir bilgi edinmiştir ama ezberlediği sözcüğün duyusal değerini hissetmemiştir, bu bilgi yanlış da olabilir" (Uçan, 2008, s.97). Bilinmeyen anahtar kelimelerin önceden cümleler içerisinde verilmesi öğrenciye kelimeyi kullanımıyla birlikte öğrenmesini sağlamıştır. Bu yöntemle öğrenciler öyküyü okumaya geçmeden önce hem öyküdeki bilinmeyen bazı anahtar kelimelerin anlamlarını önceden öğrenmiş hem de öyküyü okumaya başladığında yine bilmediği diğer kelimelerin anlamlarını sözlüksüz tahmin etme yoluyla öğrenmesini benimsemiştir.

Kelime sorularının ardından okuma öncesi bölümünün son sorusu başlıktır. Öğrencilere Fransız Edebiyatının en önemli isimlerinden olan Guy de Maupassant'ın bir öyküsünü okuyacakları söylenmiş ve onlardan başlığın kendilerinde neyi çağrıştırdığına dair kısa cümleler yazmaları istenmiştir. Bu soruyla öğrencilerin metni okumaya geçmeden daha önce belirtilen ana tema "iftira" ve başlık hakkında bir ilişki kurması ve yorum yapması sağlanmıştır. "Sicim" olan bu öykünün başlığı hakkında öğrencilerin bir kısmı örgü, bir şeyleri bağlamak, intihar gibi kendilerinde çağrıştırdığı şeyleri belirtirken, büyük bir kısmı sicimin bir iftiraya sebep olacağını tahmin edebilmiştir.

"Bir kitabın kapak ve başlığı, bir tanıtım katalogunun okuyucuya/öğrenciye gösterilmesi, okunması da öğrenciyi kitabın bütününe götürebilir. Kapak, başlık, arka kapak yazıları bir söylemin vitrinidir. Başlığı kapağı açıklamak, ortaya koymak, aynı zamanda öğrenciye bir yorum yapma olanağı sunmak, ilgisini çekmek, anlatının sonucunu düşündürmektir (Uçan, 2008, s.177)."

Bu soruyla öğrencilerin motivasyonları büyük ölçüde sağlanmış ve artık öyküyü okumaya hazır hale getirilmişlerdir. Dersin hocasının öğrencileri yönlendirmede, bilgilendirmede ve cesaretlendirmedeki etkisi büyük olmuştur. Çünkü herhangi bir metin ya da kitap hakkında öğreticinin ön bilgi vermesi ve destekleyici bir rol oynaması çok önemlidir. Örneğin Stendhal'ın iki cildi bulan kalınlıktaki *Kızıl ve Kara* adlı eseri öğrenciyi ürkütebilir. Ancak öğreticinin Kızıl'ın ve de Kara'nın iki ayrı toplumsal kesimi temsil ettiğinden söz ederek okuyucuyu bilgilendirmesi öğrenciyi olumlu yönde etkileyecek ve onu okumaya sevk edecektir.

Okuma sonrası ilk soru, öykünün konusu hakkındadır. Bu soruyla öğrencilerin okudukları öyküyü doğru anlayıp anlamadıklarını saptamak amaçlanmıştır. Tüm öğrencilerin doğru cevabı vermesi öyküyü doğru anladıklarını göstermektedir. Bu soru genel bir ön saptamadır ve bundan sonra diğer sorulara geçilebilmiştir. Çünkü eğer bu soru yanlış cevaplanmış olsaydı diğer sorulara geçmek mümkün olmazdı. Öğretici bu soruyla öğrencilerin durumlarını öğrenme imkanı bulmuştur. Nitekim öğretmen sınıf içinde başlangıçta "şimdi okunan metin hakkında ne diyeceksiniz?" "Ne söyleyebilirsiniz?" gibi soruların ötesine geçmemelidir (Uçan, 2008, s.182).

Öykünün başkahramanı Hauchecorne'un kim olduğu sorusuna verilen cevaplar öğrencilerin bu kahramanı çok iyi tanıdıklarını göstermiştir. Öğrenciler "çiftçi, köylü, iftiraya uğrayan kişi, sicimi yerde bulan adam, gerçek bir Normandiyalı" gibi farklı yönleriyle Hauchecorne'u tanıtmışlardır. Burada eyleyenler şemasındaki **özne** sorularak öykünün eyleyenler şemasının esas kişisinin öğrencilerin zihnindeki yeri tespit edilmiş ve herkesin onu tanıdığı gözlenmiştir.

Baba Hauchecorne'un neden "gerçek bir Normandiyalı" lakabıyla çağrıldığı sorusuna "çünkü" ile başlayarak; "gerçek bir Normandiyalı özellikleri taşıyor, tutumlu, gereksiz harcamalar yapmayı sevmeyen, faydalı gördüğü şeyleri saklayan" gibi cevaplar verilmiştir. Bu soruyla öğrencilerin çokanlamlı bir sözcüğün anlamını kavradıkları gözlenmektedir. Kahramanın faydalı gördüğü şeyleri saklaması sicimi yerden kaldırmasına sebep olarak olayları başlatır. Bu küçük bir ayrıntı olmasına karşın olayların cereyanında önemli bir role sahiptir ve çokanlamlı bir söz olması sebebiyle de sorulmaya değer görülmüştür.

Malandin'in kim olduğu sorusuna verilen cevaplara bakıldığında öğrencilerin okuduklarını anladıkları, öykünün ikinci önemli kişisi olan Malandin'i tanıdıkları gözlenmiştir. Bu soruyla eyleyenler şemasındaki **engelleyci** unsur sorulmuştur. Verilen cevaplara bakıldığında "iftiracı, Hauchecorne'un düşmanı, iftira atan kişi" gibi cevaplar verildiği görülmektedir. Bu cevaplar bize öğrencilerin eyleyenler şemasını doğru olarak çizmeye başladıklarını göstermektedir.

Baba Hauchecorne'un küçük bir sicimi neden yerden kaldırdığı sorusuna verilen cevaplara bakıldığında, "ileride bir gün kullanmak için, tutumlu olduğu için ve işe yarar şeyleri saklayan biri olduğu için" gibi yanıtlar görmekteyiz. Bu sorunun da yine "neden gerçek bir Normandiyalı lakabıyla çağrılmaktadır" sorusuyla paralellik gösterdiği için öğrencilerin bu soruda herhangi bir zorluk yaşamadıkları tümünün doğru cevabı verdiğinden anlaşılmaktadır.

Sicimi kaldırırken Malandin tarafından görüldüğünü fark eden Baba Hauchecorne, ne yapmıştır sorusuna verilen cevaplara bakıldığında, "ne yaptığını gizlemeye çalışmıştır, sicimi gizlemiştir, mahcup olmuştur" gibi yanıtlar görmekteyiz. Öğrencilerin tamamının doğru cevabı vermesi öyküyü anladıklarına dair önemli bir göstergedir.

Jandarmaların neden Baba Hauchecorne'u götürdüğü sorulduğunda öğrencilerin yine tamamı doğru cevabı vermiştir. Cevaplara bakıldığında "çünkü kaybolan cüzdanı onun aldığını düşünüyorlar, çünkü Malandin onu ihbar etmiş, herkes onun cüzdanı aldığını sanıyor" gibi cevaplar gözlenmektedir. Öğrenciler, öykünün atmosferine iyice çekilmişler ve olaylara tanık olmaya başlamışlardır.

Hangi olay Baba Hauchecorne'un jandarmalar tarafından sorguya çekilmesine sebep olmuştur sorusuna verilen cevaplar genel olarak şu şekildedir: "Hırsız olduğu düşünülmesi, sicimi, kaybolan cüzdanla aynı gün ve aynı yerde bulması, sicimi kaldırırken Malandin'in onun cüzdanı aldığını sanması" gibi cevaplar görülmektedir. Herhangi yanlış bir cevabın olmaması öğrencilerin olaydan kopuk olmadıklarını göstermektedir. Yine, Baba Hauchecorne'u kim ihbar etmiştir sorusuna verilen tüm cevapların "Malandin" şeklinde olduğu görülmektedir.

Gerçek ortaya çıktığı halde insanların Hauchecorne'un masumiyetine hala neden inanamadıklarına öğrenciler, "Çünkü insanlar çok bağnazlar, insan her zaman iftira

atmaya daha meyillidir, onun çaldığına inanmaya devam etmeyi tercih ettiler, iftiranın izini silmek çok zordur, iftiracılar asla düzelmezler" gibi cevaplar vermişlerdir. Bu soruyla öğrenciler yoruma davet edilmişler ve yazarın vermek istediği mesajı algılamışlardır. Çünkü bu öyküde Maupassant'ın bağınaz bir toplumu eleştirdiği görülmektedir. Gerçeğin ortaya çıkması onların fikrinde herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

Baba Hauchecorne'un başına daha sonra neler gelmiştir sorusuna verilen cevaplarda "masumiyetini sürekli anlatmış ancak başaramamış ve sonra ölmüştür, üzüntüden hastalanıp öldü, hasta olup öldü" gibi yanıtlar alınmıştır. Öğrencilerin tamamının doğru cevabı vermesi yine öykünün atmosferine iyice çekildiklerini göstermektedir. Eyleyenler şemasına göreyse **öznenin nesne**(masumiyet)sine kavuşma çabası sorulmuş ve tüm öğrencilerin bu şemayı doğru çizmeye devam ettikleri gözlenmiştir.

Baba Hauchecorne'un ölmeden önceki son sözleri sorulduğunda "küçük bir parça sicimdi, küçük bir sicimdi" şeklinde yanıtlar almaktayız. Bu sorunun cevabı açık, net ve yoruma kapalı olması sebebiyle böyle kısa yanıtlar alınmıştır. Öğrenciler konuya hakim durumdadırlar ve öykünün atmosferi içinde adeta birer tanık durumuna gelmişlerdir.

Öğrencilere başlarından buna benzer bir olayın geçip geçmediği, geçtiyse ne yaptıkları sorulduğunda öğrencilerden yalnız birisi böyle bir deneyim yaşadığından söz etmiştir. Bu öğrenci, ilkokuldayken bir arkadaşının öğretmeninin cüzdanını almakla suçlandığını ancak onun almadığının ortaya çıkmasından bahsetmiştir. Okunan öyküyle birebir benzerlik gösteren böyle bir deneyim öğrencinin dikkatini öyküde yoğunlaştırmasında etkili olmuştur. Çünkü tanık olduğu bu olayı uzun ve detaylı bir şekilde kendi cümleleriyle yazarak ifade edebilmiştir.

Son olarak da öğrencilerden iftira hakkında ne düşündüklerini kısa bir paragrafla yazmaları istenmiş ve öğrencilerin büyük bir kısmı katılım sağlamıştır. Bu soruyla öğrencilerin okuduklarını artık yazılı bir ifadeyle anlatmaları istenmiştir. Yazıda konuşmaya göre daha çok dikkat ve düzen söz konusu olduğundan ana dilde olduğu kadar hedef dilde de bu yetinin gelişmiş olması gerekmektedir. "Yazı yazma alışkanlığı kazanan kişi her şeyden önce düzenli düşünme alışkanlığı kazanacak, sağlam bir dil

kültürüne ve zengin bir kelime hazinesine sahip olacaktır" (Uçan, 2008, s.181). Bu amaçla öğrencilerin öğrendikleri yabancı dilde düşüncelerini yazıyla ifade etmelerini geliştirmek amaçlanmıştır.

Öğrencilerin Fransızca okuma ve yazma yetilerini öykü yoluyla gelişimini tespit etmek amaçlı hazırlanan bu araştırmada öğrenciler okuma öncesi bölümde dersin hocasının yönlendirmesiyle ve metne giriş sorularıyla önce metni okumaya hazır hale getirilmiştir. Başlarda ilgili ve katılım sayısı azken sorular ilerledikçe bu sayının arttığı gözlenmiştir. Yazarın hayatından, eserlerinden bahsetmeden yalnızca öykü üzerinden gidilerek öğrenciler tarafsız ve metin merkezli okumaya teşvik edilmişlerdir.

Yazınsal bir metin çokanlamlı olduğu için bu tür metinlere giriş her zaman zordur. Bu yüzden öğreticinin rolü çok önemlidir. Öncelikle okunacak metin doğru seçilmeli ve daha sonra bu metin hakkında tarihsel, kültürel olgulardan oluşan ön bilgiler verilmelidir. Bu nedenle de öncelikle öğrencilerin merakını harekete geçirecek yorum sorusu verilmiş daha sonra da konu hakkında önemli düşünürlerin sözleri sınıf içerisinde tartışılmıştır. Bu düşünürlerin sözleri öğrencide metne karşı bir güven ve merak uyandırmıştır. Kelime sorularının olduğu kısım öğrencilerin ilgili ve alışkın olması sebebiyle hızlıca geçilmiştir. Son olarak da öykünün başlığı, sınıf içerisinde hocanın yönlendirmesiyle öğrenciler arasında tartışılmış, öğrencilerin konuyla alakasız bile olsa sicimin kendilerinde neyi çağrıştırdığını cesurca ifade edebildikleri gözlenmiştir.

Okuma sonrası kısımda ise öğrencilere öyküdeki karakter ve olaylarla ilgili yöneltilen sorular, onların zihninde öykünün eyleyenler şemasını çizmiş ve verdikleri doğru cevaplarla da öyküyü çok iyi anladıkları tespit edilmiştir. Öğrenciler öyküde bilinmeyen kelimeler üzerinde çokça durmamış daha çok konu üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu da öykünün sıradan bir ders notu olmadan öğrencilerin dikkatlerini çekebildiği ve kendini okutabildiğini göstermektedir. Sonuç değerlendirmelerinde öğrencilerin kendi düşüncelerini ne ölçüde yazılı olarak ifade edebildikleri ölçülmüştür. Bu değerlendirmede yazım hataları yapanların metinden yararlanarak daha ileri sorulara verdikleri cevaplarda daha düzgün cümleler kurabildikleri gözlenmiştir. Bu da yazınsal bir metnin aynı zamanda iyi bir dilbilgisi rehberi olduğunu göstermektedir. Çünkü bu

şekilde öğrenci hangi ifadenin nerede nasıl kullanıldığını metin içinde görerek öğrenmiş olmaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın amaçları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara dayalı önerilere yer verilmiştir.

5.1.Sonuçlar

- Bu çalışmada öğrencilerin Fransızca öğrenme sürecinde yaşadıkları ilgisizlik ve dikkat eksikliği problemi ele alınmış ve genel olarak dilbilgisi kurallarının dışına çıkamama ve üniversiteye iş bulma, saygınlık kazanma, daha kolay askerlik yapmak gibi amaçlarla gelinmesi öğrencilerin hedef dilde düşünme ve kendini ifade etme yetilerini geliştirememelerine sebep olduğu sonucuna varılmıştır.
- Öğrencilerin derse olan katılımları araştırılmış düşük olduğu tespit edilmiştir.
- Derste işlenen Maupassant'ın "Sicim" adlı öyküsü öğrencilerin ilgisini çekmiş ve merakını arttırmıştır.
- Öykü metni dağıtıldıktan sonra öğrencilere yöneltilen okuma öncesi soruları öğrenciler için öyküyü okumaya hazırlık süreci oluşturmuş ve onları okuyacakları metin hakkında bilgilendirmiştir.
- Katılım sayısı başlarda az iken giderek bu sayının arttığı gözlenmiştir.
- Öğrencilerin kendi deneyim ve düşünceleriyle ilgili yöneltilen sorular katılımın artmasında önemli bir rol oynamıştır.
- Okumaya başlamadan önce üç önemli düşünürün (Shakespeare, Cenap Şehabeddin ve Henry Fielding) öykünün konusu (iftira) hakkındaki sözlerinin verilmesi ve bunlar hakkında yorum yapmalarının istenmesi, öğrencilerin hem konu hakkında fikir edinmesine yardımcı olmuş, hem de yorum yapmalarını sağlayarak derse olan katılımı artırmıştır.

- Öykü hakkında ipucu veren anahtar kelimelerin önce cümleler içerisinde verilip sonra anlamlarının sorulması, öğrencilere anlamını bilmediği kelimelerin hem cümle içinden anlamını tahmin etme yetisini kazandırmış, hem de onları sözlüğe bakmaktan kurtararak dersin sıkıcılığını gidermiştir. Bu anahtar kelimeler aynı zamanda öğrenciler için öykü hakkında bilgi edinme aracı olmuştur. Öğrenciler için bu soruları bulmaca gibi eğlenceli bulmuş ve tamamının bu soruları doğru cevapladığı görülmüştür.
- Başlık hakkında öğrencilerden kendilerinde neyi çağırttığı sorulduğunda öğrencilerin yine büyük bir çoğunluğu derse katılım sağlamıştır. İlk sorulara göre öğrencilerin daha rahat ve özgür cevaplar verdikleri gözlenmiştir. Bu da öykü türünün öğrencilerin düşünce dünyalarını harekete geçirmeye başladığı nedeniyledir denilebilir. Dil eğitimi, yazınsal metinler üzerinden gerçekleşirse, yazınsal değerler hem okurun dil eğitimine olumlu katkılar sağlayarak zenginlik sağlar ve hem de onun soyut dünyasını etkin kılarak yeni düşünce üretimlerine olumlu ortamlar oluşturur (Bülbül, 2011, s.63).
- Öğrenciler dağıtılan öyküyü okuyup değerlendirme sorularını cevaplamışlardır. Alınan yanıtların büyük bir kısmı doğruyken küçük bir kısmı yanlış ya da boş bırakılmıştır. Buradan da katılımın yüksek olduğu anlaşılmaktadır.
- Öğrencilerden konuyla ilgili kısa bir paragraf yazmaları istenmiş ve oldukça gerçekçi ve özgün cevaplar alınmıştır. Öğrenciler kendi cümleleriyle cevaplar verebilmişlerdir. Bu da edebi metinlerin öğrenciye özgün düşünme ve kendini ifade edebilme yetilerini kazandırdığını göstermektedir.

5.2. Öneriler

- Birinci ve ikinci sınıflarda derste parçalı öyküler işlenebilir. Bu parçalar sınıf içerisinde okutulup anlatılabilir. "Okuyucuyu, okunacak metnin uzunluğundan dolayı ürkütmemek, okumaya bir giriş yapabilmek, bir örnekçe sunabilmek ilk nedenler arasındadır" (Uçan, 2008, s.176).
- Üçüncü ve dördüncü sınıflarda ise öykü parça yerine bütün olarak sunulabilir ve öğrencilerden bu öyküleri kesitlere ayırarak incelemeleri istenebilir.

- Öyküler kolaydan zora doğru seçilmeli, öğrenciye okuduğunu anlayıp anlatabilmesi için fırsat verilmelidir.
- Resim, video, ses kayıtları gibi görsel ve işitsel destekler sağlanmalı, öğrencinin dikkati öyküye toplanmalıdır.
- Okutulan öyküler sınıf içerisinde piyes şeklinde oynattırılabilir. Bu şekilde öğrenmeye daha çok duyunun katılması sağlanarak kalıcılık yakalanabilir.
- Okunacak öykünün dönemi, kültürü ve yazarı hakkında bilgi verilerek öğrencinin daha geniş düşünmesi ve daha doğru yorumlaması sağlanabilir. "Gerekiyorsa kültürel bir konumdan, sınıf içinde tartışılan, okunan bir anlatının yazıldığı kültürel dönemden söz edilebilir" (Uçan, 2008, s.179).
- Yazar olağanüstü bir kahraman gibi ön plana çıkarılmamalı öğrencilerin öyküyü metin merkezli okuması ve daha eleştirel bir bakış açısına sahip olması sağlanmalıdır.

Sonuç olarak dil derslerinde edebi metinlerin yardımcı bir doküman olarak kullanılmasının öğrencilerin dil eğitimlerine büyük bir katkı sağlayacağı açıktır. Çalışmanın ilgililere yardımcı olması dileklerimizle...

KAYNAKÇA

- Ataseven, F. (1986). Öğrenen Merkezli Fransız Dili Eğitimi ve Karşılaştırmalı Kültür Yaklaşımı. *Hacette Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 189-195
- Bülbül, M. (2011). *Yazın Eğitimi ile Dil Eğitimi*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları
- Bülbül, M. (2008). *Seçme Kısa Öyküler ve Karşılaştırmalı Öykü Çözümlemeleri*. (1.Basım). Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (10. Basım). Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Calas, F. (2007). *Introduction à la Stylistique*. Paris: Hachette
- Daumas, M., Lagane, R. (1974). *Comment Apprendre Le Vocabulaire*. Paris: Librairie Larousse
- Demirel, Ö. (2010). *Yabancı Dil Öğretimi*. (5. Basım). Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Demiryürek, M. (2013). Türkiye'de Yabancı Dil Olarak Fransızca Öğretiminin Tarihi Gelişi Üzerine Bir Değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28,130-140
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (2. Basım). Ankara: Anı Yayıncılık
- Guiraud, P. (1984). *Anlambilim*. (Çev. B. Vardar). Ankara: Kuzey Yayınları
- Garric, N. (2007). *Introduction à la Linguistique*. Paris: Hacette
- Garric, N., Calas, F. (2007). *Introduction à la Pragmatique*. Paris: Hacette
- Genç, A. (1995). Yabancı Dilde Okuma Alışkanlığı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 71-74
- Genç, A. (1997). Alman Dili Eğitimi Öğrencilerinde Yazma Alışkanlığı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 127-134
- König, W. (1989). Türkiye'deki Yabancı Dil Öğretimi Sorunları, Dışarıdan Bir Bakış. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4, 167-172
- Korkut, E. (2007). Yabancı Dil Olarak Fransızca Dersinde Şiir Çözümlemesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 179-186

- Maupassant, G. de (1959). *Contes Choisis*. Paris: Editions Albin Michel
- Mupassant, G. de (1990). *Dünya Edebiyatından Seçmeler*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları
- Mitterrand, H. (1975). *Initiation à la Linguistique*. Paris: Nathan
- Sunel, H. (1989). Yabancı Dil Öğretiminde Metot Sorunu. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4, 137-143
- Tüm, G., Sarkmaz, Ö., (2012). Yabancı Dil Türkçe Ders Kitaplarında Kültürel Öğelerin Yeri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43, 448-459
- Topçu Tecelli, N., Özçelik, N. (2007). Fransızca Dilbilgisi Öğreniminde Üniversite Öğrencilerinin Karşılaştıkları Güçlükler: Fransızca ve Türkçede Sözdizimsel Ve Biçimsel Farklılıklar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 282-293
- Tosun, N. (2011). *Modern Öykü Kuramı*. (1. Basım). Ankara: Hece yayınları
- Türker, F. (1991). Using "litterature" in language teaching. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, 299-305
- Uçan, H. (2008). *Dilbilim, Göstergebilim ve Edebiyat Eğitimi*. (1. Basım). Ankara: Hece Yayınları
- Uçan, H. (2006). *Yazınsal Eleştiri ve Göstergebilim*. (2. Basım). Ankara: Hece Yayınları
- Ünal, D. Ç. (2005). Yabancı dil öğretiminde edebi metinler: yenilikçi yaklaşıma geçiş süreci ve gerekçeleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 29, 203-212.
- Ünal, D. Ç. (2011). İngilizce Almanca ve Fransızca Öğrenen Üniversite Öğrencilerinde Yabancı Dil Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 473-484
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (8. Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yılmaz, Y. (2014). Modern Öykünün Serüveni. *Eğitim Dergisi*, [Online] <http://yavuzyilmaz.biz/site/modern-oykunun-seruveni/>, 5.5.2014 tarihinde indirilmiştir/alınmıştır.

EKLER

EK. 1. GUY DE MAUPASSANT'IN LA FICELLE ADLI KISA ÖYKÜSÜ

LA FICELLE

Sur toutes les routes autour de Goderville, les paysans et leurs femmes s'en venaient vers le bourg, car c'était jour de marché. Les mâles allaient, à pas tranquilles, tout le corps en avant à chaque mouvement de leurs longues jambes torses, déformées par les rudes travaux, par la pesée sur la charrue qui fait en même temps monter l'épaule gauche et dévier la taille, par le fauchage des blés qui fait écarter les genoux pour prendre un aplomb solide, par toutes les besognes lentes et pénibles de la campagne. Leur blouse bleue, empesée, brillante, comme vernie, ornée au col et aux poignets d'un petit dessin de fil blanc, gonflée autour de leur torse osseux, semblait un ballon prêt à s'envoler, d'où sortait une tête, deux bras et deux pieds.

Les uns tiraient au bout d'une corde une vache, un veau. Et leurs femmes, derrière l'animal, lui fouettaient les reins d'une branche encore garnie de feuilles, pour hâter sa marche. Elles portaient au bras de larges paniers d'où sortaient des têtes de poulets par-ci, des têtes de canards par-là. Et elles marchaient d'un pas plus court et plus vif que leurs hommes, la taille sèche, droite et drapée dans un petit châle étriqué, épinglé sur leur poitrine plate, la tête enveloppée d'un linge blanc collé sur les cheveux et surmontée d'un bonnet.

Puis un char à bancs passait, au trot saccadé d'un bidet, secouant étrangement deux hommes assis côte à côte et une femme dans le fond du véhicule, dont elle tenait le bord pour atténuer les durs cahots.

Sur la place de Goderville, c'était une foule, une cohue d'humains et de bêtes mélangés. Les cornes des bœufs, les hauts chapeaux à longs poils des paysans riches et les coiffes des paysannes émergeaient à la surface de l'assemblée. Et les voix criardes, aiguës, glapissantes, formaient une clameur continue et sauvage que

dominait parfois un grand éclat poussé par la robuste poitrine d'un campagnard en gaieté, ou le long meuglement d'une vache attachée au mur d'une maison.

Tout cela sentait l'étable, le lait et le fumier, le foin et la sueur, dégageait cette saveur aigre, affreuse, humaine et bestiale, particulière aux gens des champs.

Maître Hauchecorne, de Bréauté, venait d'arriver à Goderville, et il se dirigeait vers la place, quand il aperçut par terre un petit bout de ficelle. Maître Hauchecorne, économe en vrai Normand, pensa que tout était bon à ramasser qui peut servir ; et il se baissa péniblement, car il souffrait de rhumatismes. Il prit par terre le morceau de corde mince, et il se disposait à le rouler avec soin, quand il remarqua, sur le seuil de sa porte, maître Malandain, le bourrelier, qui le regardait. Ils avaient eu des affaires ensemble au sujet d'un licol, autrefois, et ils étaient restés fâchés, étant rancuniers tout deux. Maître Hauchecorne fut pris d'une sorte de honte d'être vu ainsi par son ennemi, cherchant dans la crotte un bout de ficelle. Il cacha brusquement sa trouvaille sous sa blouse, puis dans la poche de sa culotte ; puis il fit semblant de chercher encore par terre quelque chose qu'il ne trouvait point, et il s'en alla vers le marché, la tête en avant, courbé en deux par ses douleurs.

Il se perdit aussitôt dans la foule criarde et lente, agitée par les interminables marchandages. Les paysans tâtaient les vaches, s'en allaient, revenaient, perplexes, toujours dans la crainte d'être mis dedans, n'osant jamais se décider, épiant l'œil du vendeur, cherchant sans fin à découvrir la ruse de l'homme et le défaut de la bête.

Les femmes, ayant posé à leurs pieds leurs grands paniers, en avaient tiré leurs volailles qui gisaient par terre, liées par les pattes, l'œil effaré, la crête écarlate.

Elles écoutaient les propositions, maintenaient leurs prix, l'air sec, le visage impassible, ou bien tout à coup, se décidant au rabais proposé, criaient au client qui s'éloignait lentement :

- C'est dit, maît'Anthime. J'vous l'donne.

Puis peu à peu, la place se dépeupla et l'angélus sonnant midi, ceux qui demeuraient trop loin se répandirent dans les auberges.

Chez Jourdain, la grande salle était pleine de mangeurs, comme la vaste cour était pleine de véhicules de toute race, charrettes, cabriolets, chars à bancs, tilbury, carrioles innommables, jaunes de crotte, déformées, rapiécées, levant au ciel, comme deux bras, leurs brancards, ou bien le nez par terre et le derrière en l'air.

Tout contre les dîneurs attablés, l'immense cheminée, pleine de flamme claire, jetait une chaleur vive dans le dos de la rangée de droite. Trois broches tournaient, chargées de poulets, de pigeons et de gigots ; et une délectable odeur de viande rôtie et de jus ruisselant sur la peau rissolée, s'envolait de l'âtre, allumait les gaietés, mouillait les bouches.

Toute l'aristocratie de la charrue mangeait là, chez maît' Jourdain, aubergiste et maquignon, un malin qui avait des écus.

Les plats passaient, se vidaient comme les brocs de cidre jaune. Chacun racontait ses affaires, ses achats et ses ventes. On prenait des nouvelles des récoltes. Le temps était bon pour les verts, mais un peu mucre pour les blès.

Tout à coup le tambour roula, dans la cour, devant la maison. Tout le monde aussitôt fut debout, sauf quelques indifférents, et on courut à la porte, aux fenêtres, la bouche encore pleine et la serviette à la main.

Après qu'il eut terminé son roulement, le crieur public lança d'une voix saccadée, scandant ses phrases à contretemps :

- Il est fait assavoir aux habitants de Goderville, et en général à toutes les personnes présentes au marché, qu'il a été perdu ce matin, sur la route de Beuzeville, entre neuf heures et dix heures, un portefeuille en cuir noir contenant cinq cents francs et des papiers d'affaires. On est prié de le rapporter à la mairie, incontinent, ou chez maître Fortuné Houlbrèque, de Manerville. Il y aura vingt francs de récompense.

Puis l'homme s'en alla. On entendit encore une fois au loin les battements sourds de l'instrument et la voix affaiblie du crieur.

Alors on se mit à parler de cet événement, en énumérant les chances qu'avait maître Houlbrèque de retrouver ou de ne pas retrouver son portefeuille.

Et le repas s'acheva. On finissait le café, quand le brigadier de gendarmerie parut sur le seuil.

Il demanda :

- Maître Hauchecorne, de Bréauté, est-il ici ?

Maître Hauchecorne, assis à l'autre bout de la table, répondit :

- Me v'là.

Et le brigadier reprit :

- Maître Hauchecorne, voulez-vous avoir la complaisance de m'accompagner à la mairie ? M. le maire voudrait vous parler.

Le paysan, surpris, inquiet, avala d'un coup son petit verre, se leva et, plus courbé encore que le matin, car les premiers pas après chaque repos étaient particulièrement difficiles, il se mit en route en répétant:

- Me v'là, me v'là !

Et il suivit le brigadier. Le maire l'attendait, assis dans un fauteuil. C'était le notaire de l'endroit, homme gros, grave, à phrases pompeuses.

- Maître Hauchecorne, dit-il, on vous a vu ce matin ramasser, sur la route de Beuzeville, le portefeuille perdu par maître Houlbrèque, de Manerville. Le campagnard, interdit, regardait le maire, apeuré déjà par ce soupçon qui pesait sur lui, sans qu'il comprît pourquoi.

- Mé, mé, j'ai ramassé çu portafeuille ?

- Oui, vous-même.

- Parole d'honneur, j' n'en ai seulement point eu connaissance.

- On vous a vu.

- On m'a vu, mé ? Qui ça qui m'a vu ?

- M. Malandain, le bourrelier.

Alors le vieux se rappela, comprit et, rougissant de colère.

- Ah ! i m'a vu, çu manant ! I m'a vu ramasser ct'e ficelle-là, tenez, m'sieu le Maire.

Et fouillant au fond de sa poche, il en retira le petit bout de corde. Mais le maire, incrédule, remuait la tête :

- Vous ne me ferez pas accroire, maître Hauchecorne, que M. Malandain, qui est un homme digne de foi, a pris ce fil pour un portefeuille ?

Le paysan, furieux, leva la main, cracha de côté pour attester son honneur, répétant :

- C'est pourtant la vérité du bon Dieu, la sainte vérité, m'sieu le Maire. Là sur mon âme et mon salut, je l'répète.

Le maire reprit :

- Après avoir ramassé l'objet, vous avez même encore cherché longtemps dans la boue si quelque pièce de monnaie ne s'en était pas échappée.

Le bonhomme suffoquait d'indignation et de peur.

- Si on peut dire !... si on peut dire !...des menteries comme ça pour dénaturer un honnête homme ! Si on peut dire !...

Il eut beau protester, on ne le crut pas. Il fut confronté avec M. Malandain, qui répéta et soutint son affirmation. Ils s'injurièrent une heure durant. On fouilla, sur sa demande, maître Hauchecorne. On ne trouva rien sur lui.

Enfin le maire, fort perplexe, le renvoya, en le prévenant qu'il allait aviser le parquet et demander des ordres.

La nouvelle s'était répandue. A sa sortie de la mairie, le vieux fut entouré, interrogé avec une curiosité sérieuse et goguenarde, mais où n'entrait aucune indignation. Et il se mit à raconter l'histoire de la ficelle. On ne le crut pas. On riait.

Il allait, arrêté par tous, arrêtant ses connaissances, recommençant sans fin son récit et ses protestations, montrant ses poches retournées, pour prouver qu'il n'avait rien.

On lui disait :

- Vieux malin, va !

Et il se fâchait, s'exaspérant, enfiévré, désolé de n'être pas cru, ne sachant que faire, et contant toujours son histoire.

La nuit vient; Il fallait partir. Il se mit en route avec trois voisins à qui il montra la place où il avait ramassé le bout de corde ; et tout le long du chemin il parla de son aventure.

Le soir, il fit une tournée dans le village de Bréauté, afin de la dire à tout le monde. Il ne rencontra que des incrédules.

Il en fut malade toute la nuit. Le lendemain, vers une heure de l'après-midi, Marius Paumelle, valet de ferme de maître Breton, cultivateur à Ymauville, rendait le portefeuille et son contenu à maître Houlbrèque, de Manerville.

Cet homme prétendait avoir en effet trouvé l'objet sur la route ; mais ne sachant pas lire, il l'avait rapporté à la maison et donné à son patron.

La nouvelle se répandit aux environs. Maître Hauchecorne en fut informé. Il se mit aussitôt en tournée et commença à narrer son histoire complétée du dénouement. Il triomphait.

- C'qui m'faisait deuil, disait-il, c'est point tant la chose, comprenez-vous ; mais c'est la menterie. Y a rien qui vous nuit comme d'être en réprobation pour une menterie.

Tout le jour il parlait de son aventure, il la contait sur les routes aux gens qui passaient, au cabaret aux gens qui buvaient, à la sortie de l'église le dimanche suivant. Il arrêtait des inconnus pour la leur dire. Maintenant il était tranquille, et pourtant quelque chose le gênait sans qu'il sût au juste ce que c'était. On avait l'air de plaisanter en l'écoutant. On ne paraissait pas convaincu. Il lui semblait sentir des propos derrière son dos.

Le mardi de l'autre semaine, il se rendit au marché de Goderville, uniquement poussé par le besoin de conter son cas.

Malandain, debout sur sa porte, se mit à rire en le voyant passer. Pourquoi ?

Il aborda un fermier de Criquetot, qui ne le laissa pas achever et, lui jetant une tape dans le creux de son ventre, lui cria par la figure : "Gros malin, va !" Puis lui tourna les talons.

Maître Hauchecorne demeura interdit et de plus en plus inquiet. Pourquoi l'avait-on appelé "gros malin" ?

Quand il fut assis à table, dans l'auberge de Jourdain, il se remit à expliquer l'affaire. Un maquignon de Montivilliers lui cria :

- Allons, allons, vieille pratique, je la connais, ta ficelle !

Hauchecorne balbutia :

- Puisqu'on l'a retrouvé çu portefeuille ?

Mais l'autre reprit :

- Tais-toi, mon pé, y en a qui trouve et y en a un qui r'porte. Ni vu ni connu, je t'embrouille !

Le paysan resta suffoqué. Il comprenait enfin. On l'accusait d'avoir fait reporter le portefeuille par un compère, par un complice.

Il voulut protester. Toute la table se mit à rire. Il ne put achever son dîner et s'en alla, au milieu des moqueries.

Il rentra chez lui, honteux et indigné, étranglé par la colère, par la confusion, d'autant plus atterré qu'il était capable, avec sa finauserie de Normand, de faire ce dont on l'accusait, et même de s'en vanter comme d'un bon tour. Son innocence lui apparaissait confusément comme impossible à prouver, sa malice étant connue. Et il se sentait frappé au coeur par l'injustice du soupçon.

Alors il recommença à conter l'aventure, en allongeant chaque jour son récit, ajoutant chaque fois des raisons nouvelles, des protestations plus énergiques, des serments plus solennels qu'il imaginait, qu'il préparait dans ses heures de solitude, l'esprit uniquement occupé par l'histoire de la ficelle; On le croyait d'autant moins que sa défense était plus compliquée et son argumentation plus subtile.

- Ca, c'est des raisons d' menteux, disait-on derrière son dos.

Il le sentait, se rongait les sangs, s'épuisait en efforts inutiles.

Il dépérissait à vue d'oeil.

Les plaisants maintenant lui faisaient conter "la Ficelle" pour s'amuser, comme on fait conter sa bataille au soldat qui a fait campagne. Son esprit, atteint à fond, s'affaiblissait.

Vers la fin de décembre, il s'alita.

Il mourut dans les premiers jours de janvier et, dans le délire de l'agonie, il attestait son innocence, répétant :

- Une 'tite ficelle ...une 'tite ficelle ... t'nez, la voilà, m'sieu le Maire. (Maupassant, 1959, 165-174)

25 novembre 1883.

EK. 2. GUY DE MAUPASSANT'IN LA FİCELLE ADLI KISA ÖYKÜSÜNÜN TÜRKÇE TERCÜMESİ

SİCİM

Köylülerle karıları, Goderville'in etrafındaki bütün yollardan kasabaya doğru geliyorlardı. Çünkü pazar vardı. Erkekler yorucu işlerle sol omuzu kaldırtıp beli çarpıtan saban tutma ile duruş sağlam olsun diye dizleri birbirinden ayırtan buğday biçmesiyle, köyün bütün ağır aksak ve zahmetli işleriyle biçimlerini kaybetmiş uzun ve eğri bacaklarının her hareketinde bütün vücutları öne düşerek rahat rahat ilerliyorlardı. Kolalanmış cilalı gibi parlamış yakalarına ve kolllarına beyaz iplikten birer küçük resim işlenmiş, kemikli bedenleri üzerinde kabarmış mavi gömlekleri içinden bir baş, iki kol ve iki ayak çıkan, uçmaya hazır birer balona benziyordu.

Bazıları elerinde urgan, peşleri sıra bir inek veya bir dana sürüklüyordu. Karıları da arkada, daha hızlı yürüsün diye hayvanın böğürlerini henüz yaprakları üzerinde bir dalla kamçılıyorlardı. Bir taraftan da kollarında şurasından piliç, burasından ördek başları çıkan büyük sepetler götürüyorlardı. Kuru ve dik vücutları, yassı göğüslerinin üzerinde iğnelenmiş küçük ve dar bir şala sarılı, başları saçlarına yapışık bir beyaz bezle örtülü, tepeleri takkeli erkeklerinden daha kısa ve daha canlı adımlarla yürüyorlardı.

Arkasından içine karşılıklı iki sıra konmuş bir yük arabası yan yana oturan iki adamla dipte şiddetli sarsıntılarından korunmak için kenarlarına tutunan bir kadını midillisinin aksak tırısı ile acayip bir şekilde hoplata hoplata geçiyordu.

Goderville meydanında bir yığın halk, insanı hayvanı birbirine karışmış bir kalabalık vardı. Öküzlerin boynuzları zengin köylülerin uzun tüylü yüksek şapkaları, köylü kadınların başlıkları kalabalığın üstünde sivriliyordu. Keskin, ince, cırlak sesler bazen neşelenmiş bir köylünün kuvvetli göğsünden kopan büyük bir kahkahanın, bazen de bir evin duvarına bağlı bir ineğin uzun uzun böğürmesinin dindirdiği vahşi ve sürekli bir uğultu meydana getiriyordu.

Her şey ahır, süt ve gübre, kuru ot ve ter kokuyor, kır insanlarına mahsus o ekşi, o ağır insan ve hayvan kokusunu etrafa yayıyordu.

Bréauté'li baba Hauchecorne, Goderville'e henüz varmıştı. Meydana doğrulacağı sırada yerde küçük bir sicim parçası gördü. Hakiki bir Normandiyalı tutumunda olan baba Hauchecorne, işe yarar her şeyin toplamaya değdiğini düşündü. Romatizması olduğu için zahmetle eğildi. İnce ip parçasını yerden aldı. Tam onu dikkatle sarmaya hazırlanırken saraç Malandin ustanın kapısının eşiğinde kendisine baktığını fark etti. Evvelce bir yular yüzünden aralarında maraza çıkmıştı ve ikisi de kinci olduğundan küs kalmışlardı. Baba Hauchecorne düşmanının kendisini böyle çamurdan bir sicim parçası çıkarır görmesinden bayağı utandı. Bulduğunu çarçabuk gömleğinin altına sonra da kısa pantolonunun cebine sakladı. Arkasından yerde yine bir şey arıyor ve bulamıyor gibi yaptı ve başı ilerde ağrıdan iki büklüm pazara doğru gitti.

Bitmez pazarlıklarla çalkalanan şamatalı ve durgun kalabalığın içinde o hemen kayboldu. Köylüler inekleri yokluyor, tereddütle daima kafese konmak korkusu içinde karar vermeye hiç cesaret edemeden, satıcının gözünün içine bakarak, boyuna insanın hilesini ve hayvanın kusurunu keşfe çalışarak gidiyor ve sonra yine geri geliyorlardı.

Kadınlar büyük sepetlerini boşaltarak ayaklarının dibine koymuşlar, ayakları bağlı, gözleri şaşkın, ibikleri morarmış kümes kuşlarını yere dizmişlerdi.

Verilen fiyatları dinliyorlar, tavırları soğuk, yüzleri donuk, kendi fiyatlarını ileri sürüyorlar, yahut da kırık fiyatı birdenbire kabul ederek ağır ağır uzaklaşan müşteriye haykırıyorlardı:

-Hadi öyle olsun baba Anthime; o fiyata veriyorum!

Sonra meydan yavaş yavaş tenhalaştı ve çan öğle duasını çalınca çok uzaktan gelenler hanlara dağıldı.

Jourdain'de geniş avluya her cinsten taşıt, yük arabası, fayton, yarı yük ve yarı binek arabası, iki tekerlekli, üstü açık binek arabası, çamurdan sapsarı parça ekli, biçimsiz, çifte oklarını gökyüzüne ikişer kol gibi kaldırmış, yahut da burnu yerde,

arkası havada birsürü hafif yük arabasıdoldurduğu gibi büyük salon da yemek yiyenlerle dolmuştu.

Masaya oturanların tam karşısında, kocaman ocak, parlak bir ateşle dolu, sağ sıradakilerin sırtına kuvvetli bir sıcaklık püskürüyordu. Piliç, güvercin, hayvan budu geçirilmiş üç şiş dönüp duruyor ve nefis bir kızartma, kızarmış derinin üzerinden süzülen bir yağ kokusu ocaktan çıkarak neşeleri tutuşturuyor, ağızları sulandırıyor.

Bütün sabah kalontorları orada, hatırı sayılır bir altın babsı olan hancı ve cambaz Jourdain ustanın dükkanında yemek yiyordu.

Tabaklar geçiyor, sarı elma şarabı çamçakları gibi onlar da boşalıyordu. Herkes işini, ne alıp ne sattığını anlatıyordu. Mahsul havadisleri öğreniliyordu. Hava yeşillikler için iyi fakat ekin için biraz uygunsuzdu.

Birdenbire avluda binanın önünde trampete çalındı. Birkaç tasasız bir tarafa herkes fırladı ve lokma ağızda peşkir elde, kapıya, pencerelere koştu.

Tellal trampete çalışını bitirdikten sonra kah yükselen, kah alçalan bir sesle, cümlelerini yersiz yersiz bölerek haykırdı:

-Goderville halkına ve umumiyetle pazarda bulunan herkese, bu sabah, Beuzeville yolu üzerinde saat dokuzla on arasında, içinde beş yüz frankla bazı iş kağıtları bulunansiyah meşinden bir cüzdan kaybedildiği ilan olunur. Bunun hemen belediye dairesine, yahut da Manville'den baba Fortuné Houlbréque'e getirilmesi rica olunur. Mükafatı yirmi franktır.

Sonra adam gitti. Uzakta trampetinin boğuk gürültüsü ve tellalın zayıflayan sesi bir kere daha duyuldu.

Bunun üzerine baba Houlbréque'in cüzdanını bulamamasına ne kadar ihtimal olduğu sayılıp dökülerek hep bu hadiseden bahsedilmeye başlandı. Ve yemek bitti. Kahvenin sonu da alınırken eşikte jandarma onbaşı görüldü.

-Bréauté'den daha Hauchecorne burada mı? diye sordu.

Masanın öteki ucuna oturmuş olan baba Hauchecorne cevap verdi:

-Buradayım.

Onbaşı:

-Baba Hauchecorne, dedi; benimle lütfen belediyeye gelir misiniz? Bay başkan sizinle görüşmek istiyor.

Köylü şaşırılmış, meraklanmış, küçük fincanını bir yudumda boşalttı, ve her dinlenmeden sonra attığı ilk adımlar ona pek zor geldiği için sabahkinden daha iki büklüm:

-Geliyorum, geliyorum; diye tekrarlayarak yola düzüldü ve onbaşının peşinden gitti.

Belediye başkanı bir koltuğa oturmuş onu bekliyordu. Kendisi oranın noteri idi. İri, ciddi, lügat paralar bir adamdı.

-Baba Hauchecorne, dedi; Manville'den baba Houlbréque'in kaybettiği cüzdanı sizin bu sabah Beuzeville yolu üzerinde bulduğunuzu görmüşler.

Köylü ne diyeceğini şaşırılmış, nasıl olduğunu anlamadan üzerine çöken bu şüphe ile şimdiden korkmuş, başkana bakıyordu.

-Ben, ben mi bu cüzdanı bulmuşum?

-Evet siz.

-Şerefsizim, haberim bile yok.

-Ama görmüşler.

-Beni, beni mi görmüşler? Kim bu beni gören?

-Saraç bay Malandain.

İhtiyar o vakit hatırladı, anladı ve hiddetten kızarak:

-Ah! dedi; o aşağılık herif beni görmüş ha? Onun aldığı mı gördüğü şey, işte şu sicim bay başkan.

Ve cebinin dibini karıştırarak küçük ip parçasını çıkardı. Fakat kolay kolay inanmayan belediye başkanı başını sallıyordu.

-Sözüne güvenilir bir adam olan bay Malandain'in bu sicimi cüzdan sanabileceğine beni inandıramazsınız, baba Hauchecorne.

Köylü kızgın kızgın elini kaldırdı, şerefli bir insan olduğunu iyice eblirtmek için yan tarafa tükürdü..

-Bununla beraber Allah'ın bildiği hakikat, asıl hakikat bundan ibaret, bay başkan, diye tekrarladı; böyle değilse şuradan sağ selamet çıkmayayım.

Belediye başkanı devam etti:

-Hatta onu aldıktan sonra çamurda uzun zaman, bir para yuvarlanmış olmasın diye aranmışsınız.

Adamcağız nefret ve korkudan tıkanıyordu.

-Bunlar da söylenebiliyor ha? Namuslu bir adamı lekelemek için böyle yalanlar da uydurulabiliyor ha? uyduruluyor ha?...

Boşuna tepindi. Kimse kendisine inanmadı. Bay Malandain'le yüzleştirildiler. O, ifadesini tekrarladı ve bunda ısrar etti. Bir saat birbirlerine sövdüler. Onun istemesiyle baba Hauchecorne'un üstü arandı. Bir şey bulunamadı.

Nihayet belediye başkanı, büyük bir tereddüt içinde, adliyeye haber vereceğini ve emir isteyeceğini söyleyerek Hauchecorne'u bıraktı.

Havadis yayılmıştı. İhtiyar, belediyeden çıkarken ciddi veya şakacı, fakat içine hiç nefret karışmayan bir merakla çevrildi, sorguya çekildi. O da sicim hikayesini anlatmaya koyuldu. Kimse inanmadı, hep gülüyorlardı. Adamcağız herkes tarafından durdurularak bütün tanıdıklarını kendisi durdurarak hikayesine ve müdafalarına hep yeniden başlayarak, bir çöp almadığını ispat etmek için tersine çevrilmiş ceplerini göstererek yürüyordu. Ona:

-İhtiyar kurt sen de! diyorlardı.

O da kızıyor, öfkeleniyor, inanılmamaktan harap, hasta, ne yapacağını bilmeyerek durmadan hikayesini anlatıyordu.

Akşam oldu, gitmek gerekiyordu. Beraber yola çıktığı üç komşuya ip parçasını bulduğu yeri gösterdi. Yolda da hep başından geçenden bahsetti. Bunu herkese söylemek için de gece Bréauté köyünü dolaştı bir inanana rastlamadı. Bütün gece hasta oldu.

Ertesi gün Ymauville çiftçilerinden baba breton'un çiftlik uşağı Marius Paumelle, öğleden sonra bire doğru, cüzdanla içindekileri Manaville'den baba Houlbréque'e geri veriyordu. Hakikat bu adamı cüzdanı yolda bulduğunu iddia ediyordu. Okuma bilmediği için onu eve götürmüş, efendisine vermişti.

Haber etrafa yayıldı. Baba Hauchecorne'a da ulaştı. O da hemen dolaşmaya çıktı ve hikayesini sonu ile birlikte anlatmaya başladı. Kazanmıştı.

-Bana ağır gelen şey, diyordu; meselenin hiç de kendisi değildi anlıyor musunuz. Sadece yalancılıktı. İnsan için yalan yüzünden nefrete uğramaktan daha zararlı bir şey olamaz.

Bütün gün başından geçeni anlattı. Onu yollarda gelene geçene anlatıyor, meyhanede içenlere anlatıyor, ertesi pazar kiliseden çıkarken anlatıyordu. Anlatmak için tanımadığı kimseleri bile durduruyordu. Artık rahattı. Bununla beraber ne olduğunu doğru dürüst bilmediği bir şey onu üzüyordu. Kendisini dinlerken sanki eğleniyorlardı. Kimse inanmışa benzemiyordu. Ona arkasından söyleniyorlar gibi geliyordu.

Ertesi salı sırf durumunu anlatmak ihtiyacıyla Goderville pazarına gitti. Kapısının önünde duran Malandain, onun geçtiğini görünce gülmeye başladı. Niçin?

Criquetot'lu bir çiftlik sahibine yaklaştı. Adam bitirmesini bile beklemeden onun göbeğine bir fiske vurarak yüzüne karşı: "Ah koca kurt!" diye söylendi sonra çekildi gitti.

Baba Hauchecorne şaşırmış kalmıştı. Gittikçe de meraklandı. Kendisine neden "koca kurt" diyorlardı?

Jourdain'in hanında sofraya oturduğu vakit yine işi anlatmaya başladı. Montivilles'li bir cambaz kendisine:

-Haydi, haydi, eski hava, diye seslendi; senin sicim masalını biliyoruz!

Hauchecorne kekeledi:

-Bulundu ya şu cüzdan!

Fakat öteki:

-Kes, babam dedi; bir bulan var, bir de getiren. Ne görülmüş, ne bilinmiş; karışmış işte.

Köylü soluksuz kaldı. Nihayet anlatıyordu. Ona cüzdanı bir yordakçıya, bir ortağı götürmüş olmak suçunu bulaştırıyorlardı.

Kabul etmemek istedi. Bütün masa gülmeye başladı.

Yemeğini bitiremedi ve alaylar sırasında çıkıp gitti.

Evine mahçup ve küskün hiddet ve utangaçtan nefesi tıkanmış bir halde döndü. Kendisine atılan suçu bir Normandiyalı kurnazlığıyla pek hala işleyebilecek hatta mükemmel bir oyun oynamış gibi bir de bununla övünebilecek bir tabiatta oluşu idi. Şeytanlığını herkes bildiği için masumluğunu ispat etmek ona aşağı yukarı imkansız gibi görünüyordu ve beslene şüphenin haksızlığı karşısında ta kalbinden vurgun olduğunu duyuyordu.

O vakit meseleyi her gün biraz daha uzatarak kafası hep sicim hikayesiyle meşgul olduğu içinher defasında yalnızken düşünüp hazırladığı yeni sebepler daha canlı müdafalar daha etraflı yeminler katarak tekrar anlatmaya başladı. Müdafaası ne kadar giriftleşir delilleri ne kadar incelirse adama inanış o kadar azalıyordu. Akasından:

-Bunlar hep yalancı ağzı, diyorlardı.

O bunu hissediyor, için kan ağlıyor boşu boşuna gayretten tüketiyordu.

Adam göz göre göre eriyordu. Alaycılar artık ona ateşe girmiş bir ere savaşı anlattırır gibi "sicim"i söylettiriyorlardı. Adamın temelinden sarsılan beyni gittikçe sulanıyordu.

Zavallı aralık ayının sonlarında yatağa düştü. Ocak ayının ilk günlerinde de öldü. Can çekişirken sayıklıyor, masumluğunu tekrar tekrar belirtiyordu: Küçük bir sicim...işte bakın bay başkan...küçük bir sicim.

EK 3. ÖĞRENCİLERE DAĞITILAN OKUMA ÖNCESİ SORULARI

LA FICELLE

GUY DE MAUPASSANT

AVANT DE LIRE

Discutez ces questions avec vos amis

- Calomnier à quelqu'un, pourquoi est-il accepté comme une mauvaise attitude?

Est-ce que vous avez témoigné une calomnie dans votre milieu? Si oui, qu'est-ce que vous avez fait dans cette situation?

Plusieurs hommes ont parlé sur le sujet de calomnie. Lisez ces citations ci-dessous et discutez les questions avec votre partenaire.

"Une calomnie fait naître des autres calomnies et demeure pour toujours dans la place où elle s'est établie." Shakespeare

1564-1616

"La calomnie est une arme plus cruelle qu'une épée. Parce que la casse de la calomnie ne s'améliore jamais." Henry Fielding

1707-1754

"L'homme ce qui veut calomnier quelqu'un, souille soi-même toujours." Cenap Şehabeddin

1870-1936

- De quoi s'agit-il dans ces citations?
- Vous êtes d'accord avec ces citations? Si oui, pourquoi?

VOCABULAIRE

1. Le **paysan** doit travailler dans le champ pour gagner sa vie.
2. Le soldat a **tiré** son arme pour tuer son ennemi.
3. Nos décisions **dirigent** nos vies toujours.
4. L'**aristocratie** avait une place importante dans la régime en Europe dans la passé.
5. Il est difficile de tromper des hommes **incrédules**.
6. **En effet** toutes les choses étaient un malentendu.
7. Ma grande mère nous **narrait** des histoires sur Keloğlan quand nous étions des enfants.
8. Le pâtre continuait à **mentir** aux paysans.
9. Il se mit à **rire** quand il a vu que son ami portait un blouson qui est petit pour lui.
10. La situation était si **honteuse** que l'homme n'a pas pu rester dans le village.
11. La mère n'aperçoit absolument pas l'**injustice** que son mari fait.
12. Le **soupçon** lui a fait malade enfin.
13. L'homme a fait plus d'efforts afin qu'il prouve son **innocence**.

- a. _____ (*adj.*) ce qui exprime la honte.
- b. _____ (*n.f.*) Forme du gouvernement où le pouvoir souverain appartient à un petit nombre de personnes et particulièrement à une classe héréditaire.
- c. _____ (*v.tr*) Conduire ou mener comme un maître ou un chef responsable.
- d. _____ (*adj. et n.*) Hommes et femmes qui vivent à la campagne et qui s'occupent des travaux des champs.
- e. _____ (*v. tr.*) Amener vers soi-même une extrémité ou éloigner les extrémités de (qqch.), de manière à étendre.
- f. _____ (*n.f.*) Manque de juste.
- g. _____ (*adj et n.*) Qui se laisse difficilement.
- h. _____ (*v. tr.*) Raconter une histoire.
- i. _____ (*n. m.*) Opinion qui fait attribuer à qqn des actes ou intentions blâmables.
- j. _____ (*v. intr.*) Exprimer la gaieté par un mouvement de la bouche.
- k. _____ (*adv.*) on s'emploie pour introduire un argument, une explication.
- l. _____ (*n. f.*) Etat d'une personne qui n'est pas coupable.
- m. _____ (*v. intr.*) Exprimer une chose fausse.

Vous allez étudier une histoire écrite par Guy de Maupassant, qui est considérée importante dans la littérature française. Lisez le titre et écrivez deux phrases que vous devinez sur l'histoire et à propos de ce dont il s'agit.

1. _____

2. _____

Ek 4. Öğrencilere Dağıtılan Okuma Sonrası Soruları

REPONDEZ A CES QUESTIONS SUR L'HISTOIRE DE LA FICELLE.

1. De quoi s'agit-il dans cette histoire?

2. le Maître Hauchecorne, qui est-ce?

3. Pourquoi on s'appelle Hauchecorne comme "vrai Normand"?

4. Malandain, qui est-ce?

5. Pourquoi Hauchecorne a-t-il pris un petit bout de ficelle?

6. Que fait-il quand il s'est rendu compte d'être vu par Malandain dans le moment où il prenait la ficelle? Pourquoi?

7. Pourquoi les gendarmes ont-ils interrogé Hauchecorne?

8. Quel est l'événement qui cause à Hauchecorne être questionné par les gendarmes?

9. Qui a dénoncé Hauchecorne aux gendarmes?

10. Pourquoi aucune personne n'a-t-elle pas cru à Hauchecorne alors que la vérité s'est révélé ?

11. Qu'est-ce qu'il arrive à Hauchecorne plu tard?

12. Quels sont les derniers mots que Hauchecorne a dit en fin de sa vie?

13. Vous avez eu témoin d'un événement semblable? Si oui, qu'est-ce que vous avez fait?

14. Que pensez-vous de la calomnie? Ecrivez un paragraphe court sur ce sujet.

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Güler Demirel

Doğum Yeri ve Tarihi: Konya/Çumra 01.06.1985

Eğitim Durum

Lisans: Selçuk Üniversitesi-2010

Edebiyat Fakültesi

Fransız Dili ve Edebiyatı

Dil: Fransızca, İngilizce

İletişim

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lojmanları 8. Blok A Giriş No:8 Van/Merkez

Elektronik Posta: g_demirel@hotmail.com

Telefon: 05068988453